КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ

АРХІТЕКТУРНИЙ

(факультет)

МІСТОБУДУВАННЯ

(назва випускової кафедри)

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

ДО КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ
НА ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ МАГІСТРА

на тему:

«ОСОБЛИВОСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЇ ДРОГОБИЦЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ»

Терещенко Дар’я Микитівна
(прізвище, ім’я та по батькові здобувача повністю)

Київ 2025 р.

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ

АРХІТЕКТУРНИЙ

(факультет)

МІСТОБУДУВАННЯ

(назва випускової кафедри)

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри
д. арх., проф. _____ Н.М. Шебек
"14 " травня 2025 року

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА ДО КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ НА ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ МАГІСТРА

«ОСОБЛИВОСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЇ ДРОГОБИЦЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ»

(назва)

Виконала Терещенко Дар'я Микитівна
(прізвище, ім'я та по батькові)
191 – Архітектура та містобудування
(Спеціальність)
«Містобудування»
(Освітньо-наукова програма)
Групи МБм-23-1А

Керівник: Устінова І.І.
(прізвище, ініціали)
д-р. арх., проф.
(науковий ступінь, вчене звання)

Ідентичність підтверджую

Я як здобувач вищої освіти КНУБА розумію і підтримую політику закладу з академічної доброчесності. Я не надавала і не одержувала недозволену допомогу під час підготовки цієї роботи. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

Д.М.Терещенко
(підпис, ініціали та прізвище здобувача)

Київ 2025 р.

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ

Факультет: Архітектурний
Випускова кафедра: Містобудування
Освітній ступінь: Магістр
Спеціальність: 191 – Архітектура та містобудування
Освітньо-наукова програма: Містобудування

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету
д.т.н., проф. _____ О.В. Кащенко
„___”_____ 2025 року

З А В Д А Н Н Я
ДО ВИКОНАННЯ ВИПУСКНОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ
ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ МАГІСТРА
Терещенко Дар’я Микитівна
(прізвище, ім’я та по батькові студента)

1. Тема роботи ОСОБЛИВОСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЇ ДРОГОБИЦЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ
затверджена наказом ректора КНУБА № _____ від «_____»_____2025 року
2. Керівник Устінова Ірина Ігорівна д-р. арх., проф.
(прізвище, ім’я та по батькові, науковий ступінь, вчене звання)
3. Строк подання здобувачем роботи до захисту_____05.05.2025 р._____
4. Зміст пояснювальної записки за розділами:
Вступ.
Розділ 1.
ТЕОРЕТИЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ТА СВІТОВИЙ ДОСВІД ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ МІСЬКИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД
(Назва розділу)
Розділ 2.
КОНЦЕПТУАЛЬНЕ МОДЕЛЮВАННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЇ ДРОГОБИЦЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ
(Назва розділу)
Розділ 3.
ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ПРОСТОРОВОГО РОЗВИТКУ м. ДРОГОБИЧ
(Назва розділу)
Розділ 4.
ЕСТЕТИКА МІСТОБУДУВАННЯ
(Назва розділу)
Розділ 5.
ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ
(Назва розділу)
5. Перелік графічного матеріалу (з точними назвами обов’язкових креслень):
1. Схема розташування території в системі планувальної структури населеного пункту
2. Схема існуючого використання території_____

3. План функціонального зонування території_____

4. Схема транспортної мобільності та інфраструктури
5. Схема благоустрою території та вертикального планування
6. Фрагмент проєктного плану з детальною розробкою озеленення і благоустрою території.
7. Розгортки
8. Перспективні зображення

6. Календарний план виконання роботи:

Види робіт та їх зміст	Дата виконання
Розділ 1.	31.01.2025
Розділ 2.	25.02.2025
Розділ 3.	25.03.2025
Розділ 4. Естетика містобудування	14.04.2025
Розділ 5. Цивільний захист	21.04.2025
Остаточне оформлення роботи	30.04.2025
Направлення роботи для перевірки на плагіат	05.05.2025
Попередній захист роботи на випусковій кафедрі	14.05.2025
Направлення роботи на рецензування	15.05.2025
Передача матеріалів роботи на кафедру	16.05.2025
Захист роботи	19.05.2025

7. Консультанти розділів кваліфікаційної випускної роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Перевірив	
		дата	підпис
Транспорт	Лисюк Г.Г., доцент	25.03.2025	
Естетика містобудування	Шебек Н.М., професор	14.04.2025	
Цивільний захист	Корінний В.І., ст. викладач		

8. Дата видачі завдання 17.02.2025 р.

Зав. кафедри _____ Шебек Н.М.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Керівник _____ Устінова І.І.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Здобувач _____ Терещенко Д.М.
(підпис) (прізвище та ініціали)

РЕЗЮМЕ (SUMMARY) *до кваліфікаційної випускної роботи здобувача:*	**Терещенко Дар'я Микитівна** **Tereshchenko Daria Mykytivna**	
ЗВО	Київський національний університет будівництва і архітектури	
Тема *(українською та англійською)*	Особливості сталого розвитку території Дрогобицької територіальної громади Львівської області Features of sustainable development of the territory of the Drohobych urban territorial community, Lviv region	
Освітній ступінь	Магістр	
Факультет	Архітектурний	
Випускова кафедра	Містобудування	
Спеціальність	191 «Архітектура та містобудування»	
Освітньо-наукова програма	Містобудування	
Керівник	док. арх., проф. Устінова Ірина Ігорівна	
Обсяг роботи:	*пояснювальна записка, стор.*	*розділів*	*креслень формату А1*
	165	*5*	16
Розділ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ТА СВІТОВИЙ ДОСВІД ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ МІСЬКИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД	Узагальнюючи розглянутий досвід, ефективний розвиток громад базується на комплексному підході сталого розвитку, активній участі громадян та збереженні місцевої ідентичності. Урахування контексту, партисипація, партнерство та адаптація до сучасних викликів, включно з безпековими аспектами в умовах війни, є ключовими. Інтеграція принципів енергоефективності, інклюзії, культурної спадщини та зеленого розвитку сприяє стійкості та згуртованості. Ці висновки є практичною основою для стратегічного планування довготривалого розвитку Дрогобицької громади.	
Розділ 2. КОНЦЕПТУАЛЬНЕ МОДЕЛЮВАННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЇ ДРОГОБИЦЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ	Аналіз Дрогобицької громади виявив її різноманіття та значний потенціал. Для сталого розвитку необхідний комплексний підхід, що включає підтримку економіки та інвестицій, розвиток соціальної сфери та освіти, вдосконалення транспортної та туристичної інфраструктури. Ключовими викликами залишаються питання екології. У довгостроковій перспективі пріоритетними є інфраструктурний розвиток, стратегічне планування, підтримка бізнесу, освіти та інновацій, поліпшення житлової та соціальної інфраструктури для створення стійкої та інноваційної громади. Комплексний план розвитку громади наголошує на соціальних програмах, житловому будівництві, розвитку рекреації та громадських просторів, вирішенні екологічних проблем, розвитку мобільності та туристичної галузі.	

Розділ 3 ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ПРОСТОРОВОГО РОЗВИТКУ М. ДРОГОБИЧ	Підсумовуючи аналіз існуючої планувальної структури Дрогобича, що характеризується радіально-сітчастим типом з історичним ядром у вигляді площі Ринок та чітким функціональним зонуванням, виявлено низку ключових напрямків для подальшого просторового розвитку. З метою оптимізації міського середовища та підвищення якості життя мешканців пропонується комплексний підхід, що охоплює кілька стратегічно важливих аспектів. Першочерговим завданням є ревіталізація занедбаних промислових територій, зокрема тих, що прилягають до унікального об'єкту Дрогобицької солеварні. Переосмислення цих просторів відкриває можливості для створення нових громадських осередків, рекреаційних зон або культурних інституцій, водночас зберігаючи історичну цінність промислової спадщини. Паралельно необхідно зосередити увагу на розвитку соціальної інфраструктури у віддалених мікрорайонах, забезпечуючи їх мешканців рівноцінним доступом до освітніх, медичних та культурних послуг. Важливим елементом просторового розвитку є модернізація транспортної інфраструктури. Це передбачає створення розгалуженої та безпечної мережі велодоріжок, інтеграцію та оптимізацію маршрутів громадського транспорту для зручності мешканців та гостей міста, а також покращення пішохідної доступності до ключових соціальних, культурних та комерційних об'єктів. Окремої уваги потребує формування якісної мережі зелених зон і коридорів, що не лише покращить екологічну ситуацію в місті, але й створить комфортні місця для відпочинку та сприятиме формуванню здорового міського середовища. Реалізація запропонованих заходів у комплексі сприятиме збалансованому та сталому просторовому розвитку Дрогобича, розкриттю його потенціалу як міста з багатою історією та культурою, одночасно підвищуючи рівень комфорту та привабливості для його мешканців і відвідувачів.
Розділ 4. ЕСТЕТИКА МІСТОБУДУВАННЯ	Розглянута територія являє собою цінний історико-культурний комплекс, де унікальний ландшафт гармонійно поєднується з об'єктами національної спадщини та різноманітною забудовою. Її просторовий розвиток є результатом складної взаємодії природних, культурно-туристичних та виробничих факторів, що визначає планувальні рішення та необхідність створення буферних зон навколо ключових об'єктів. Функціональне зонування спрямоване на відродження історичних громадських просторів та збереження архітектурної спадщини, враховуючи важливу роль ландшафту у формуванні панорамних видів та композиційної цілісності. Ключовим є збереження культурної ідентичності, розвиток блакитної інфраструктури, створення пішохідних зв'язків та інтеграція рекреаційних зон. Запропоновані рішення акцентують архітектурні домінанти через тематичні зони, нові точки тяжіння та підвищення комфорту, використовуючи символічні матеріали для підсилення семантики простору. Підхід до зонування враховує різноманітні сценарії використання, поєднуючи функціональні та емоційні аспекти для забезпечення балансу між історичною тяглістю та природними процесами.
Розділ 5. ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ	Ділянка знаходиться в зоні хімічного ураження нафтопереробного заводу Зважаючи на специфіку об'єкта, евакуація визначена основним заходом захисту населення, для чого розробляється детальний план евакуації за межі можливої зони ураження, що є ключовим елементом забезпечення безпеки мешканців.

Висновки по роботі:	Підсумовуючи проведене дослідження сталого розвитку Дрогобицької територіальної громади, варто відзначити, що її майбутнє зростання та добробут тісно пов'язані з урахуванням багатогранної природної території та багатого культурного надбання. Виявлено значний потенціал, що базується на економічній активності, соціальній енергії та багатій культурній спадщині, водночас окресливши нагальні потреби в модернізації інфраструктури, екологічній відповідальності та розкритті туристичної привабливості. Ключем до стійкого поступу є інтегрований підхід за активної участі громади та налагодженої співпраці між різними стейкхолдерами. Просторова організація Дрогобича, з її історично сформованою радіально-сітчастою структурою, потребує зважених рішень для майбутнього розвитку. Запропоновані стратегії ревіталізації промислових зон, розвитку соціальної та транспортної інфраструктури, а також створення туристичної та зеленої інфраструктури спрямовані на оптимізацію міського середовища, підвищення комфорту мешканців та підкреслення унікального характеру міста. З точки зору естетики містобудування, територія Дрогобича є цінним історико-культурним осередком, де ландшафт, спадщина та забудова утворюють неповторну цілісність. Майбутні містобудівні рішення мають ґрунтуватися на збереженні цієї ідентичності, розвитку пішохідних зв'язків та рекреаційних зон, а також на акцентуванні архітектурних домінант з використанням локальних символів. У сфері цивільного захисту, особлива увага до території, що межує з Дрогобицькою солеварнею, вимагає неухильного дотримання законодавчих норм, ефективного інформування населення та гарантування безпеки. Планування евакуаційних заходів є критично важливим елементом загальної системи безпеки громади. Сталий розвиток Дрогобицької територіальної громади потребує узгоджених зусиль у сфері економіки, соціальної політики, екології, містобудування та безпеки. Запропоновані напрямки дій, що враховують унікальні особливості та потенціал громади, є необхідною основою для її довготривалого та гармонійного майбутнього.

Ключові слова: сталий розвиток, територіальна громада, концептуальна модель, стратегія розвитку, історична спадщина

Keywords: sustainable development, territorial community, conceptual model, development strategy, historical heritage

Здобувач:/_____/ Терещенко Д.М.__
(підпис) (прізвище та ініціали)

Керівник:_____/ Устінова І.І.
(підпис) (прізвище та ініціали)

“___” _____ 2025 р.

ЗМІСТ

ТЕРМІНОЛОГІЧНИЙ СЛОВНИК……10

ВСТУП ……..……..……11

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ТА СВІТОВИЙ ДОСВІД ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ МІСЬКИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД……..…….....14

1.1. Сучасний стан вивченості проблем сталого розвитку територіальних громад……...…...……14

1.2. Світовий досвід формування і правова база розвитку міських територіальних громад……...……..…….……24

1.3. Фактори і умови сталого розвитку міських територіальних громад……..…….....48

Висновки до розділу 1……..….……53

РОЗДІЛ 2. КОНЦЕПТУАЛЬНЕ МОДЕЛЮВАННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЇ ДРОГОБИЦЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ ……..55

2.1. Аналіз сучасного стану, потенціалів та особливостей розвитку……..…….……..…55

2.2. Моделювання сталого розвитку території…….…….....…70

2.3. Концептуальна модель просторового розвитку в довгостроковій перспективі……..…….……..78

Висновки до розділу 2……..……...…...…84

РОЗДІЛ 3. ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ПРОСТОРОВОГО РОЗВИТКУ м. ДРОГОБИЧ…….……...…..… 86

3.1. Використання потенціалів та особливостей розвитку м. Дрогобич…….……...…...……86

3.2. Функціонально-планувальне рішення просторового розвитку м. Дрогобич……..……..……...….....101

3.3. Пропозиції з ландшафтної організація міської площі та історичного промислового об'єкта в середмістя……..…….....…104

Висновки до розділу 3…….…….…….....…107

РОЗДІЛ 4. ЕСТЕТИКА МІСТОБУДУВАННЯ……...…....109

4.1. Художня концепція містобудівного об’єкта …….....….109

4.2. Енерго-інформаційне моделювання містобудівного об’єкта….....…112

4.3. Просторово-часове моделювання містобудівного об’єкта……....….115

Висновки до розділу 4…….....….119

РОЗДІЛ 5. ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ……..…….....121

5.1. Коротка характеристика об’єкту проектування ……..…..…123

5.2. Обґрунтування та прийняття рішень з питань Цивільного захисту.....125

5.3. Розрахунок заходів Цивільного захисту на об’єкті проектування……..……...128

Висновки до розділу 5……..……...….130

ВИСНОВКИ ……...……131

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ…….....….133

ДОДАТКИ……..……...…...136

ТЕРМІНОЛОГІЧНИЙ СЛОВНИК

Сталий розвиток — це економічно, соціально і екологічно збалансований розвиток певних територій і розташованих на них міських і сільських поселень (населених пунктів), спрямований на узгоджене формування та функціонування їхньої економічної, соціальної і екологічної складових на основі раціонального використання всіх видів ресурсів (природних, трудових, виробничих, науково-технічних, інформаційних тощо) [25].

Територіальна громада — сукупність жителів, об'єднаних постійним проживанням у межах села, селища, міста, що є самостійними адміністративно-територіальними одиницями, або добровільне об'єднання жителів кількох населених пунктів, що мають єдиний адміністративний центр [24].

Просторовий розвиток — процес, наслідком якого є зміни рівня інтенсивності та розосередженості різних видів діяльності в певному просторі, а також зв'язків між ними, характеризує розвиток визначеного простору протягом певного періоду часу або окреслює потенційні шляхи майбутнього розвитку на основі прогнозів [24].

Глобалізація світової економіки – це об'єктивний процес, який відбувається незалежно від нашого бажання і пов'язаний з формуванням транснаціонального середовища, насамперед, єдиного економічного та інформаційного простору [25].

Реновація історичних об'єктів – відновлення зовнішнього вигляду або внутрішнього простору морально й фізично застарілих будівель та споруд (за виключенням пам'яток та щойно виявлених об'єктів культурної спадщини)[26].

Охоронна зона пам'ятки культурної спадщини – прилегла до території пам'ятки (в тому числі пам'ятки, внесеної до Списку всесвітньої спадщини) територія, що визначається в установленому законодавством порядку [25].

ВСТУП

Актуальність дослідження

В сучасному світі, в умовах постійних змін та глобалізації, питання ефективного розвитку територіальних громад стає надзвичайно актуальним. Дрогобицька територіальна громада, розташована в самому серці Львівської області, не є винятком у цьому контексті. Вона складається з 21 села та 2 міст з адміністративним центром у місті Дрогобич. Потенціал та можливості громади визначаються не лише географічним розташуванням, а й історичною спадщиною, соціокультурним середовищем та економічною структурою.

Після початку повномасштабного вторгнення, лише одне місто Дрогобич офійційно прийняло більше 25 тисяч внутрішньо переміщених осіб. Оцінюючи ситуацію наразі, можна прийти до висновку, що після перемоги України, люди не зможуть повернутися до своїх домівок найближчі 5-7 років, тому що першочерговою потребою буде розмінування територій та будівництво житла на території громади, де проживають внутрішньо переміщені люди. Враховуючи нові виклики, Дрогобицька територіальна громада потребує переосмислення та розробки сталого розвитку цієї території.

Актуальність цієї проблеми засвідчують наступні документи

- Стратегія розвитку Львівської області на період 2021-2027 років [1];
- Стан розвитку інфраструктури міста Дрогобича: аналітичний огляд [2];
- Соціально-економічний портрет Дрогобицької громади: науково-дослідницький звіт [3];
- "Рішення Дрогобицької міської ради про розвиток громади [4];
- "Пропозиція участі у проекті Європейського Союзу "Розвиток інфраструктури для сталого міста [5];

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами і темами:

Магістерська робота буде пов’язана із загальною темою науково-дослідної роботи кафедри містобудування КНУБА – «Наукові засади проектування та реконструкції містобудівних і ландшафтно-рекреаційних об'єктів» на період 2023-2027 рр. (Державний реєстраційний номер: 0123U101174).

Мета і задачі дослідження

Мета

Визначити особливості сталого розвитку Дрогобицької міської територіальної громади в умовах трансформації індустріальної економіки на економіку нематеріального виробництва.

Задачі

- проаналізувати світовий досвід формування міських територіальних громад та стратегій, факторів та умов їх сталого розвитку;
- проаналізувати сучасний стан, визначити потенціали та просторові перспективи сталого розвитку Дрогобицької міської територіальної громади;
- сформувати пропозиції щодо збалансованого просторового розвитку Дрогобицької територіальної громади Львівської області/ комплексне дослідження сучасного стану, просторового планування та ландшафтної організації міста Дрогобич.

Об'єкт і предмет дослідження

Об'єкт дослідження: Дрогобицька міська територіальна громада Львівської області.

Предмет дослідження: особливості сталого розвитку Дрогобицької територіальної громади Львівської області.

Методи дослідження

- порівняльний аналіз існуючого стану територій;
- метод опитування жителів задля виявлення проблем забудови та пропозицій щодо її покращення;
- метод розрахунку кількісних показників.

Наукова новизна

- контекстуалізація сталого розвитку для міст: внести свій внесок у розуміння того, як принципи сталого розвитку можна адаптувати та застосувати на практиці .

Практична цінність:

Результати будуть впровадженні в в наукові та проектні роботи , у навчальному процесі, а також під час розробки проекту-концепції формування сталого розвитку Дрогобицької територіальної громади Львівської області.

Апробація результатів

Результати магістерської роботи апробовані на конференції:

«І Міжнародній науково-практичній конференції «Synergy of knowledge: New Horizons in Global Scientific Research» 26.03.2025 р.

«Містобудування: проблеми і перспективи розвитку» 25.04.2025 р., Київ КНУБА.

Публікації

Опубліковані результати наукової роботи:

Терещенко Д.М., Войко Н.Ю. «Ландшафтна організація міських площ в історичних районах міст» у «І Міжнародній науково-практичній конференції «Synergy of knowledge: New Horizons in Global Scientific Research».

Терещенко Д.М., Устінова І.І. «Стратегічні орієнтири та особливості сталого розвитку Дрогобицької територіальної громади» у науково-практичній конференції «Містобудування: проблеми і перспективи розвитку».

Структура та обсяг роботи

Магістерська робота буде складатися з п’яти розділів: аналітичного, теоретичного, експериментального (для типового об’єкта дослідження), а також розділів «Естетика містобудування» та «Цивільний захист». Кожний розділ міститиме три параграфи і висновки. Після загальних висновків розміщуватиметься список використаних джерел. Додатки включатимуть завдання на проєктування, зображення проєктної частини, дипломи, сертифікати і довідки.

РОЗДІЛ 1. ДОСВІД ФОРМУВАННЯ ТА ВТІЛЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ СТРАТЕГІЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ГРОМАД

1.1. Стан вивчення проблеми сталого розвитку територіальних громад

Проблему вивчення сталого розвитку територіальних громад досліджували науковці, так як це доволі актуальна тема в Україні після децентралізації влади у 2014 році. Ці роботи охоплюють різні аспекти, включаючи фінансову спроможність, сталий розвиток громад та населених пунктів, законодавчі ініціативи, які спрямовані на покращення функціонування громад у контексті децентралізації.

Ю.В. Бардин - "Просторово-функціональний розвиток Дрогобицької агломерації". У своїй роботі вдосконалив методики дослідження масштабних територіальних об'єктів просторового планування, інтегруючи критерії, що використовуються в країнах ЄС. Опрацював методику територіального розмежування із застосуванням підходів до ідентифікації функціонально відмінних типів просторових дихотомій, зокрема «міські – сільські», «промислові – рекреаційні», «рівнинні – гірські» території. Концептуально обґрунтував та довів ключові напрями розвитку Дрогобицького району та його громад, спираючись на кількісне оцінювання потенціалу їхнього зростання в умовах агломераційного управління (рис. 1).

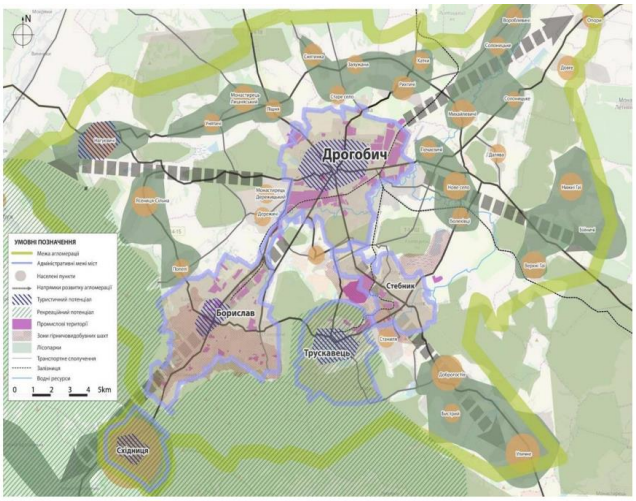

Рис. 1 Схема просторово-функціональної організації Дрогобицької агломерації [1]

Ю.В. Бардин, Н.С. Соснова Відмінності територій в межах Дрогобицького району як основа кооперації територіальних громад

Дослідження виокремило чотири функціональні типи ландшафтів у межах громад Дрогобицького району: урбанізовані (10%), аграрні (26%), рекреаційні (51%) та ресурсно-промислові (13%). Території часто поєднують ознаки кількох типів, формуючи змішані ландшафти, наприклад, урбанізовані ресурсно-промислові, урбанізовані рекреаційні, ресурсно-промислові аграрні ландшафти тощо.

Картографічний аналіз дозволив виокремити чотири планувальні зони: *Урбанізоване ядро* – група міст із розвиненою інфраструктурою, природними ресурсами та культурною спадщиною. *Рівнинно-гірське пограниччя* – зона родовищ нафти, калійних солей та мінеральних вод. *Південно-західний гірський район* – територія зі слабкими зв'язками з урбанізованим ядром. *Північно-східний аграрний район* – зона з родовищами газу та калійних солей, що має ситуативні зв'язки з містами Дрогобич, Самбір і Львів.

Часткове узгодження меж функціональних ландшафтів із адміністративним поділом ОТГ є важливим для подальшого просторового планування.

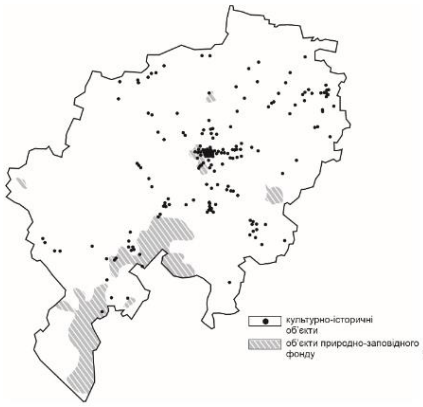

Рис. 3. Культурно-історичні та природно-заповідні об'єкти Дрогобицького району

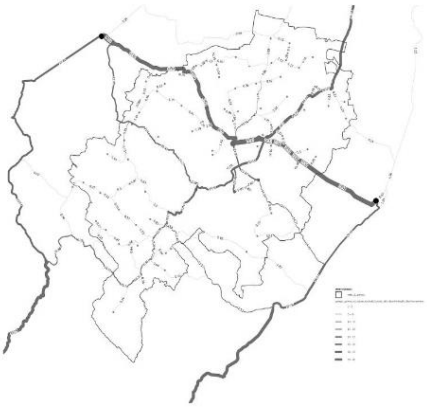

Рис. 4. Структура зв'язків за показником сукупного транспортного навантаження

Рис. 2 Схема туристичного ядра Дрогобицького району

Остапенко С. О. Місцевий розвиток територіальних громад Черкаської області в умовах децентралізації

Розробив в своїй роботі комплексний підхід до аналізу місцевого розвитку територіальних громад, що враховує соціально-географічні особливості та індикативні показники оцінювання. Провів дослідження змін у адміністративно-

територіальному устрої та їх впливу на розвиток громад Черкаської області. Запропоновав методику оцінки конкурентоспроможності територіальних громад через призму доступу до ресурсів і засобів виробництва, що є ключовим аспектом стратегічного планування та просторового розвитку (рис. 2).

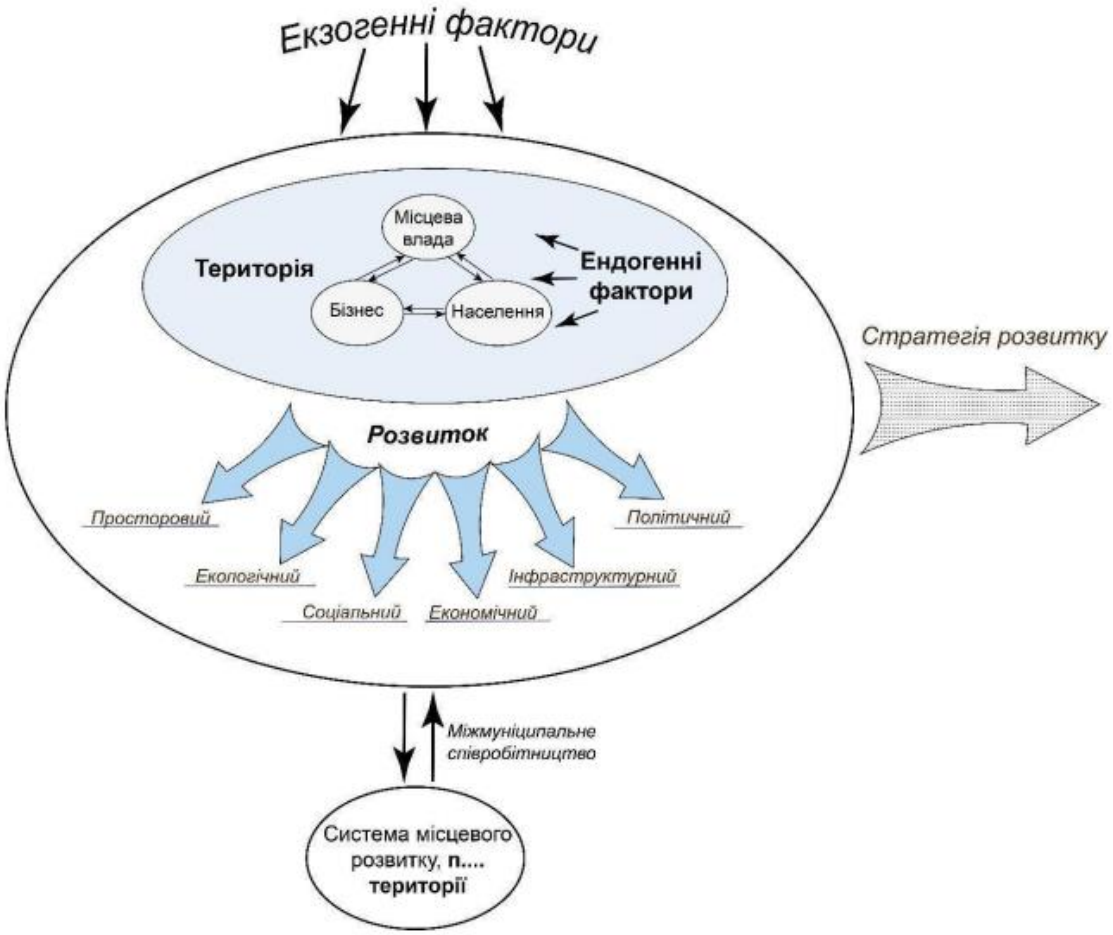

Рис. 3 Система місцевого розвитку [2].

О.О. Кайдановська, Д.Т. Васильків "Формування моделі комплексного розвитку міського простору". У дослідженні проведено аналіз теоретико-методологічних основ формування громадських просторів як ключового фактору успішного розвитку міст в умовах глобальних трансформацій. Виокремлено основні суперечності та перспективи цього процесу. Особливу увагу приділено актуальним викликам, таким як переосмислення громадських просторів в історичних містах, оновлення архітектурного середовища, створення єдиних публічних зон, інтеграція нових функціональних територій, а також адаптація та ревіталізація колишніх промислових об'єктів. У роботі досліджено концепції сучасного містобудування з позицій урбанізму, аналізуються тенденції оновлення міських територій та впровадження моделей без автомобільного простору.

І.В. Фурман, Д.В. Камінний Особливості розвитку територіальних громад в умовах військового стану.

У статті досліджено особливості управління територіальними громадами в умовах військового стану та запропоновано шляхи його вдосконалення. Основні напрями включають: розбудову системи соціальної підтримки постраждалого населення; створення реабілітаційних центрів для цивільних і демобілізованих військових на базі місцевих закладів; розвиток малих переробних підприємств АПК для забезпечення продовольчої безпеки; підтримку біопаливних виробництв для забезпечення енергетичної незалежності громад; розвиток та захист елеваторних підприємств.

О.С.Зінов'єва Сталий розвиток та екологічна інфраструктура

Стаття аналізує взаємозв'язок сталого розвитку та екологічної інфраструктури на різних рівнях проектування. Часто екологія сприймається лише як охорона довкілля, а екологічні вимоги – як обмеження у проєктуванні. Природні ландшафти зазвичай оцінюються лише за рекреаційним потенціалом, що призводить до розділення міського середовища та природи. Сталий розвиток має забезпечувати цілісність природних систем та їхню здатність до самовідновлення. Деградація ресурсів, забруднення та втрата біорізноманіття послаблюють ці процеси. В статті також наведені методи формування екологічної інфраструктури сталих міст.

Н.А. Лещенко Збереження та оновлення історичного середовища в контексті сталого розвитку міста

У статті розглядаються основи сталого розвитку історичних міст, що є актуальним питанням для сучасної урбаністики. Автор акцентує увагу на необхідності санації міського середовища, реставрації архітектурних пам'яток та модернізації маловиразної забудови другої половини XX століття.

Особливу увагу приділено створенню багатофункціональних просторів, які сприяють інтеграції історичних кварталів у сучасну міську структуру. Важливим аспектом є не лише збереження архітектурної спадщини, а й адаптація будівель до сучасних стандартів енергоефективності. Пропонується заміна застарілих будівель новими компенсаційними об'єктами, що гармонійно вписуються в історичне середовище.

В.О. Яценко Пролегомен перспектив формування територіальних громад як групових форм розселення

У статті розглядається нова концепція територіальних змін, яка базується на інтеграції історичних, культурних, економічних та екологічних факторів у процес просторового планування. Акцент зроблено на необхідності системного підходу до формування територіальних громад, оскільки нині багато уваги приділяється лише їхньому адміністративному оформленню, а не стратегії подальшого розвитку.

Важливим аспектом є аналіз локальних систем розселення, які формуються на основі ієрархічних зв'язків між містами, селищами та селами. Особлива увага приділена визначенню міст-центрів, навколо яких організовується міське життя, та їхніх зон впливу, що диференціюються залежно від кількості населення (від 40 км для міст із населенням 50–100 тис. жителів до 120 км для мегаполісів із понад 2 млн. жителів).

І.В. Коротун Архітектурні принципи формування території буферних зон об'єктів культурної спадщини ЮНЕСКО

У статті розглянуто архітектурно-містобудівні засади формування буферних зон об'єктів Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО з урахуванням забудови. Розширена типологія таких об'єктів стала основою для розробки наукових засад та концепцій просторової організації буферних зон. Запропоновано узагальнену модель інтегрованого використання територій та регулювання містобудівної діяльності. Надано рекомендації щодо вдосконалення управління буферними зонами та розробки менеджмент-планів для підвищення ефективності адміністративного контролю(рис.4,5,6).

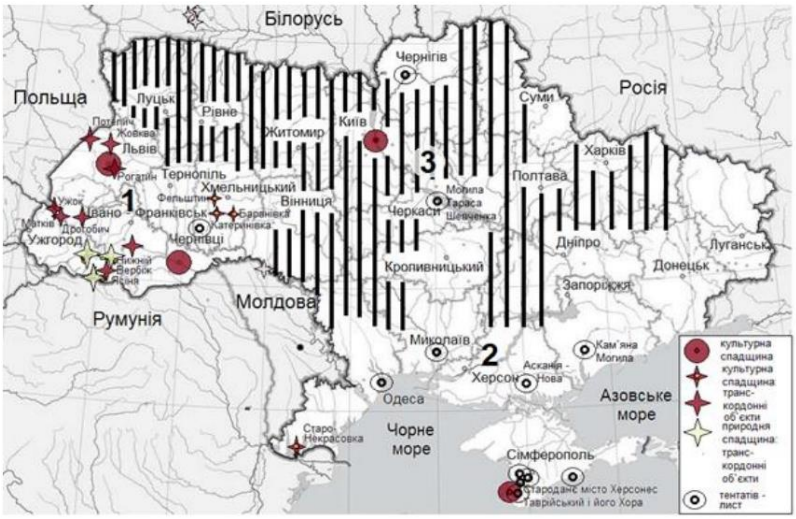

Рис. 4 Об’єкти Списку Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО в Україні [5].

Рис.5 Схема «ідеальної моделі» і розрахунки площі на прикладі буферної зони центричного типу [6].

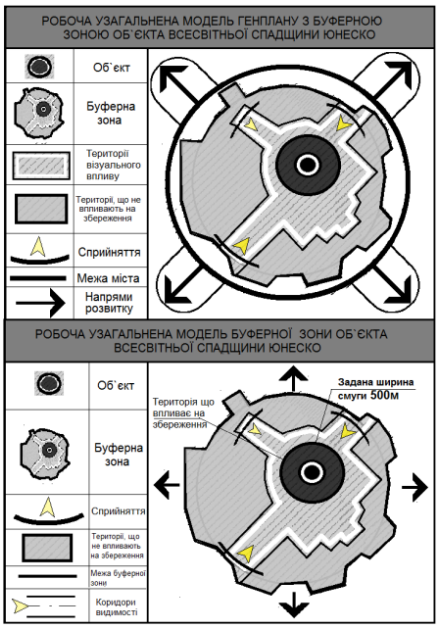

Рис. 6 Узагальнена модель буферної зони об’єкта Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО [7].

І.О. Мерилова Світовий досвід реорганізації індустріальних територій в міські об'єкти рекреації

Стаття присвячена реорганізації колишніх індустріальних територій у містах, що є важливою складовою сучасного урбаністичного розвитку. Авторка підкреслює, що цей процес є глобальним явищем, зумовленим технологічним прогресом, зростанням екологічної відповідальності та переходом до постіндустріальної економіки.

В умовах сучасної урбаністики трансформація промислових зон спрямована на підвищення якості життя мешканців шляхом створення рекреаційних просторів та багатофункціональних громадських об'єктів. Це відповідає загальній тенденції ревіталізації міських територій та розвитку сталої міської екосистеми.

Окрему увагу у статті приділено практиці облаштування рекреаційних зон локального рівня на місці колишніх промислових об'єктів. Такий підхід сприяє підвищенню екологічної стійкості міст, оптимізації використання територій та створенню комфортного середовища для мешканців.

В.С. Гришина Вплив особливостей організації рекреаційних територій на сталий розвиток ландшафтно-рекреаційного каркасу міста (на прикладі міста Харків)

Стаття розглядає проблеми стійкого розвитку рекреаційних територій у місті Харків, проте це є актуально і для інших Українських міст, та акцентує увагу на необхідності комплексного підходу до їхнього планування. Автори виявили, що основною загрозою для таких територій є орієнтація влади на економічні та соціальні вигоди, тоді як екологічні аспекти часто залишаються поза увагою. Це призводить до деградації природних ландшафтів та перетворення їх на штучні рекреаційні об'єкти, що потребують постійного догляду.

Важливою проблемою є також низький рівень екологічної свідомості населення, яке виступає основним споживачем рекреаційних послуг. Для забезпечення стійкого розвитку ландшафтно-рекреаційного каркасу міста необхідно залучати фахівців з географії та екології для формування довгострокової стратегії управління цими територіями.

Запропоновані підходи включають оцінку екологічної цінності ландшафтних об’єктів, прогнозування рівня рекреаційного навантаження та збільшення кількості озеленених просторів за рахунок сучасних методів – створення зелених вулиць, озеленення промислових зон та використання штучних основ для міських зелених насаджень.

Стаття підкреслює важливість інтеграції екологічного планування в містобудівну практику

А.В. Гамаля, Н.Ю. Войко Типологічні особливості greenways в структуру зеленої пішохідної мережі міст.

Стаття присвячена актуальній проблемі розвитку комфортної та безпечної пішохідної інфраструктури в містах, зокрема інтеграції безперервних «зелених маршрутів» (greenways) у міське середовище, що є частиною сталого розвитку міст та громад. Автори пропонують детальну типологію таких маршрутів за різними критеріями: адміністративним значенням, структурними та функціональними характеристиками, планувальними рішеннями, рельєфом, щільністю пішохідного потоку тощо.

Розроблено типологічні особливості greenways, що дозволяє удосконалити міську пішохідну мережу, покращити умови для руху пішоходів, велосипедистів та користувачів індивідуальних немоторизованих транспортних засобів (ІНТЗ).

Запропоноване впровадження greenways у містобудівну практику сприятиме підвищенню рівня гуманізації міського середовища, формуванню якісного пішохідного каркасу та управлінню мобільністю в містах.

Рис.1. Структурна модель зеленої пішохідної мережі

Рис.7 Структурна модель зеленої пішохідної мережі [12].

А.І. Довганюк Детальний план території - перспективний територіально-містобудівний розвиток м. Чернівці.

Стаття розглядає проблему застарілої містобудівної документації та необхідність її оновлення відповідно до сучасних норм і вимог. Авторка наголошує, що, хоча чинна законодавчо-нормативна база містобудування потребує вдосконалення, процес адаптації все ж триває. В українських містах розробляються нові детальні плани територій, які поступово замінюють застарілі радянські стандарти.

На прикладі міста Чернівці авторка демонструє невідповідності в містобудівному плануванні, проте ця проблема є актуальною і для інших міст України, зокрема Дрогобича. Це свідчить про загальну тенденцію необхідності оновлення містобудівної політики, яка повинна враховувати сучасні просторові, соціально-економічні та екологічні виклики.

Стратегічне планування сталого розвитку сучасного міста Н.Ю. Кіс

Лейтмотивом стратегічного планування є обов'язкове врахування екологічної складової, що включає збереження унікальних ландшафтних характеристик, охорону історико-культурної спадщини та оптимізацію галузей промисловості й транспорту. Важливим аспектом є мінімізація техногенного

впливу на довкілля, зокрема шляхом перенесення екологічно небезпечних виробництв, впровадження технологій енергозбереження та очищення повітря. При цьому ефективні зміни можливі без радикальної реструктуризації міської забудови.

Досягнення сталого розвитку українських міст можливе лише за умови тісної інтеграції стратегічного планування з генеральним плануванням. Врахування соціально-культурних, природних та екологічних чинників у поєднанні з професійним проектуванням дозволить створити комфортне, екологічно безпечне міське середовище, що відповідатиме потребам мешканців і сприятиме гармонійному розвитку територій (рис.8).

Рис. 8 Пропонована схема проектування генерального плану міста з урахуванням стратегічного планування [13]

До питання вдосконалення ландшафтно-екологічного каркасу м. Харків І.В. Древаль

В статті говориться, що екологічний підхід є одним із найефективніших у вирішенні завдань інтеграції природних компонентів у міське середовище. Він розглядає природні елементи як важливий ресурс для забезпечення життєздатності міста у функціональному, санітарно-гігієнічному та естетичному аспектах.

Для ефективного використання цього ресурсу необхідно здійснити низку заходів. По-перше, слід провести рекультивацію територій колишніх промислових підприємств, що втратили свою функцію, та інтегрувати їх у міське середовище. По-друге, необхідно визначити та захистити прибережні зони річок, виключивши їхню забудову для збереження екосистеми.

Важливим аспектом є функціональне зонування реноваційних територій, зокрема формування вздовж річок ландшафтно-рекреаційних зон загального користування. При цьому слід забезпечити єдність територій обох берегів із загальною шириною не менш ніж 500 м, що сприятиме просторовій цілісності.

Крім того, необхідно інтегрувати рекреаційні зони в загальноміську систему озеленення шляхом поєднання набережних із парками, скверами та бульварами. Формування таких територій як складових ландшафтно-екологічного каркасу міста сприятиме його збалансованому розвитку та підвищенню якості життя мешканців (рис. 9).

Рис.9 Формування елементів ландшафтно-екологічного каркасу в ході реновації Іванівського промислового району [14]

Узагальнення підрозділу

Аналіз літературних джерел свідчить, що проблема сталого розвитку територіальних громад є багатовимірною та потребує комплексного підходу. Для своєї роботи я виокремила основні дослідження в цій сфері, які зосереджені на таких аспектах:

Важливість оновлення містобудівної документації відповідно до сучасних норм і вимог. Ефективний розвиток громад потребує збалансованого просторового планування, що враховує соціальні, економічні та екологічні чинники та базується на сучасних потребах міста/населеного пункта.

Дослідження підтверджують, що недостатня увага до екологічного аспекту розвитку громад призводить до деградації природного середовища. Для забезпечення стійкості територій необхідно впроваджувати механізми екологічного управління, зокрема розширення зелених зон, рекреаційних територій та екологічних коридорів.

Трансформація колишніх індустріальних зон у багатофункціональні простори, що відповідає потребам жителів та яка включає рекреаційні, громадські та житлові об’єкти, що в свою чергу формує раціональне використання простору міста.

Розвитку сталої мобільності, включаючи створення безпечної пішохідної та велосипедної інфраструктури, впровадження «зелених маршрутів» (greenways), розбудову громадського транспорту, що належить до соціально-екологічного принципу сталого розвитку.

Стимулювання та розвиток місцевого бізнесу, підтримка ініціатив соціальної реабілітації, розвиток біопаливних виробництв та переробної промисловісті. Важливим чинником є також збереження та розвиток наявних пам’яток архітектури, що створюють туристичний потенціал розвитку громади.

1.2. Особливості світового досвіду розвитку територіальних громад Тальнівська міська територіальна громада

Стратегічні цілі :

Сценарій 1: Якісний транспорт та комфортне сполучення сіл(рис.1.2.1.)

- Оновлення дорожнього покриття;
- Забезпечення сполучення громадським транспортом населених пунктів громади;
- Створення зручної велоінфраструктури між селами;
- Розробка типології вулиць, що відповідає потребам міста або села [15].

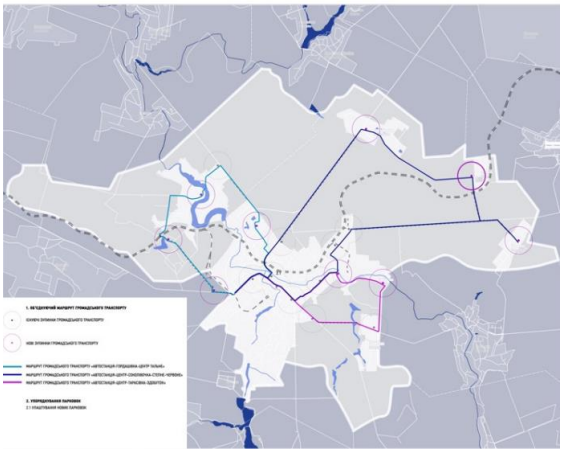

Рис. 1.2.1. Схема руху нових маршрутів громадського транспорту[15]

Сценарій 2: Екологічна безпека (рис. 1.2.2.)

- Встановлення фільтрів на підприємствах;
- Облаштування біодренажних канав, з подальшим під'єднанням до мережі міської каналізації;
- Побудова системи водовідведення;
- Покращення якості води: побудова водогону від 75-ї свердловини до масиву Перемоги, задіяти три свердловини маслозаводу, побудова нового водогону в с. Здобуток;
- Заміна водогонів по місту;
- Рекультивація сміттєзвалища[15] .

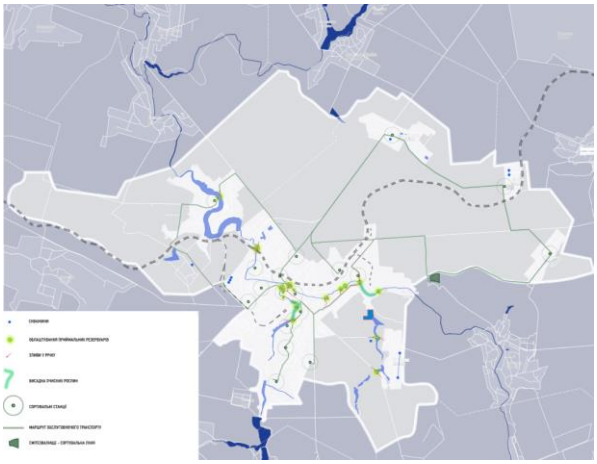

Рис. 1.2.2. Екологічна безпека[15]

Сценарій 3: Розвиток нових виробництв та бізнесів (рис.1.2.3.)

- Відродження тваринництва на базі приміщень колишніх ферм с. Червоне та с. Степне;
- Організація кооперативів: ягідні кооперативи, приміщення для холодильних камер, варіанти ринків збуту;
- Склади на трасі Одеса-Київ;
- Створення платформи для інвесторів (запропонувати інвесторам приміщення будівлі колишнього Маслозаводу та Газбуду);
- Спонукати фермерів вирощувати нетрадиційні, але популярні культури;
- Проводити освітні заходи для жителів[15] .

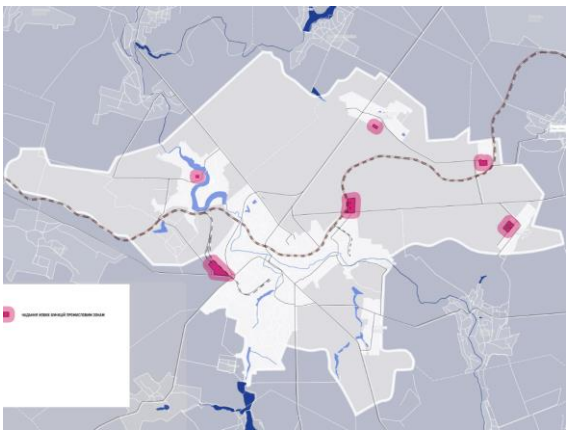

Рис. 1.2.3. Розвиток нових виробництв та бізнесів [15]

Сценарій 4: Посилення туристичного потенціалу громади (рис.1.2.4.)

- Активація туристичних локацій вздовж берегів річок та створення між ними пішохідних зв'язків;
- Відновлення існуючих історичних об'єктів;
- Створення інфраструктури, що підтримує туристичний шлях;
- Створення аква-, вело- та мотомаршрутів вдовж річки [15].

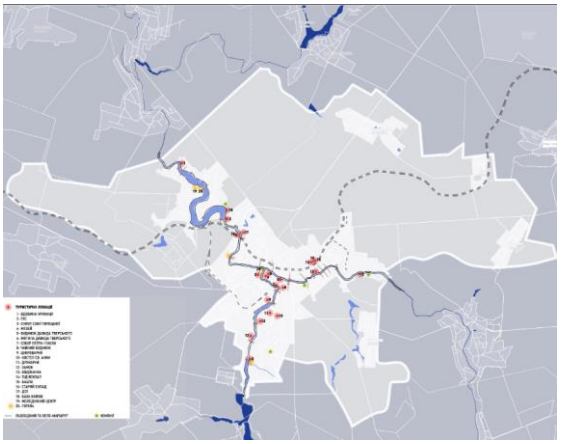

Рис. 1.2.4. Посилення туристичного потенціалу [15]

Сценарій 5: Підвищення якості соціальної інфраструктури (рис.1.2.5.)

- Активація існуючих публічних просторів та створення нових у місті та селах;
- Відкриття доступу до води, організація набережної вздовж річки, що буде об'єднувати місто Тальне з с. Здобуток та с. Гордашівка, в майбутньому села Лащова, Глибочок, Довгеньке;

- Створення мережі комфортних пішохідних зв’язків між громадськими просторами;
- Забезпечення рівномірного розподілення субцентрів по ОТГ [15].

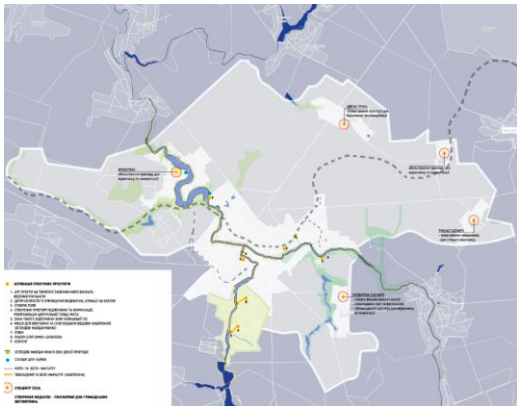

Рис. 1.2.5. Підвищення якості соціальної інфраструктури [15]

Сценарій 6: Активація водного фронту (рис.1.2.6.)

- Активація водного фронту передбачає створення цілісної пішохідної набережної вздовж річок громади. Набережна буде змінювати свій характер, в залежності від оточуючого контексту. Зміну характеру набережної показано карті.
- Спорт та діти;
- Міська набережна та ландшафтний парк;
- Лісопарк [15].

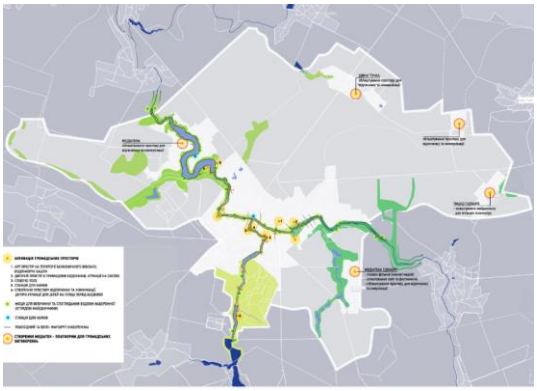

Рис. 1.2.6.Активація водного фронту [15]

ВІЗІЯ ГРОМАДИ

Тальнівська ОТГ – це простір гармонійного поєднання історичної спадщини, комфортного життя та природної унікальності. Громада, розташована

на землях Трипільської культури, є важливим туристичним вузлом Черкаського регіону.

Територія відзначається розвиненою транспортною та соціальною інфраструктурою, що забезпечує високий рівень життя мешканців. Влада веде відкритий діалог із громадою, сприяє розвитку підприємництва та підтримує інноваційні ініціативи.

Жителі громади з повагою ставляться до історичної спадщини та природного середовища, впроваджують екологічні практики та використовують відновлювані джерела енергії, забезпечуючи сталий розвиток території (рис.1.2.7.).

Напрямки:

• Зручний громадський транспорт;

• Захист екології;

• Розвиток нових виробництв та бізнесів;

• Розвинена соціальна інфраструктура.

Рис. 1.2.7. Концепція інтегрованого розвитку громади [15]

Полонська міська територіальна громада

Сценарії просторового розвитку

Сценарій 1: Відродження традиційних видів виробництва для самодостатності громади, підвищення якості життя жителів

Громада має нагальну потребу у створенні нових робочих місць для утримання молоді та економічного зростання. Стратегія розвитку передбачає використання місцевих ресурсів, підтримку традиційних промислів і залучення інвестицій.

Ключові напрями розвитку:

- Економічна самодостатність – ефективне використання місцевих ресурсів та виробничих територій.
- Сировинна база – значні поклади каоліну, глин, граніту, працюючий кар'єр.
- Кадровий потенціал – наявність фахівців, художньої школи та професійного ліцею.
- Брендинг громади – розвиток музею фарфору, базару кераміки та локального виробництва.
- Інфраструктура – відновлення промислових територій, розвиток транспортної та енергетичної мережі.
- Підтримка підприємництва – сприяння розвитку малого та середнього бізнесу, ремесел.
- Креативні ініціативи – створення хабу для молоді на базі художньої школи (рис.1.2.8.).

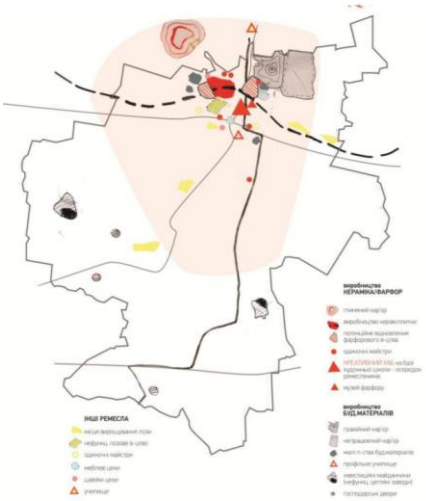

Рис. 1.2.8. Сценарій 1 [16]

Сценарій розвитку 2: Стимулювання дрібного фермерства для підвищення добробуту сільського населення (рис.1.2.9.)

Ключові пункти сценарію розвитку:

- Стимулювання малих самодостатніх фермерств на базі земель ОСГ

- Співпраця та партнерство між індивідуальними власниками земель - Платформа для поширення успішних практик прибуткових господарств

- Розширення існуючого молочного підприємства (виробництво сирів у Новолабуні)

- Пошук форматів підтримки індивідуальних господарств - Пункти збору молока у сільських субцентрах

- Підтримка з бюджету ОТГ, співфінансування

- Фінансова та програмна (дорадництво) підтримка з боку ОТГ

- Донесення зовнішніх можливостей до потенційних фермерів (держ програми, обл. кредитування, спеціалізовані ГО, програми міжнародних фондів) *[16]*.

Рис. 1.2.9. Сценарій 2 [16]

Сценарій розвитку 3: Розширення можливостей для внутрішньої культурної рекреації та розвиток туризму на базі історико-архітектурної спадщини

Запропонований сценарій акцентує увагу на збереженні культурної спадщини, самоідентичності громади та створенні нових можливостей для внутрішньої рекреації. Основою розвитку стає мережування ключових зон відпочинку, туристичних маршрутів та історико-культурних об’єктів, що в перспективі сприятиме залученню зовнішніх відвідувачів (рис.1.2.10.).

Ключові напрями:

- Розвиток рекреаційних зон – формування єдиної мережі парків, історико-архітектурних пам’яток, культурних локацій та фермерських господарств із програмами для відвідувачів.

- Тематичні маршрути – шлях родини Карвіцьких, водно-рекреаційні маршрути річкою Хомора, екотуризм, вело- та пішохідні маршрути.
- Екологічна безпека – збереження водних ресурсів, розвиток сталого природокористування.
- Громадські простори – впорядкування зелених зон та комфортних місць для відпочинку, що сприятиме формуванню ідентичності громади (рис. 1.2.10.).

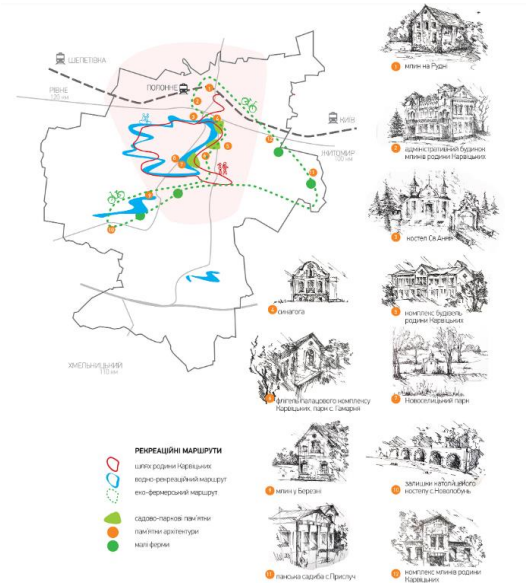

Рис. 1.2.10. Сценарій 3 [16]

Інтегрована концепція розвитку громади (рис. 1.2.11.)

Стратегічна ціль 1:

Розвиток агропромислового сектору (розвиток дрібного фермерства та створення нових сільськогосподарських підприємств).

Стратегічна ціль 2:

Відродження традиційно-історичних ремесл (гончарство, лоза, кераміка) та популяризація цих ремесл за межі ОТГ, області і країни. Створення сучасного ХАБу (традиційних ремесл) для розвитку та зацівлення молоді, максимально залучивши місцевих жителів та малого бізнесу.

Стратегічна ціль 3:

Розвиток водно-рекреаційного, історичного (підземні ходи, наземні історичні пам’ятки культури), зеленого туризму, розвиваючи рекреаційну та міську інфраструктуру.

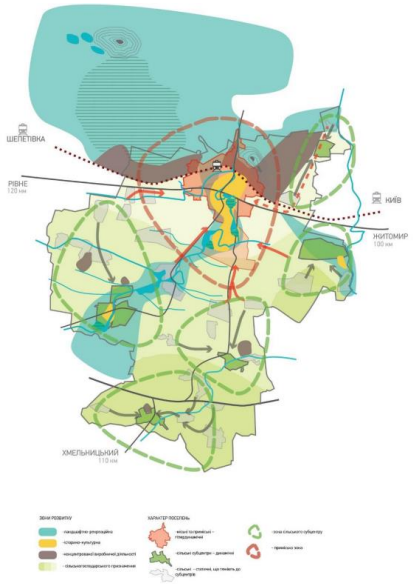

Рис. 1.2.11. Концепція інтегрованого розвитку [16]

Стратегічна ціль 4:

Розвиток малого та середнього бізнесу (із залученням приватних інвестицій), що сприятиме створенню додаткових робочих місць та надходження коштів до місцевого бюджету.

Стратегічна ціль 5:

Підвищення комфортних умов проживання людей, шляхом створення публічних просторів з високим рівнем благоустрою, безбар’єрності та максимальним комфортом (облаштування зон відпочинку, дитячих та спортивних майданчиків, вело інфраструктури та озеленення) *[16]*.

Судововишнянська міська територіальна громада

Стратегічні цілі

Ціль 1: інфраструктура, громадський транспорт, дороги, відходи, вода

- впровадження центральної мережі водопостачання та водовідведення в найбільших населених пунктах
- розширення зони збору та сортування сміття
- створення сміттєвого полігону для громади та Мостицького району

- ремонт доріг та тротуарів
- підвищення рівня безпеки
- створення маршрутів для доступу до віддалених населених пунктів

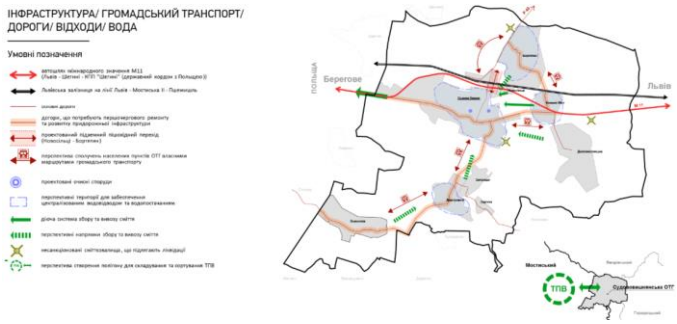

Рис. 1.2.12. Стратегічна ціль 1 [17]

Ціль 2: навколишнє середовище, громадські простори, клімат

- очищення водойм і облаштування рекреаційних зон
- запобігання повеней шляхом укріплення берегів, бідівництвом інженерних споруд
- модернізація зелених зон та створення на їх основі громадських просторів

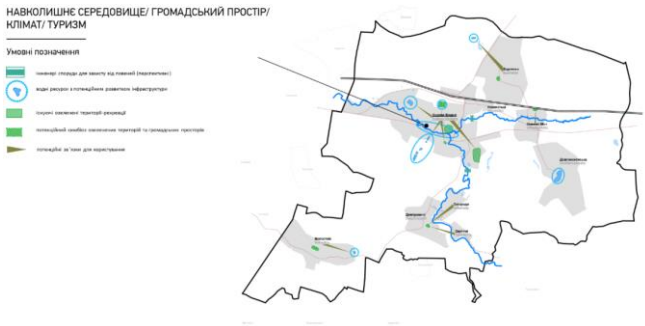

Рис. 1.2.13. Стратегічна ціль 2 [17]

Ціль 3: економіка бізнес, використання землі, землевідведення

- формування логістичного сервісного вузла для міжнародних перевезень
- створення актуальної містобудівної документації та перерозподіл земель
- створення комунікативної платформи жителі-влада-бізнес
- створення умов для збуту локального товару
- сприяння виходу місцевих виробників на зовнішній ринок

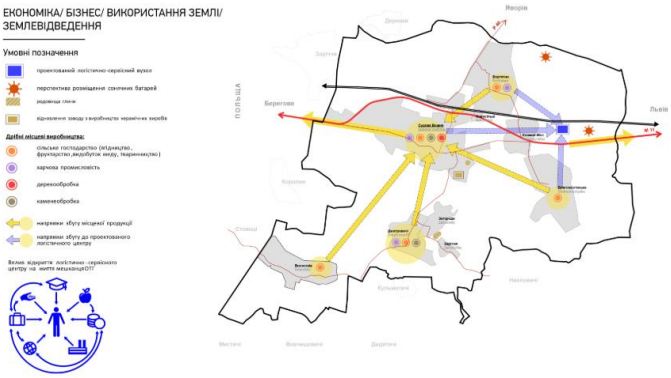

Рис. 1.2.14. Стратегічна ціль 3 [17]

Ціль 4: соціальний захист, освіта та охорона здоров'я

- забезпечення необхідним заклади охорони здоров'я, освіти та культури
- реконструкція наявних спортивних майданчиків та створення на цій основі систему-мережу нових спортивних просторів на території громади
- використання приміщень закладів культури

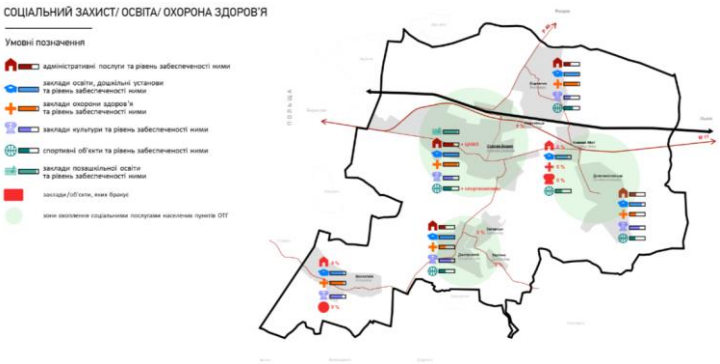

Рис. 1.2.15. Стратегічна ціль 4 [17]

Ціль 5: архітектурно-культурний туризм

- популяризація культурної спадщини завдяки відомим діячам
- реставрація та збереження історико-культурних об'єктів
- формування мережі туристичного маршруту
- створення туристичної інфраструктури

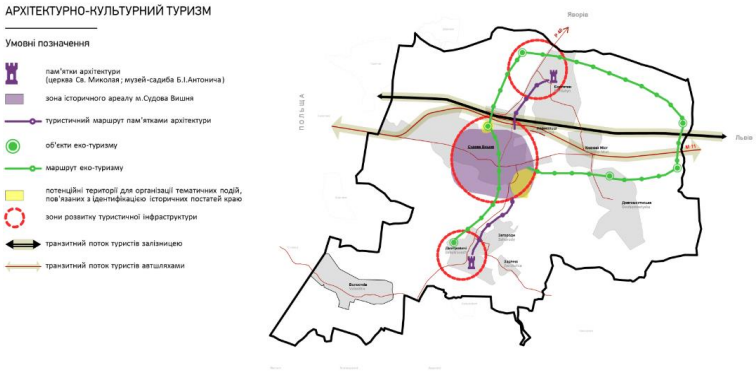

Рис. 1.2.16. Стратегічна ціль 5 [17]

Концепція інтегрованого розвитку

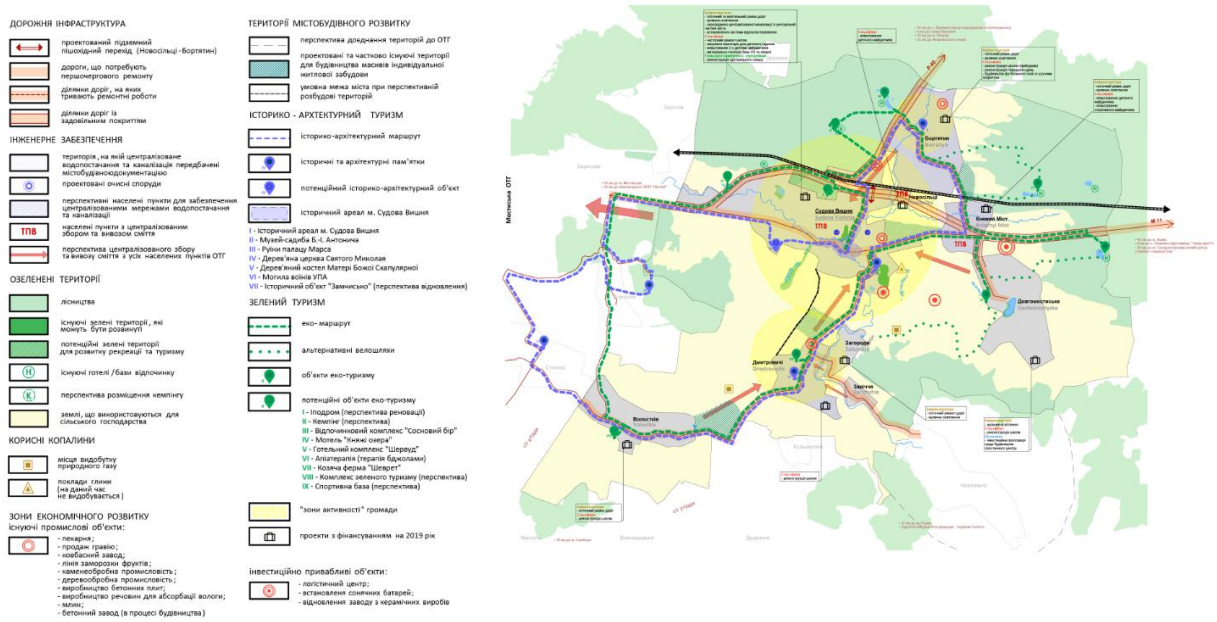

Рис. 1.2.17. Концепція інтегрованого розвитку [17]

Лиманська міська територіальна громада

Було визначено 2 сценарії розвитку громади.

1. *Базовий сценарій* (незмінність політичної ситуації): основний акцент робиться на виробництві будівельних матеріалів та переробці сільськогосподарської продукції як ключових галузях місцевої економіки.

2. *Оптимістичний сценарій* (покращення ситуації на сході України): Окрім розвитку будівельної та агропереробної галузей, громада має можливість активізувати зелений туризм та рекреаційну діяльність, використовуючи природні й культурні ресурси території.

Обидва сценарії спрямовані на забезпечення стабільного економічного зростання та створення нових робочих місць (рис. 1.2.18).

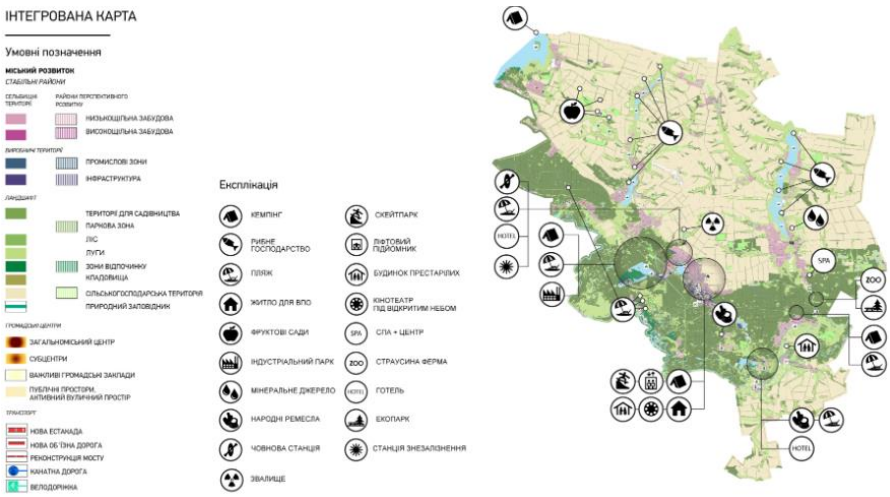

Рис. 1.2.18. Концепція інтегрованого розвитку [18]

Барська міська територіальна громада

Сценарії розвитку

Сценарій "туристична цікавинка Поділля"

Розвиток туристичної інфраструктури громади передбачає створення зв'язків між різноплановими зонами відпочинку та визначення ключових туристичних маршрутів. Усі маршрути будуть наповнені тематичним змістом, що сприятиме збереженню культурної спадщини та підвищенню туристичної привабливості території.

У с. Лука-Барська, як важливому транспортному вузлі, планується облаштування рекреаційних зон та покращення інфраструктури для комфортного відпочинку подорожуючих. У м. Бар буде створено інформаційно-туристичний центр, який сприятиме популяризації громади серед відвідувачів.

Важливим завданням є підвищення обізнаності мешканців про історико-туристичну цінність їхнього краю, що сприятиме збереженню місцевої спадщини та формуванню сталої туристичної екосистеми (рис. 1.2.19).

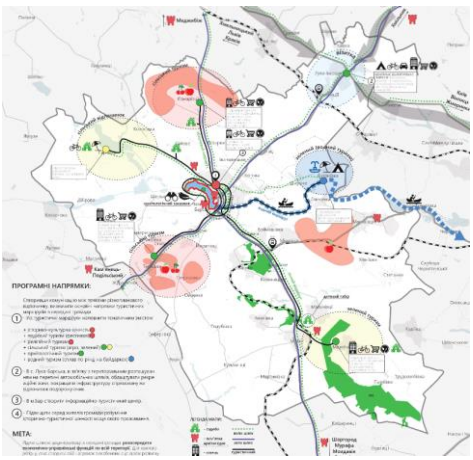

Рис. 1.2.19. Сценарій "туристична цікавинка Поділля" [19]

Сценарій "інноваційно-технологічний парк"

Розвиток підприємництва в Барській ОТГ передбачає створення центру розвитку бізнесу, орієнтованого на ключові галузі громади: садівництво, сільське господарство та машинобудування. Важливим напрямом є співпраця між освітніми закладами та бізнесом, що дозволить адаптувати навчальні програми до реальних потреб ринку праці. На базі професійно-навчальних закладів планується відкриття центрів підвищення кваліфікації та перекваліфікації кадрів.

Також необхідно налагодити зв'язки між існуючими та майбутніми підприємцями, що сприятиме внутрішній конкуренції та стимулюватиме розвиток малого бізнесу.

Окремий акцент робиться на залученні інвесторів для створення високотехнологічного виробництва в індустріальному парку, що забезпечить робочі місця для випускників місцевих навчальних закладів (рис.1.2.20).

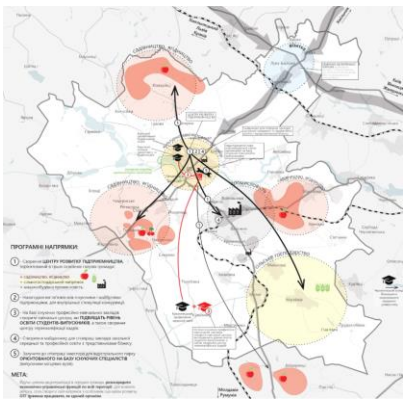

Рис. 1.2.20. Сценарій "туристична цікавинка Поділля" [19]

Інтегрована концепція розвитку громади (рис. 1.2.21.)

Рис. 1.2.21. Концепція інтегрованого розвитку [19]

Інтегрований просторовий розвиток міста Мюнстер

Інтегрована просторова концепція є основою для сталого та збалансованого просторового розвитку міста Мюнстер. Головною метою є визначених перспективних територій до міських програм розвитку.

Основні вектори розвитку міста орієнтовані на формування багатофункціональних житлових кварталів, які відповідають концепції 15-хвилинного міста, забезпечуючи доступність ключових послуг та інфраструктури в межах пішохідної доступності.

Другий стратегічний напрямок передбачає розвиток зеленої інфраструктури, ефективне використання міських територій та збереження природного ландшафту. Це сприятиме покращенню екологічної ситуації та підвищенню якості життя мешканців.

Третім важливим напрямком є впровадження відновлюваних джерел енергії, зокрема сонячної та вітрової енергетики. Використання територій поблизу головних транспортних магістралей для енергетичних проєктів дозволить оптимізувати енергопостачання міста та сприятиме його екологічній модернізації (рис. 1.1.22).

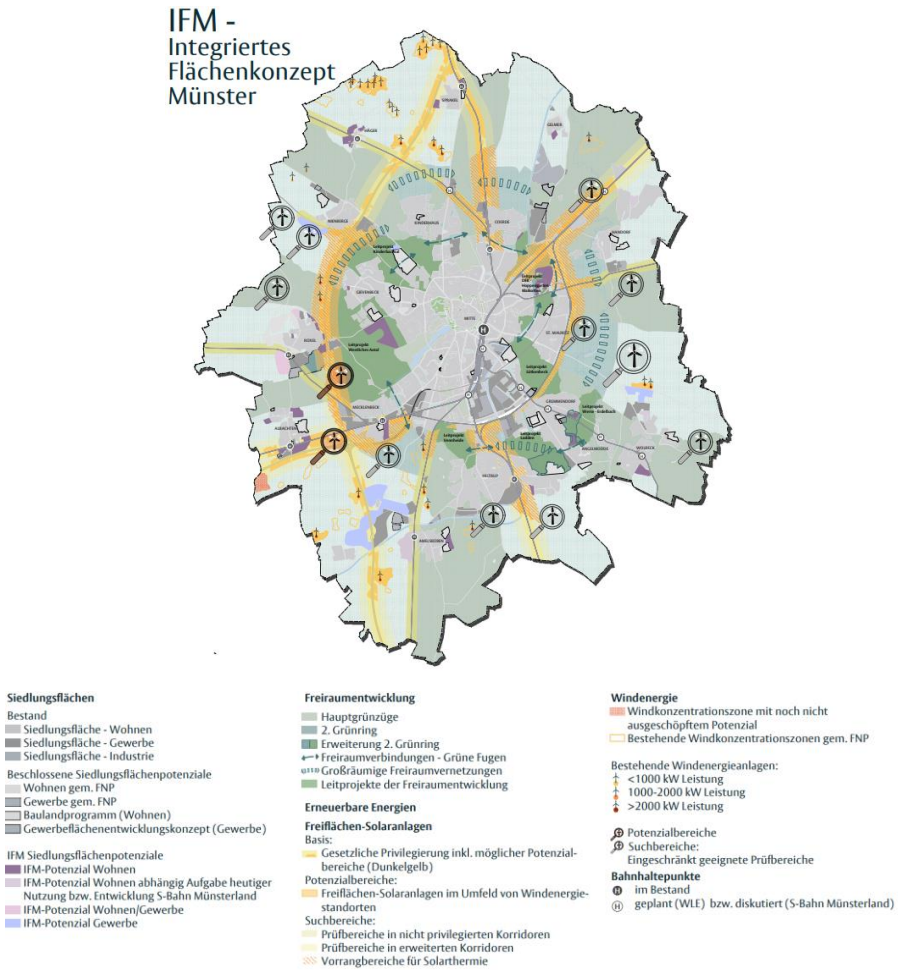

Рис. 1.2.22. Концепція інтегрованого розвитку міста Мюнстер [20]

Стратегія розвитку Мюнхена

Основними цілями інтегрованого розвитку міста було об'єднання зелених зон в мережу відкриті простори; ефективна, надійна та кліматично нейтральна мобільність; формування стійких житлових кварталів та сталий розвиток міста; адаптовані до клімату ландшафти та території поселень; кліматично нейтральні райони та відновлювані джерела енергії; розвиток міського регіону на основі партнерства (рис. 1.1.23).

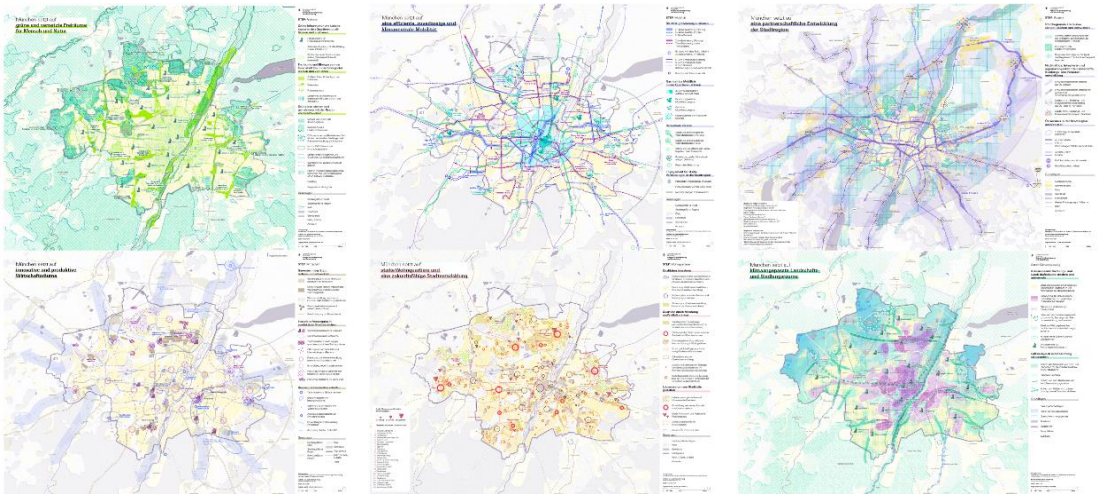

Рис. 1.2.23. Концепція інтегрованого розвитку міста Мюнхен [21]

Стратегія розвитку міста-саду Еєндорф

Принципи та стратегічні цілі проєкту «Нове місто-сад Ейєндорф» були сформовані на основі аналізу отриманих результатів у процесі громадського обговорення. Вісім ключових тез визначають основні цінності та якості майбутнього району.

По-перше, Гартенштадт Ойдендорф буде ландшафтно інтегрованим містом, що гармонійно поєднує природні простори з урбаністичним середовищем. По-друге, відкриті території використовуватимуться продуктивно, сприяючи екологічній стійкості району.

Третій принцип передбачає раціональне використання ресурсів як під час будівництва, так і в процесі експлуатації. Четвертий акцент робиться на створенні комфортного та доступного життєвого простору для всіх соціальних груп.

П'ятий принцип спрямований на соціальне та функціональне змішування простору, що забезпечить різноманітність житлових і громадських функцій. Шостий і сьомий напрями підкреслюють важливість спільного розвитку та колективного управління районом.

Останній, восьмий принцип передбачає забезпечення стабільної та екологічної мобільності, що сприятиме доступності району без надмірної залежності від автомобільного транспорту. Ці стратегічні орієнтири слугуватимуть основою для подальшого структурного планування та проєктування відкритих просторів (рис. 1.2.24).

Рис.1.2.24. Концепція розвитку відкритого простору [23]

Стратегія розвитку міста Вайсвассер

Концепція розвитку міста: ключові напрямки

Економіка та торгівля

Місто позиціонується як інноваційний центр із промисловим характером, що поєднує технологічний розвиток із розширенням торговельного сектору.

Зелені зони, здоров'я та спорт

Природа та активний спосіб життя відіграють важливу роль у формуванні міського простору, роблячи його комфортним для занять спортом та оздоровлення, особливо в умовах сільської місцевості.

Житло, соціальні питання та освіта

Розвиток міста орієнтований на створення якісного житлового середовища, що сприятиме високому рівню життя мешканців. Важливою складовою є формування освітнього простору, що поєднує класичні та інноваційні підходи до навчання.

Мобільність, енергетика та діджиталізація

Стратегія розвитку передбачає створення сучасної інфраструктури, орієнтованої на стале енергоспоживання, цифрові технології та ефективну мобільність, що відповідає викликам майбутнього.

Культура та туризм

Місто прагне зберегти та розвивати власні традиції, формуючи яскравий культурний простір із привабливими можливостями для туризму та активного відпочинку(рис.1.2.25.).

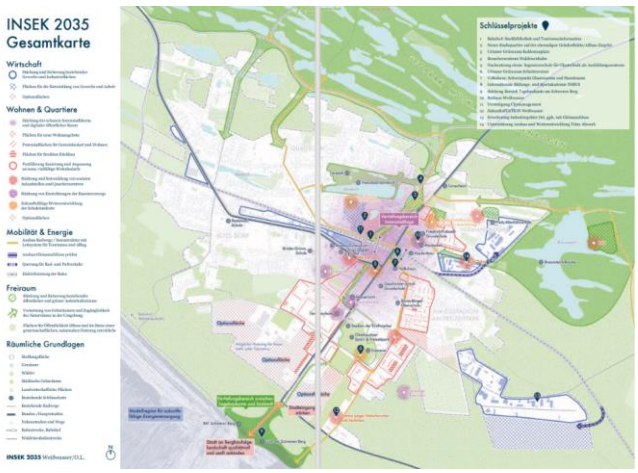

Рис.1.2.25. Загальна концепція розвитку міста [22]

Реконструкція заводу Zollverein

Після закриття заводу Zollverein у 1988 році Рурський регіон втратив свою економічну ідентичність. Протягом десяти років не було чіткого плану щодо подальшого використання цієї території, проте влада прийняла рішення викупити її та включити до промислової спадщини Німеччини.

У 2001 році ЮНЕСКО внесла Zeche Zollverein до списку світової спадщини, частково завдяки генеральному плану, розробленому OMA, який зберіг оригінальний характер місцевості. Планування здійснювалося спільно з експертами у сфері спадщини та екології, і остаточний варіант був завершений у 2010 році (рис. 1.2.26.).

Рис.1.2.26. Схема порівняння заводу в 1988 р. та наші дні [28]

Генеральний план передбачав створення транспортної інфраструктури навколо історичного об'єкта, що покращило доступ до території. Було збережено залізничні колії як громадський простір, а підйомні мости, які раніше використовувалися для транспортування вугілля, стали доступними для відвідувачів(рис. 1.2.27.).

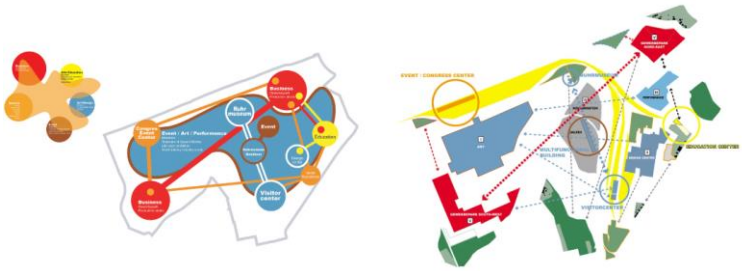

Рис. 1.2.27. Схема розвитку території[28]

Нова забудова розташована на периферії комплексу, що дозволяє зберегти автентичність старих будівель. Відреставровані споруди використовуються переважно для культурних і мистецьких заходів, а нові функції сприяють залученню відвідувачів. Регулярні заходи та виставки створюють динамічний культурний простір, перетворюючи Zeche Zollverein на центр мистецтва, історії та інновацій (рис. 1.2.28.).

Рис. 1.2.28.Фотографії сучасного стану громадського простору на території заводу[28]

Соляний завод Lion Salt Works: спадщина індустрії видобутку солі

Розташований у центрі соляного району графства Чешир, Lion Salt Works є останнім збереженим об'єктом індустрії, яка існувала понад дві тисячі років. Завод функціонував з 1895 по 1986 рік, а у 2003 році його було офіційно визнано пам’яткою, надавши йому такий самий статус захисту, як Стоунхендж.

Фахівці Donald Insall Associates розробили план консервації, провели техніко-економічне обґрунтування та запропонували нові способи повторного

використання об’єкта. Основним викликом було збереження історичних дерев’яних і цегляних споруд, забезпечуючи їм довговічність без втрати автентичного характеру (рис.1.2.29.).

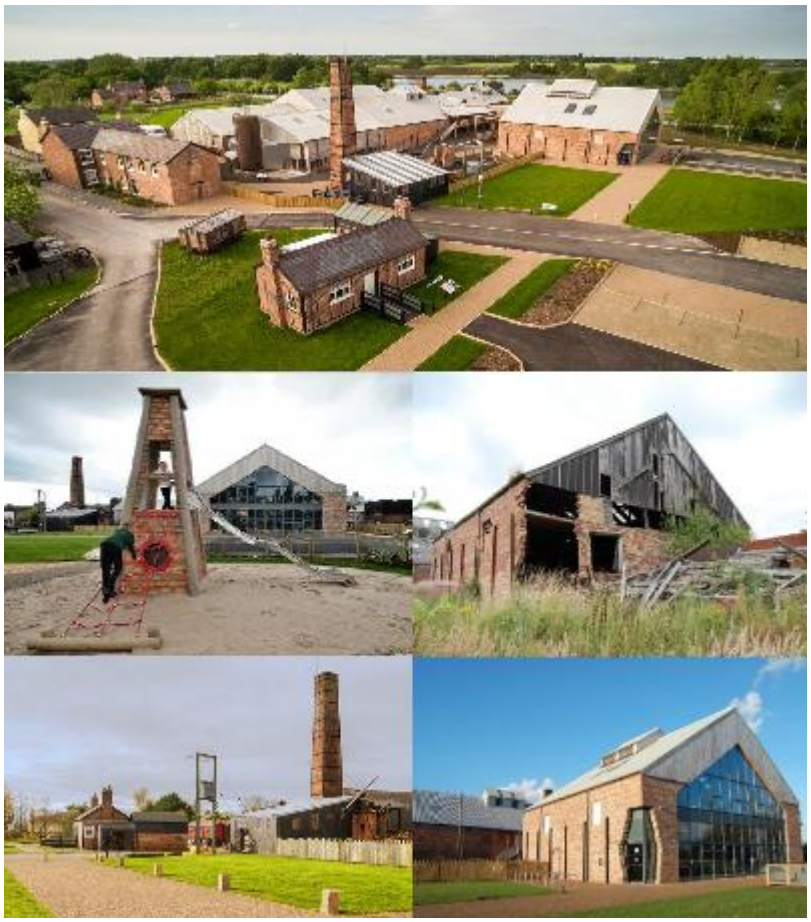

Рис.1.2.29. Фотографія сучасного стану солеварні [29]

Підхід до реставрації полягав у тому, щоб ремонтувати будівлі на місці та залишити їх у тому вигляді, в якому вони були на момент закриття в 1986 році. Таким чином, Lion Salt Works став не просто музеєм, а й живим нагадуванням про історичну індустрію видобутку та переробки солі.

Театр та середня школа в Кайтокейно, Норвегія

Дрогобич та Дрогобицька громада згідно дослідженню В. Бардина має потенціал для культурного розвитку, відповідно для аналогу я обрала будівлю подвійної функції - театру та школи в Кайтокейно, Норвегія (рис. 1.2.30.).

Рис. 1.2.30. Театр-школа в Норвегії [27]

Однією з ознак якісної архітектури є здатність гармонійно поєднувати, здавалося б, несумісні функції та простори. Даний проєкт демонструє не лише архітектурну інтеграцію, а й виняткову ефективність у використанні ресурсів.

Цей підхід перегукується з принципами традиційних саамських ремесел – дуоджі, де кожна частина природного матеріалу має своє застосування. У цьому контексті важливим є усвідомлене ставлення до ресурсів, коли навіть такі, здавалося б, незначні елементи, як шкіра, ніздря чи ріг, знаходять своє функціональне використання. Це підкреслює важливість ощадливого підходу в сучасному архітектурному проєктуванні.

Королівська солеварня в Арк-е-Сенан: шедевр промислової архітектури Королівська солеварня (Saline Royale) в Арк-е-Сенан – унікальний промисловий комплекс XVIII століття, спроєктований архітектором Клодом-Ніколя Леду. Ця пам’ятка, внесена до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО, є визначним прикладом ранньої промислової архітектури та символом епохи Просвітництва (рис. 1.2.31.).

Рис. 1.2.31. Королівська солеварня в Арк-е-Сенан [30]

Комплекс має напівкруглу форму, що було новаторським рішенням для оптимізації виробничого процесу. Центральна будівля служила адміністративним центром і резиденцією директора заводу.

Сьогодні Королівська солеварня перетворена на музей, відкритий для відвідувачів. Це місце не лише зберігає історію солевидобутку, а й демонструє архітектурний та інженерний геній XVIII століття.

Проєкт Buitenplaats Koningsweg

Проєкт Buitenplaats Koningsweg поєднує історію, житло, культуру та природу, трансформуючи колишню німецьку військову базу Другої світової війни в житловий і культурний простір. Команди MVRDV, Buro Harro та KondorWessels Projecten завершили його реалізацію, створивши 21 екологічно чистий будинок у мальовничому лісовому масиві Велюве, неподалік Арнема.

Проєкт гармонійно інтегрується в історичний контекст, зберігаючи цегляні будівлі німецького періоду та трансформуючи голландські споруди пізнішого періоду шляхом додавання сучасних елементів, як-от нові дверні прорізи та мансардні вікна. Реконструкція пошкоджених будівель здійснена із застосуванням світло-сірих матеріалів, що дозволяє чітко розрізняти історичні та оновлені конструкції (рис. 1.2.32.).

Рис. 1.2.32 Адаптивний простір в Нідерландах [31]

Ландшафтний дизайн передбачає мінімальне втручання, збереження природного середовища та вузькі пішохідні доріжки, що гармонійно вписуються в лісовий простір. Видалення парканів забезпечило вільний рух дикої природи, що підкреслює екологічний підхід проєкту. Таким чином, Buitenplaats Koningsweg стає прикладом інтегрованого розвитку, який поважає минуле, створюючи сучасний, сталий простір для життя та культури.

Ревіталізація Shenyang Dongmaoku / URBANUS

Проєкт ревіталізації комплексу складів Дунмаоку в місті Шеньян є яскравим прикладом вдалої адаптації історичних промислових будівель до сучасних

суспільних потреб. Цей логістичний парк, розташований на південь від Східного залізничного вокзалу, був заснований у 1951 році та став першим у Китаї комплексом подібного типу. Проте протягом тривалого часу він залишався мало помітним через свою ізольованість та функціональне старіння.

У 2019 році сім складів комплексу були офіційно визнані цінними історичними об’єктами, що стало ключовим поштовхом для їх збереження та переосмислення. Архітектурне бюро URBANUS розробило майстер-план, що передбачав перетворення частини складів на сучасні публічні простори.

Перший склад реконструйовано в громадську бібліотеку, яка поєднує традиційний формат читання із впровадженням елементів озеленення. Такий підхід створює особливу атмосферу, що сприяє збереженню культури фізичного читання в цифрову епоху. Другий склад було трансформовано у багатофункціональний громадський центр з просторами для виставок та проведення подій. Ці два об’єкти об’єднує сучасна інтерпретація покрівельної структури, що надає комплексу візуальної цілісності та водночас зберігає повагу до історичного контексту.

Цей приклад свідчить про важливість збереження промислової спадщини шляхом інтеграції її в сучасне міське середовище. Ревіталізація Дунмаоку доводить, що історичні об’єкти можуть отримати нове життя, виконуючи актуальні функції для громади та сприяючи соціальній взаємодії (рис. 1.2.33.).

Рис. 1.2.33 Ревіталізація Shenyang Dongmaoku [32]

1.3. Фактори і умови сталого розвитку територіальних громад

До факторів сталого розвитку Дрогобицької міської територіально громади можна віднести наступні пункти

Економічні

- Підтримка малого бізнесу, кооперація з місцевими майстрами та виробництвами, розвиток майстерень, прозорість системи для залучення інвесторів для створення та розвитку індустріальних парків
- Впровадження проектів у сфері сонячної та вітрової енергетики для зменшення залежності від джерел енергії
- Розвиток креативних індустрій
- Надання функцій порожнім будівлям
- Формування сімейних малих та середніх сільськогосподарських господарств на основі наявних закинутих ферм, розвиток місцевого крафтового товару зі створенням дегустаційного простору.

Екологічна стійкість

- Впровадження програм заліснення та охорони природних екосистем
- Впровадженні заходів для захисту місцевих водних ресурсів, таких як річки, озера і джерела. Це включає контроль за якістю води, запобігання її забрудненню та раціональне використання в сільському господарстві й промисловості, створення очисних споруд біля великих населених пунктах
- Використання відходів сільського господарства та лісництва для виробництва біопалива, створення підприємств, біля сільськогосподарських угідь, по розвитку та дослідженню альтернативного джерела опалювання.
- Організація компостування на рівні домогосподарств та підприємств
- Екологічна освіта, простори для просвітнення населення
- Сортування та сміттєпереробка/ створення пунктів утилізації відходів поблизу сміттєзвалищ
- розвиток комунальної інфраструктури, відновлення наявних комунікацій, їх модернізація, для уникнення

- Адаптація міст до зміни клімату (насадження нових дерев, вертикальне озеленення, створення зелених дахів, створення міських садів з'єднаних зеленими коридорами)
- Розвиток блакитної мережі (ренатуралізація наявних річок та озер, формуючи на цих просторах громадські простори та зони відпочинку)
- Заходи спрямовані на зупинення деградації грунтів
- Розробка схеми сталої мобільності, яка передбачатиме пріоритет пішоходів та велосипедистів та задовольнятиме 15 хвилинну доступність

Соціальні

- Модернізація дорожнього сполучення з містами, створення додаткових маршрутів громадського сполучення між містами для доступності жителів кожного населеного пункту
- Створення соціального житла для внутрішньо переміщених осіб, молодих сімей
- Будівництво закладів дошкільної освіти у віддалених від Дрогобича населених пунктах
- Створення просторів у селах для проведення освітніх заходів, гуртків для дітей
- Створення професійних навчальних закладів для отримання робітничої професії (поєднання навчання з роботою на промислових та сільськогосподарських підприємствах)
- Створення медичних закладів, реабілітаційних центрів для ветеранів, створення системи реабілітаційних комплексів
- Створення інклюзивних просторів
- Модернізація наявного житлового фонду, особлива увага будівлям 60-80х років, термін експлуатації яких підходить до кінця
- Розвиток наявних та створення нових громадських просторів в кожному населеному пункті для покращення добросусідства
- Створення багатофункціональних районів (житло дозвілля та робота)

- Інтеграція спортивних об'єктів та молодіжних просторів у загальноміську інфраструктуру

Культурні

- Реставрація та збереження пам’яток
- Створення закладів для проведення дозвілля для різних верств населення
- Розвиток фестивалів, створення мапи проведення культурних заходів для кожного населеного пункта
- Розвиток інфраструктури для туристів (готелі, заклади обслуговування, розвиток екскурсійних маршрутів)
- Створення адаптивного простору для проведення виставок, музичних концертів місцевих митців
- Розвиток туристичної складової за рахунок реконструкції солеварні, захисту церкви Святого Юра, проведення розкопок давньоруського городища, створення туристичних маршрутів до гірських схилів, створення курортів лижної інфраструктури.

Умови сталого розвитку Дрогобицької міської територіальної громади

Соціально-економічні

- наявність освітніх закладів здобування професійної освіти, як наслідок наявність робочого капіталу

Рис. 1.3.1.Соціально-економічні умови

- вмотивоване населення, яке готове працювати на підприємствах та заводах
- розвиток та будівництво індустріального парку

Екологічні

- Географічне розташування, в передгір'ї Карпат, наявність унікального природного ландшафту
- Несвідоме використання ресурсів
- Вирубка лісових масивів без насадження нових дерев
- Забруднення водойм стічними каналізаційними водами, підприємствами нафтовидобування та нафтопереробки, сільськогосподарськими угіддями

Рис. 1.3.2. Екологічні умови

- Забруднення земель та річок нафтопродуктами
- Деградація та ерозія грунтів через надмірне використання пестицидів та нітратів у сільському господарстві
- Викиди парникових газів через ферми
- Проблема паводків через недостатню регуляцію русел річок та вирубку лісів у передгірських районах
- Незадовільний стан каналізаційних систем, що призводить до потрапляння забруднень у водні об'єкти
- Викиди від транспорту та застарілої інфраструктури
- Збільшення площі Броницького сміттєзвалища

- Відсутність системи роздільного збору відходів
- Збільшення розмірів карстових проваль та проходження їхнього центру по автошляху територіального значення Т-14-02
- Затоплення території карстових проваль водою

Культурно-рекреаційний

- Наявність різноманітного ландшафту, від рівнинних до гірських
- Наявність унікальних пам'яток архітектури, найстарішого виробництва солі, музеїв видатних митців, розкопки староруського городища
- Багате історичне минуле, що спостерігаються у різноманітності архітектурних стилів та будівель різних культур та типологій

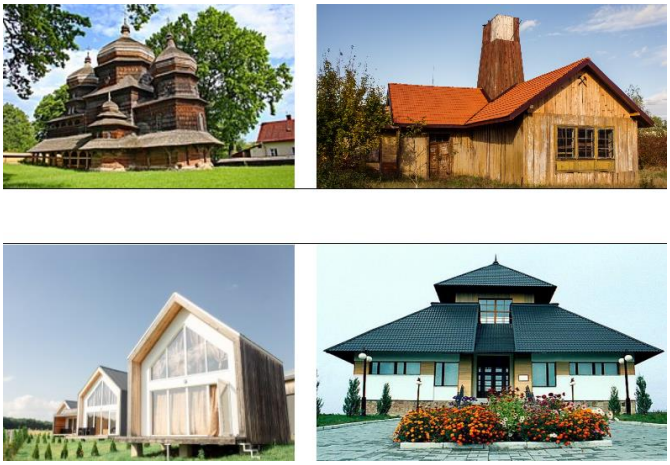

Рис. 1.3.3. Культурно-рекреаційні умови

- Організація щорічних фестивалей, наявність культурних подій на території громади, наявність просторів для проведення цих заходів, театрів, будівель культури, просторів для збору активної молоді
- Наявність рекреаційних територій біля водойм, лісів, на території локальної вівцеферми
- Наявність закладів позашкільної освіти (музична школа, художня школа)
- Наявний реабілітаційний центр для подолання залежностей

Висновки до розділу 1

Розглянутий досвід формування та реалізації стратегій розвитку громад засвідчує важливість комплексного підходу, орієнтованого на сталий розвиток, участь громадян та збереження ідентичності. Успішні приклади як в Україні, так і

за кордоном демонструють, що ключовими чинниками ефективної стратегії є врахування місцевого контексту, процес партисипації, адже жоден проектувальник не знає потреби міста чи населеного пункта краще, ніж місцевий житель, ну і звісно партнерство між владою, бізнесом та громадою, залучення інвесторів.

Особливе значення має адаптація стратегій до сучасних викликів: зміни клімату, урбанізація, цифровізація та потреба в підвищенні якості життя, в умовах війни в Україні потрібно також враховувати безпекові фактори. Громади, які інтегрують у свої стратегії принципи енергоефективності, соціальної інклюзії, культурної спадщини та зеленого розвитку, мають більші шанси на стійке зростання та згуртованість.

Таким чином, вивчення досвіду розвитку територіальних громад дозволяє сформувати практичні орієнтири для побудови власної моделі стратегічного планування в межах Дрогобицької громади для її довготривалого розвитку.

РОЗДІЛ 2. ТЕОРЕТИЧНІ ПЕРЕДУМОВИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЇ ДРОГОБИЦЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

2.1. Аналіз сучасного стану території громади

Дрогобицька міська територіальна громада знаходиться на південному заході Львівської області та входить до складу Дрогобицького району. Вона межує з Новокалинівською, Ралівською, Бориславською, Трускавецькою, Стрийською та Меденицьою громадами. Площа території складає 416,8 км.^{2}

До складу Дрогобицької ОТГ входять 2 міста Дрогобич та Стебник і 32 села Раневичі, Болехівці, Нове Село, Верхні Гаї, Нижні Гаї, Бійничі, Почаєвичі, Михайлевичі. Рихтичі, Снятинка, Залужани, Старе Село, Воля Якубова, Добрівляни, Бистриця, Биків, Глинне, Новошичі, Оритиничі, Брониця, Долішній Лужок, Ступниця, Котоване, Сілець, Медвежа, Нагуєвичі, Унятичі, Лішня, Монастир-Лішнянський, Дережичі, Монастир-Дережицький (рис. 2.1.1).

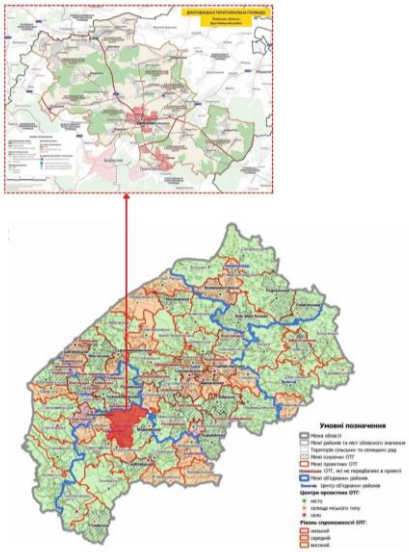

Рис. 2.1.1. Схема розташування Дрогобицької міської територіальної громади в системі розселення [15].

Дрогобицька територіальна громада межує зі Стрийською, через яку проходить дорога М-06 (Е-471). Відповідно до постанови Кабінету Міністрів №695 який говорить про зону впливу міжнародних транспортних сполучень в межах 15 км. Тобто, частина населених пунктів потрапляє в цю зону (рис. 2.1.2).

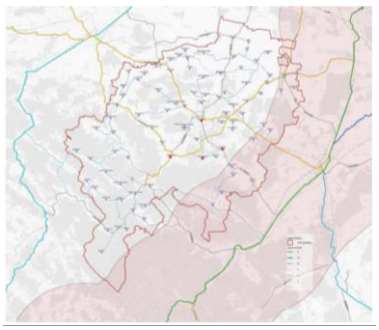

Рис. 2.1.2. Зона впливу транспортного коридору [16].

Окрім того, що Дрогобич є адміністративним центром громади, він також є районним та агломераційним центром, тому через нього здійснюється найбільший внутрішній транспортний рух (рис. 2.1.3).

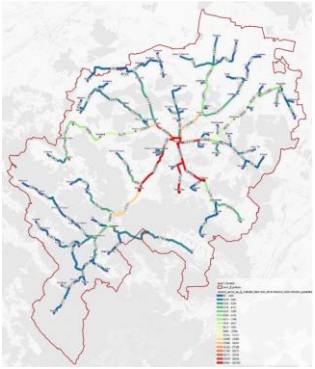

Рис. 2.1.3. Схема найбільш навантажених напрямків до м. Дрогобич в системі Дрогобицької агломерації [16].

Через територію громади проходять дороги територіального значення, а також залізниця яка має міжміське сполучення зі Львовом, Києвом, Дніпром, Вінницею та з іншими населеними пунктами. Окрім пасажирських перевезень залізницею здійснюється також перевезення сировини чи товарів різного призначення (рис. 2.1.4).

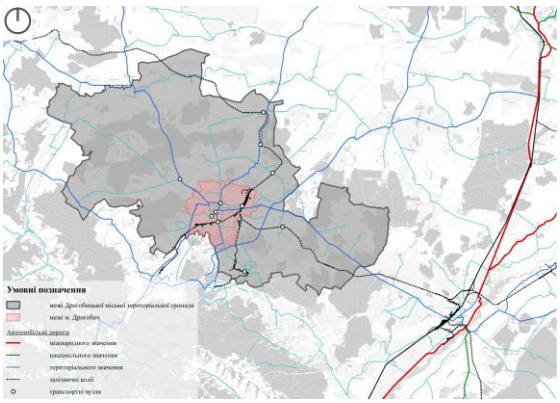

Рис. 2.1.4. Схема планувальних осей та вузлів Дрогобицької територіальної громади

Примітка: власні результати на основі опрацювання даних OpenStreetMap

На схемі транспортної доступності можна побачити інформацію про доступність від населених пунктів до адміністративного центру. Проте в даній схемі не врахований час очікування громадського транспорту. Зазвичай інтервал руху складає від 15 хв до декількох годин в залежності від населеного пункту (рис. 2.1.5).

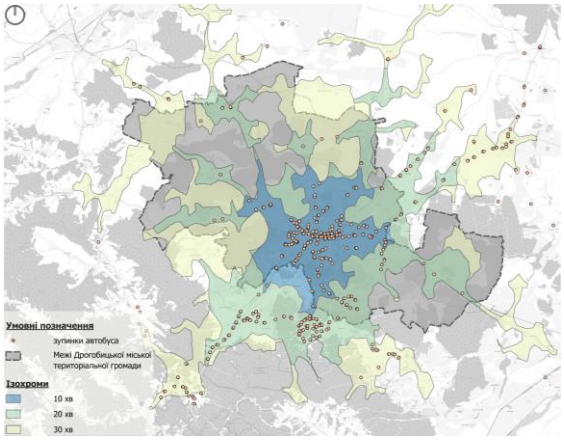

Рис. 2.1.5. Схема транспортної доступності Дрогобицької міської територіальної громади

Примітка: власні результати на основі опрацювання даних OpenStreetMap

Демографічна ситуація в громаді. На схемі чисельності населення (рис. 2.1.6.) можна помітити, що більша концентрація людей зосереджена в південній частині громади, в основному біля міста Дрогобич та Стебник, що зумовлено наявністю роботи, вищою соціальною доступністю та більшими перспективами розвитку. За останніми даними населення громади складає 121 778 тис. осіб .

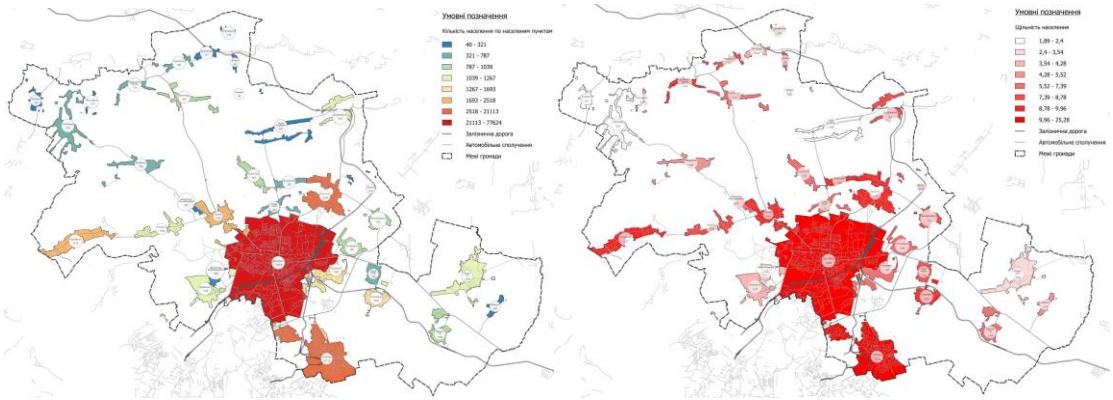

Рис. 2.1.6. Схема чисельності та щільності населення по населеним пунктам громади.

Примітка: власні результати на основі опрацювання даних OpenStreetMap

1. Землеустрій та землекористування

Функціональне зонування території

До основних функціональних зон територіальної громади можна віднести: зона лісогосподарського призначення, зона сільськогосподарського використання, зона житлової забудови, яка зосереджена в населених пунктах і зона виробництв, концентрація якої розташована навколо адміністративного центра Дрогобича та міста Стебник (рис. 2.1.7).

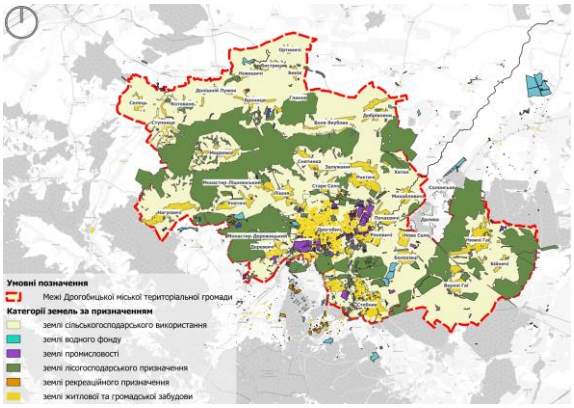

Рис. 2.1.7. Схема функціонального зонування Дрогобицької міської територіальної громади

Примітка: власні результати на основі опрацювання даних OpenStreetMap

2. Ландшафтне планування

Стан навколишнього середовища

Географічно Дрогобицька міська громада знаходиться у передгір'ях Карпат, що забезпечує різноманітність ландшафтів і багатство природних ресурсів. Клімат тут помірно континентальний з достатньою кількістю опадів, що сприяє розвитку лісових і сільськогосподарських угідь (рис. 2.2.8.).

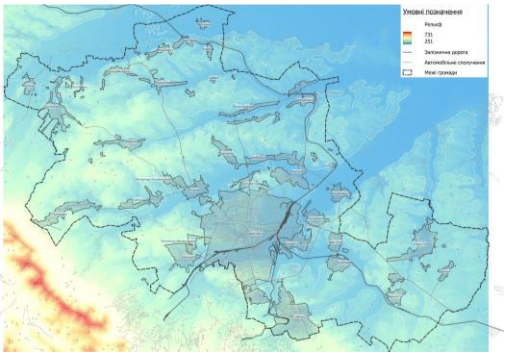

Рис. 2.2.8. Топографічна мапа

Примітка: власні результати на основі опрацювання даних OpenStreetMap

Лісові масиви, що займають значну частину громади, виконують важливі екологічні функції (очищення повітря, затримання води, що є дуже важливим при

даному рельєфі). Але у зв'язку з незаконною вирубкою дерев на деяких територіях, існує загроза підтоплення населених пунктів та це може призвести до ерозії ґрунтів. Посадка нових саджанців в лісі відбувається з грубими порушеннями. Також через неврегульований та неконтрольований відстріл диких тварин, їхня популяція зменшується.

Дрогобицька громада багата на водні ресурси, проте велика частина річок, які впадають в Тисменицю, піддаються постійному забрудненню стічними водами. Жителі садибної забудови зливають відходи без жодної фільтрації. Наступний великий фактор забруднення - виробництва, які скидають нафтовідходи у водойми. Через це стан річки перебуває постійно в незадовільному стані, а тривале перебування біля берегів стає неможливим у зв'язку з неприємним запахом води.

Якість повітря також є проблемним питанням, особливо у містах. Це пов'язано з викидами промислових підприємств, викидами від ферм, автомобільного транспорту, а також використання твердого палива для опалення житлових будинків, ця проблема стосується приватного сектору, який переважає в громаді. Також люди продовжують спалювати опале листя на своїх участках, чим самим додатково погіршують стан повітря.

На (рис. 2.1.9) зображена мапа ґрунтів Львівської області, з неї ми можемо побачити, що на території громади переважають дерново підзолисті ґрунти, які характеризуються невеликим вмістом гумусу. Для ведення сільського господарства, жителі вносять різні добрива. Проте регулярне підживлення впливає на стан внутрішніх вод. В Стебнику відбувається розтікання нафти, що забруднює землю.

Наступна проблема стосується невикористання 12 тисяч гектар землі для ведення сільського господарства. Наразі в громаді найбільшим аграрним підприємством Landkom International PL, іноземна компанія, яка не дотримується регламенту посівів, що може призвести до деградації грунту.

Поводження з відходами. Це є проблема не тільки Дрогобицької громади, а й всієї України. На території ОТГ відсутні сміттєпереробні заводи, натомість біля населеного пункту Брониця наявне сміттєзвалище, яке з кожним днем збільшується. В містах наявні контейнери для сортування сміття, проте під час

власних спостережень було виявлено збирання відходів в один автомобіль. Проте хочу зазначити, що жителі сортують сміття доволі правильно та ретельно. Також у містах присутні пунктки прийому сировини. В селах ситуація з сортуванням трішки краща, так як у більшості людей є свої компостні ями.

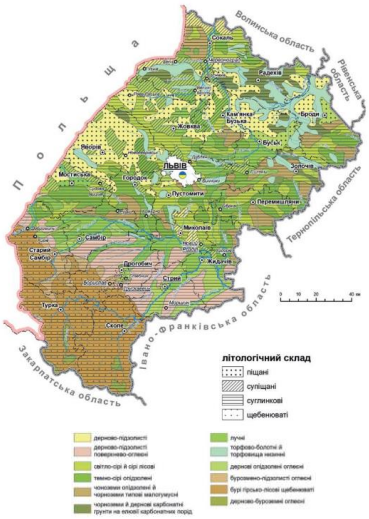

Рис. 2.1.9. Ґрунтовий покрив Львівської області [17]

До екологічної проблеми можна віднести стан законсервованих родовищ родовищ у місті Стебник. Внаслідок чого утворюються карстові провалля, що несе загрозу для територій радіусом 10 км. Карстові провалля наближені до дороги місцевого значення, що з’єднують Дрогобич зі Стебником, що створює небезпеку для пересування цим маршрутом. (рис. 2.1.10).

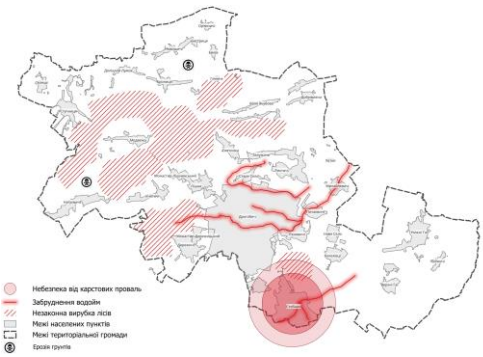

Рис. 2.1.10. Схема існуючих екологічних проблем Дрогобицької міської територіальної громади

Природно-заповідний фонд Дрогобицької міської територіальної громади представлений *[18]*:

- Стежка Івана-Франка, комплексна пам'ятка природи місцевого значення,площа 15 га, дата створення 09.10.1984, с. Нагуєвичі;

- Воля Якубова, лісовий заказник місцевого значення, площа 92.12 га, дата створення 17.04.2018, с. Воля Якубова;
- Лази, заповідне урочище, площа 430 га, дата створення 22.12.1995, Верхні Гаї;
- Гаївка, лісовий заказник місцевого значення, площа 1.3 га, дата створення 25.10.2018, Верхні Гаї;
- Екопарк студентський, дендрологічний парк місцевого значення, площа 0.34 га, дата створення 21.05.2019, м. Дрогобич.

3. Обмеження у використанні земель

- Обмеження від об’єкту критичної інфраструктуриенергетику, транспорт, водопостачання та зв'язок. Через міркування безпеки детальна інформація про ці об'єкти не розголошується. Відомо, що внаслідок ракетних атак у грудні 2024 року та січні 2025 року деякі з цих об'єктів зазнали пошкоджень .
- Зони охорони культурної спадщини: пам’ятки архітектури національного значення, пам’ятка ЮНЕСКО.
- Природоохоронні території
- Санітарно-захисні зони: території навколо промислових підприємств, об'єктів енергетики, кладовищ, залізниці, карстових провалів.
- Водоохоронні зони: ділянки вздовж річок та водойм, де діють обмеження для захисту водних ресурсів.

4. Забудова територій та господарська діяльність

Основна концентрація виробничих територій знаходиться навколо адміністративного центру громади — міста Дрогобича, а також в місті Стебник. Це забезпечує зручний доступ до транспортних артерій та інфраструктури.

На території громади розташовані різноманітні підприємства, включаючи важку та легку промисловість, переробку сільськогосподарської продукції, нафтовидобувні та нафтопереробні підприємства. Значна частина виробництв має довготривалу історію і впливає на економічний розвиток регіону (рис. 2.1.11).

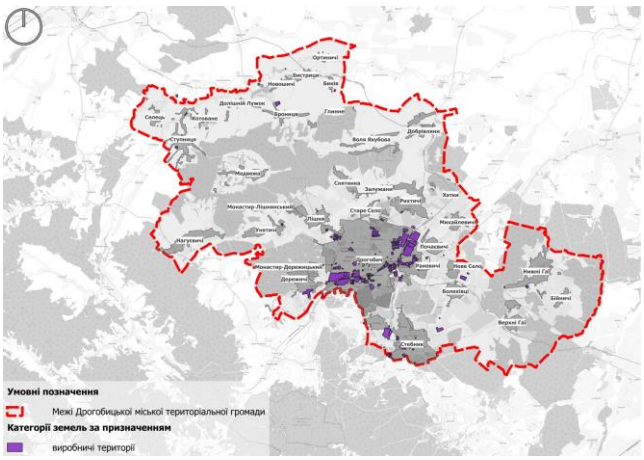

Рис. 2.1.11. Схема розміщення виробничих територій Дрогобицької міської територіальної громади

Примітка: власні результати на основі опрацювання даних OpenStreetMap

Існують плани щодо залучення нових інвесторів і модернізації існуючих виробничих потужностей. Важливим напрямком є розвиток енергоефективних та екологічно чистих технологій, що дозволить зменшити негативний вплив на довкілля і підвищити конкурентоспроможність підприємств громади. Один з таких проектів націлений на створення сучасного індустріального парку, по якому вже ведуться проектні роботи.

Сільськогосподарська діяльність громади представлена тваринництвом та рослинництвом. Значна частина фермерських господарств займається розведенням великої рогатої худоби, зокрема, виробництвом молока та м'яса. Молочне скотарство є особливо розвиненим, оскільки сприятливі кліматичні умови та наявність природних кормових ресурсів дозволяють отримувати якісну продукцію. Свинарські ферми забезпечують значну частину внутрішнього ринку м'ясом та продуктами його переробки. Птахоферми забезпечують стабільний дохід, а продукція є важливою частиною продовольчої бази регіону.

Рослинництво в Дрогобицькій громаді також відіграє значну роль, хоча його масштаби дещо менші порівняно з тваринництвом. Основними культурами є пшениця, жито, ячмінь та кукурудза. Ці культури вирощуються як для власних потреб, так і для продажу на ринку. На території громади вирощуються овочі та фрукти, які забезпечують місцевий ринок свіжою продукцією. Це включає капусту, моркву, буряк, а також яблука та інші плодові культури.

Багато фермерських господарств поєднують тваринництво з рослинництвом, що дозволяє ефективно використовувати наявні ресурси та забезпечувати стійкість господарств.

Культурна спадщина Дрогобицької міської громади є багатою та різноманітною, відображаючи багатовікову історію та культурні традиції цього регіону. Вона включає архітектурні пам’ятки, історичні будівлі, релігійні об'єкти, а також багатий духовний та культурний спадок.

Рис. 2.1.12.Карта пам'яток Дрогобицької міської територіальної громади [14].

Представники Дрогобицької громади розробили безліч стилізованих мап з описом важливих культурних об’єктів. Переважно до цього списку внесено храми громади (рис. 2.1.12).

5. Обслуговування населення

Заклади освіти

В громаді налічується 31 заклад середньої освіти, 20 дошкільних закладів, 6 коледжів, 7 закладів вищої освіти. Всі заклади освіти є державними. Як можна помітити на (рис. 2.1.13) більша концентрація зосереджена до міста Дрогобич та Стебник. Також в громаді присутні заклади позашкільної освіти, музичні школи, художні школи, спортивні школи з сучасними стадіонами, школи інтернати. В деяких населених пунктах відсутні заклади освіти, через що, жителі з населених пунктів Селець, Ступниця, Котоване відправляють своїх дітей в школу інтернат у Медвеже.

Також в населених пунктах Брониця, Долішній Лужок, Бистриця, Орнятів, Биків, Снятинка, Залужани, Михайлевичі, Нижні Гаї, Верхні Гаї, Бійничі, Дережичі, Нагуєвичі наявні заклади середньої освіти, проте відсутні заклади дошкільної освіти.

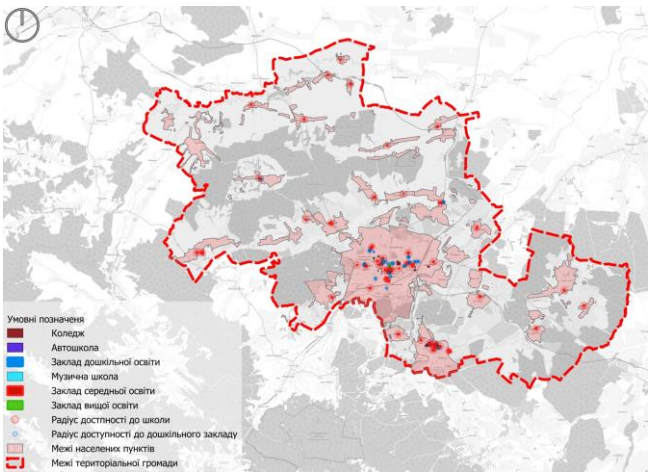

Рис. 2.1.13.Схема доступності до закладів освіти Дрогобицької міської територіальної громади

Примітка: власні результати на основі опрацювання даних OpenStreetMap

Сільські населені пункти громади стикаються з проблемами в освітній сфері. У селах є лише початкові або неповні середні школи, що обмежує можливості учнів отримувати повну середню освіту без необхідності їздити в місто. У багатьох сільських школах спостерігається недостатня кількість педагогічних кадрів, низька матеріально-технічна база, відсутність сучасних комп'ютерних класів, лабораторій та спортивних залів, що обмежує можливості для повноцінного розвитку учнів.

Заклади охорони здоров'я

У Дрогобицькій міській територіальній громаді спостерігається нерівномірний доступ до медичних послуг між міською і сільською місцевістю. Заклади охорони здоров'я в більшій кількості знаходиться в Дрогобичі, тут присутні як державні так і приватні клініки, а також на окраїні міста зосереджено два санаторії. У Стебнику знаходиться міська лікарня, а у Рихтичах - районна.

У Дрогобичі розташовано 2 санаторії, один з них для дітей. Поблизу громади знаходиться Трускавець, який відіграє в системі агломерацій рекреаційну та оздоровчу функцію, там знаходиться туристична інфраструктура та заклади оздоровлення. Також в Хатках наявний невеликий реабілітаційний центр, який створений на базі колишньої військової частини і налічує 10 працівників, які допомагають людям з різними видами залежностей.

У той час як місто Дрогобич має розвинену мережу медичних закладів, включаючи лікарні, поліклініки та спеціалізовані медичні установи, сільські населені пункти: Верхні Гаї, Раневичі, Почаєвичі, Михайлевичі, Лішня, Добровляни, Воля Якубова, Брониця, Биків, Орнятичі обмежені лише фельдшерсько-акушерськими пунктами або невеликими амбулаторіями, які зачасту розміщуються у будівлях сільрад. Ця ситуація призводить до дисбалансу в доступності якісної медичної допомоги, особливо для мешканців віддалених сіл, де також існують проблеми з транспортною доступністю та обмеженими ресурсами для екстреної допомоги(рис. 2.1.14).

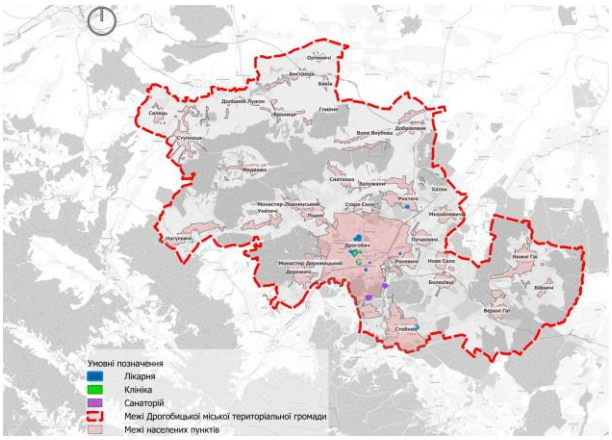

Рис. 2.1.14.Схема доступності до закладів охорони здоров'я Дрогобицької міської територіальної громади

Примітка: власні результати на основі опрацювання даних OpenStreetMap

Заклади культури

В місті Дрогобич знаходиться 6 закладів культури, тут проходять різні заходи від вечору кіно до розмовних клубів іноземними мовами. Цікаво, що кожен охочий може прийти безкоштовно та цікаво провести дозвілля. За рахунок цього в Дрогобичі сформоване залучене населення. Також в місті наявний кінотеатр та театр. В стінах Львівського академічного обласного музично-драматичного театру ім. Юрія Дрогобича відбувались джазові фестивалі за участі всесвітньо відомих музикантів.

В Стебнику налічується також будинок культури в якому відбуваються майстер класи та тематичні вечори для жителів міста та внутрішньо переселених осіб для інтеграції їх у суспільство.

Дві бібліотеки, одна для дорослих, друга для дітей та підлітків знаходяться в місті Дрогобич, вони є доволі сучасними, в цих будівлях також зосереджений простір для цікавого дозвілля різних вікових категорій, мами можуть залишити тут своїх дітей і в цей час за ними приглянуть працівники закладу. Ще одна бібліотека громади знаходиться в селі Ступниця.

Музеї та туристично привабливі місця. Завдяки своєму багатому та яскравому минулому, Дрогобич належить до історичних міст з визначними пам’ятками архітектури. Тут зосереджені дерев’яні церкви, які відносяться до пам’яток ЮНЕСКО (Церква Святого Юра та Церква Воздвиження чесного Хреста), солеварня, яка працює ще з 11 століття.

Тут зосереджений мікс культур, що вплинуло на архітектуру міста. Окрім Дрогобича в громаді є інші населені пункти з історичним минулим. На приклад Нагуєвичі, місце де народився Іван-Франко, наразі там є музей присвячений його творчості та життю, місто Стебник, яке колись разом з Дрогобичем займались видобутком нафти. В населеному пункті Ступниця знайшли залишки Давньоруського городища княжої доби, проте археологічні розкопки наразі не розпочались.

В Залужанах сім’я підприємців створила рекреаційний комплекс разом з фермою по вирощуванню овечок. Це місце користується неабиякою популярністю, та слугує хорошим прикладом, як може виглядати сучасне тваринництво.

Громада зробила багато цікавих туристичних мап, куди можна поїхати та що можна цікавого там побачити та де можна гарно відпочити (рис. 2.1.15).

Рис. 2.1.15.Карта туристично привабливих місць Дрогобицької міської територіальної громади[14].

В громаді регулярно відбувається велика кількість фестивалів, які набирають з кожним роком все більшої популярності. До прикладу, на фестиваль Джаз-Без приїжджають артисти з усього світу в Дрогобич, щоб зіграти джазову музику. Під час війни дещо змінились виконавці, до дійства почали залучати місцевих артистів та вихованців музичних шкіл.

В сфері культури, так само як і в інших вище згаданих сферах присутній брак бібліотек, музеїв, освітніх центрів, клубів, громадських просторів, де люди могли б проводити своє дозвілля, проводити різні фестивалі чи культурні заходи.

6. Транспортна мобільність та інфраструктура

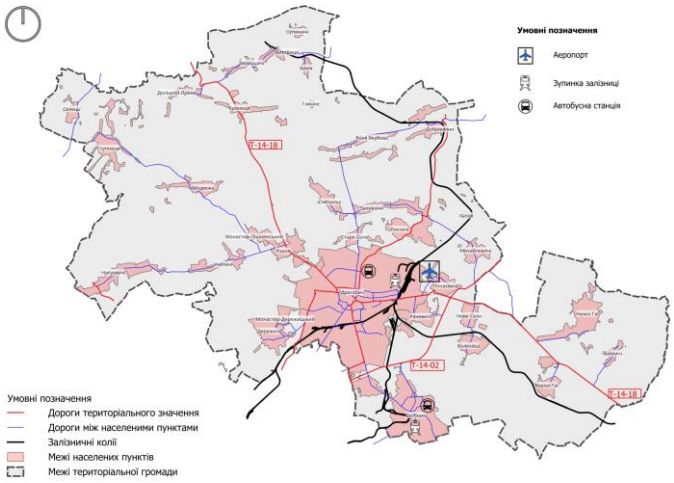

Рис. 2.1.16.Схема транспортної мобільності та інфраструктури Дрогобицької міської територіальної громади

Примітка: власні результати на основі опрацювань даних OpenStreetMap

Через територію громади проходять регіональні та місцеві дороги, які забезпечують з'єднання Дрогобича з іншими містами Львівської області та сусідніми регіонами. Основна проблема — це стан доріг, який потребує значної модернізації та покращення. Багато доріг, особливо у сільських місцевостях, потребують капітального ремонту. Це ускладнює доступ до окремих територій, особливо у період негоди.

Дрогобицька громада має залізничне сполучення між містами, яке зосереджене на півночі і проходить через такі населені пункти: Верхні Гаї, Болехівці, Нове Село, Раневичі, Дрогобич, Рихтичі, Хатки, Добрівляни, Биків,

Бистриця. Проте зупинки є лише в Дрогобичі та Стебнику. В Добрівлянах наявний залізничний вокзал, проте він є закинутим. Розвиток залізничного сполучення вимагає покращення інфраструктури та підвищення частоти перевезень, а також створення зупинок залізничного транспорту в селах, де інший громадський транспорт не ходить.

Основним видом громадського транспорту є автобуси, які з'єднують різні частини міста та села громади з адміністративним центром.

У центральній частині Дрогобича існує проблема з недостатньою кількістю паркувальних зон, що спричиняє транспортні затори і знижує мобільність у місті, а також гальмує розвиток туристичної складової.

Відсутність велоінфраструктури. Попри зростання популярності велосипедів як екологічного транспорту, у громаді майже відсутня велоінфраструктура — велодоріжки, паркінги для велосипедів тощо.

7. Інженерне забезпечення територій

У містах Дрогобич та Стебник водопостачання забезпечується центральною системою, яка обслуговує більшість міських будинків та установ. Вода постачається з водозаборів, розташованих поблизу міст, і проходить необхідне очищення та фільтрацію. Водопостачання є відносно стабільним, хоча можуть виникати тимчасові перебої через технічні несправності чи ремонтні роботи. Водопровідна мережа в містах частково застаріла, що вимагає модернізації для забезпечення надійного постачання та зниження втрат води. Також у зв’язку з переважанням садибної забудови, багато будинків користуються колодязями або бурять скважини на своїх ділянках.

Очисні споруди працюють із перевантаженням, особливо у пікові періоди, що може призводити до забруднення навколишнього середовища. У сільських районах громади ситуація з водопостачанням і водовідведенням більш складна. У деяких селах немає централізованого водопостачання, і мешканці користуються колодязями або привозною водою. Водовідведення часто здійснюється через вигрібні ями або септики, що створює екологічні ризики.

Електропостачання у Дрогобицькій громаді в цілому стабільне, проте в деяких сільських районах можуть траплятися перебої через зношеність

електромереж та обладнання. У місті та навколишніх селах активно розвиваються альтернативні джерела енергії, зокрема встановлення сонячних панелей та малих вітроелектростанцій, що може зменшити залежність від централізованого електропостачання. В Новошичах наявна ГЕС, яка генерує електроенергію та забезпечує навколишні населені пункти електрикою.

Громада підключена до централізованої системи газопостачання, яка забезпечує більшість потреб у опаленні та гарячому водопостачанні. Проте, не всі населені пункти громади мають доступ до газових мереж. У деяких селах мешканці використовують тверде паливо або балонний газ, що є менш зручним і більш затратним способом опалення та приготування їжі.

Висновок у вигляді SWOT аналізу.

СИЛЬНІ СТОРОНИ	СЛАБКІ СТОРОНИ
Історико-культурна спадщина – громада має значну кількість архітектурних пам'яток, серед яких церква Святого Юра (ЮНЕСКО), старовинна солеварня, будинок Івана Франка, староруське городище. Соляна промисловість – функціонування найстарішої солеварні в Україні, що має потенціал для розвитку як туристичний та економічний об'єкт. Вигідне географічне розташування – близькість до Трускавця, Східниці, Львова та кордону з ЄС сприяє розвитку туризму та бізнесу. Розвинений аграрний сектор – громада має значні площі сільськогосподарських земель, що сприяє розвитку фермерства. Освітній потенціал – наявність Дрогобицького державного педагогічного університету, коледжів та технікумів, що забезпечує громаду кваліфікованими кадрами. Активна громада – розвиток громадських ініціатив, волонтерського руху, проєктів благоустрою та культурних заходів. Природні ресурси – лісові масиви, річки, родовища мінеральних вод, які можна використовувати для розвитку рекреації та екотуризму.	Застаріла інфраструктура – поганий стан доріг, комунікацій, громадських просторів, відсутнє з'єднання між населеними пунктами (Нагуєвичі-Медвежа). Недостатня кількість робочих місць – відсутність великих підприємств, що змушує мешканців виїжджати на заробітки. Відтік молоді – через низький рівень зарплат і обмежені кар'єрні можливості молодь виїжджає до Львова чи за кордон. Слабкий розвиток туристичної галузі – незадіяний потенціал історичних об'єктів, відсутність комплексних туристичних маршрутів та інфраструктури. Поганий стан громадського транспорту – недостатня кількість маршрутів, проблеми з доступністю транспорту для мешканців сіл громади, відсутні транспортні хаби для оренди авто чи велосипедів. Ерозія грунтів, забруднення річок, збільшення території сміттєзвалища Відсутні дошкільні навчальні заклади, заклади культури, простори для проведення дозвілля
МОЖЛИВОСТІ	**РИЗИКИ**
Розвиток туризму – створення туристичних маршрутів, збереження та популяризація історичних об'єктів, розвиток екотуризму. Підтримка малого і середнього бізнесу – розвиток фермерських господарств, ремісничих підприємств, місцевих виробництв. Грантові програми та міжнародна співпраця – залучення коштів на розвиток інфраструктури, енергоефективність, освіту, культуру. Реконструкція громадських просторів – розвиток площ, парків, створення сучасного міського середовища, зокрема благоустрій площі біля солеварні. Відновлення та модернізація інфраструктури – ремонт доріг, покращення транспортного сполучення між населеними пунктами громади. Популяризація локальних продуктів – брендування та маркетинг дрогобицької солі, мінеральної води, сільськогосподарської продукції. Потенціал розвитку реабілітаційних та рекреаційних центрів	Економічна нестабільність – загальні кризові явища в економіці можуть уповільнити розвиток громади. Демографічна криза – старіння населення, міграція молоді, скорочення кількості мешканців. Екологічні проблеми – забруднення річок, нелегальні вирубки лісів, відсутність сучасної системи утилізації відходів. Нестача коштів у бюджеті громади – низькі надходження від податків через відсутність великих підприємств та міграцію населення.

2.2. Модель розвитку досліджуваної території у довгостроковій перспективі

На основі глибокого аналізу просторових, соціальних і економічних характеристик Дрогобицької територіальної громади було виокремлено кілька ключових напрямів, які формують основу її довгострокового розвитку.

Одним із базових концептуальних підходів до планування є модель сталого розвитку "Соціальна – Економічна – Екологічна". Вона передбачає рівновагу між трьома основними складовими: соціальним благополуччям, економічною стійкістю та екологічною збалансованістю(рис. 2.1.1.).

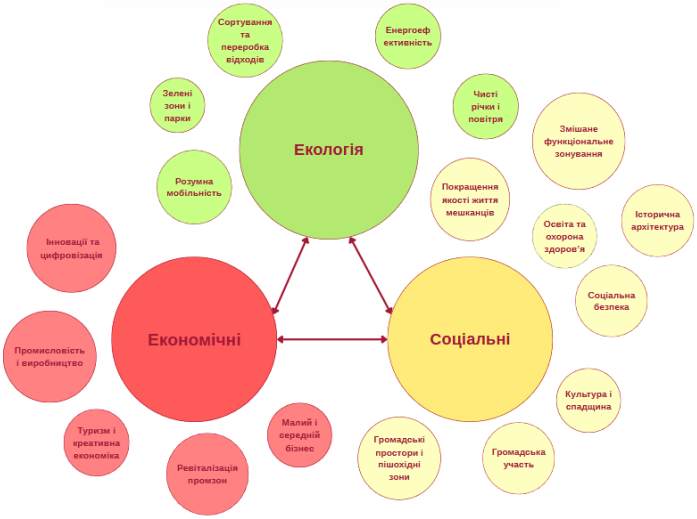

Рис.2.1.1. Модель сталого розвитку "Соціальна – Економічна – Екологічна" парадигма

У соціальному аспекті пріоритетним завданням є забезпечення високої якості життя населення за рахунок розвитку освіти, охорони здоров’я, культурних послуг та залучення громадян до процесів самоврядування. Особлива увага приділяється розвитку культурної та ремісничої активності в історичних населених пунктах громади: Дрогобичі, Нагуєвичах, Ступниці, Новошичах та Стебнику.

Економічна складова розвитку передбачає модернізацію та переорієнтацію промислових підприємств у Дрогобичі та Стебнику, стимулювання розвитку аграрного сектору в південно-східній та північно-західній частинах громади із впровадженням альтернативних видів енергетики, а також підтримку торгівельно-сервісної діяльності в містах та селах.

Екологічна складова стосується збереження та розвитку природно-рекреаційних ресурсів, зокрема навколо лісових масивів. Значну роль відіграватиме розвиток велоінфраструктури вздовж повноводних річок громади, що дозволить об'єднати населені пункти в єдиний туристичний коридор і сприятиме популяризації здорового способу життя.

Для більш детального розкриття взаємозв'язків розвитку території Дрогобицької громади була розроблена модель взаємозв’язку "Населення – Діяльність – Середовище" (рис.2.1.2.). Ця модель дозволяє конкретизувати та структурувати основні процеси, які відбуваються у межах громади.

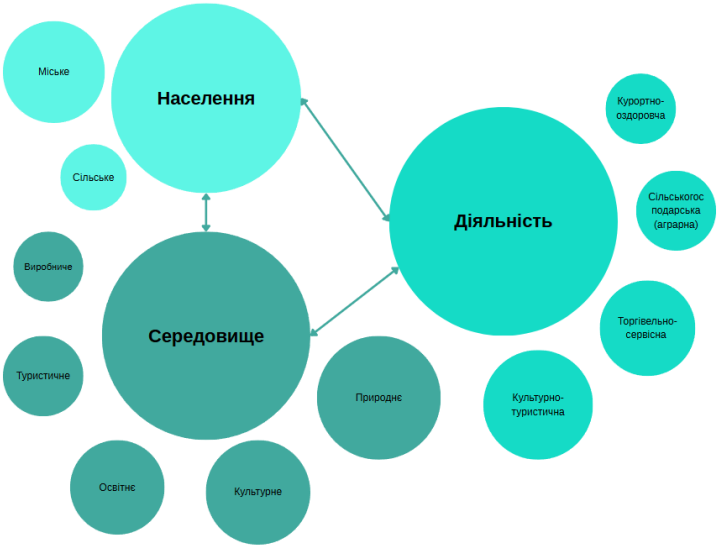

Рис.2.1.2. Модель взаємозв'язку "Населення – Діяльність – Середовище"

У межах компоненту "Діяльність" виділено три основні напрями: культурно-туристичну (Дрогобич, Нагуєвичі, Ступниця, Новошичі, Стебник), аграрну (південно-східна і північно-західна частини громади) та торгівельно-сервісну діяльність (урбанізовані центри і великі села).

У компоненті "Населення" визначено основні групи користувачів території: міське населення (Дрогобич, Стебник), сільське населення, туристи та відпочиваючі, а також студенти, які навчаються у вищих навчальних закладах Дрогобича.

Компонент "Середовище" охоплює виробниче (промислові зони Дрогобича і Стебника), культурне (історико-культурні пам'ятки та музеї), освітнє (навчальні заклади та бібліотеки), природне (лісові масиви, річкові долини) та туристичне середовище (екостежки, рекреаційні об'єкти).

Таким чином, стратегія сталого розвитку Дрогобицької громади передбачає гармонійне поєднання соціальних, економічних та екологічних аспектів із конкретною деталізацією через модель ПДС. Це дозволяє врахувати як великі урбанізовані центри, так і сільські території, створюючи умови для комплексного і збалансованого розвитку громади в довгостроковій перспективі.

Аналізуючи схему щільності історико-культурної спадщини Дрогобицької міської територіальної громади, можна зробити важливі висновки

щодо просторової організації об’єктів спадщини та їхнього впливу на майбутній розвиток громади (рис.2.1.3.).

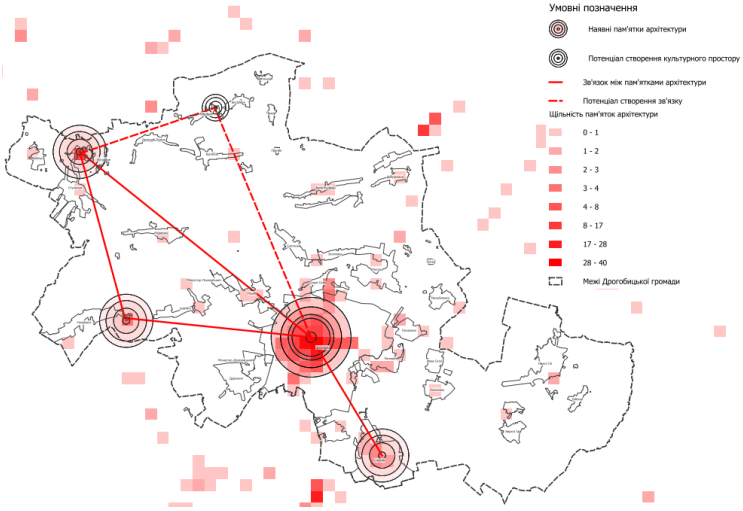

Рис.2.1.3. Модель щільності об’єктів історико-культурної спадщини громади

На мапі чітко простежується, що найбільша концентрація історико-культурних об'єктів зосереджена в центральній частині міста Дрогобич. Ця зона виступає основним туристичним магнітом завдяки своїй насиченості пам’ятками архітектури, сакральними спорудами та історичними площами. Саме Дрогобич формує базову точку тяжіння для туристичних потоків як на місцевому, так і на регіональному рівнях.

Другою за значенням територією є місто Стебник, де на сьогоднішній день збереглися залишки шахт, пов’язаних із солевидобутком. Хоча об’єкти в Стебнику переважно перебувають у занедбаному стані, вони мають значний потенціал для ревіталізації в контексті індустріального туризму.

Окремими важливими осередками культурної спадщини є Нагуєвичі — зокрема дім Івана Франка, що має виняткове значення як пам’ятка літературної та історичної спадщини. Також варто відзначити Ступницю, де збереглися залишки стародавнього городища, які є унікальним прикладом археологічного потенціалу території. У Новошичах знаходяться руїни костелу та закинутий панський маєток, що створюють автентичний культурний ландшафт і потребують консервації та туристичної адаптації.

Виявлені осередки історико-культурної спадщини можуть і повинні стати основою для формування ієрархічної системи туристичних магнітів. Центральний рівень представляє місто Дрогобич як осередок міського туризму, культурних подій та сакральних маршрутів. Регіональні осередки формують Стебник і Нагуєвичі, орієнтовані на індустріальний і літературний туризм. Локальні туристичні пункти представлені Ступницею та Новошичами, де можливий розвиток археологічного й культурно-ландшафтного туризму. Розвиток цих осередків у рамках інтегрованого туристичного маршруту дозволить стимулювати розвиток малої інфраструктури (кафе, сувенірних крамниць, музеїв), залучити інвестиції у сферу реставрації та ревіталізації пам'яток, а також підвищити загальну економічну стійкість громади. Крім того, це сприятиме зміцненню локальної ідентичності через збереження та популяризацію культурної спадщини.

Аналіз щільності виробничої діяльності на території Дрогобицької міської територіальної громади дозволяє виявити просторові закономірності розташування підприємств і визначити потенційні напрями для економічного розвитку (рис. 2.1.4.).

Найвища щільність виробництв спостерігається в межах міст, розташованих поблизу залізничних колій та основних магістральних доріг. Така територіальна орієнтація обумовлена необхідністю зручної логістики для транспортування сировини та готової продукції. У містах Стебник та Дрогобич виявлено значну кількість закинутих виробничих підприємств. Ці об'єкти мають великий потенціал для ревіталізації та перекваліфікації під сучасні виробництва, креативні хаби, логістичні центри або промислові парки. З огляду на добру інфраструктурну забезпеченість, ці території можуть стати важливими точками зростання економіки громади.

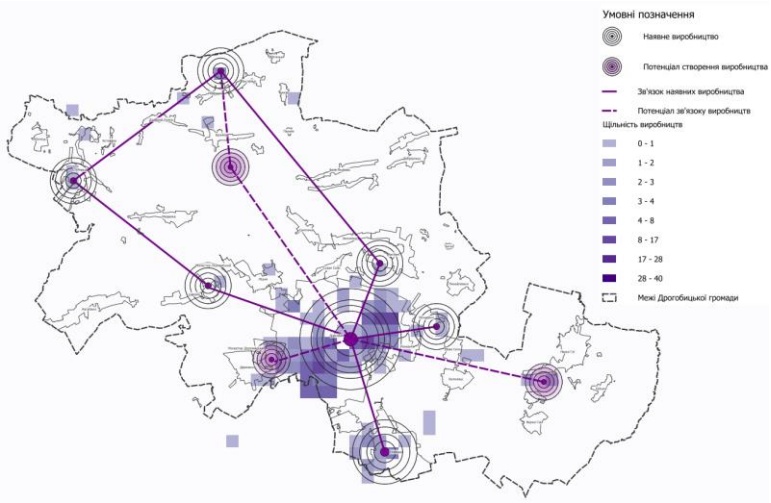

Рис.2.1.4. Модель щільності виробництв та майстерень громади

Малі виробничі об'єкти, такі як фермерські господарства, деревообробні майстерні та сільськогосподарські підприємства, сконцентровані переважно у сільських населених пунктах громади. Зокрема, активність такого типу спостерігається у Ступниці, Нижніх Гаях, Рихтичах, Почаєвичах, Унятичах та Держичах. Ці поселення виконують важливу роль у підтримці локальної економіки та продовольчої безпеки регіону.

Особливий потенціал для подальшого розвитку має село Брониця, де наразі функціонує сміттєзвалище. У перспективі на його базі може бути створено сортувальну станцію, а згодом — завод з переробки твердих побутових відходів, що дозволить вирішити екологічні питання та створити додаткові робочі місця.

У селі Новошичі існує потенціал для відновлення та перепрофілювання законсервованого авторемонтного цеху. Орієнтація цеху на обслуговування і ремонт сільськогосподарської техніки відповідатиме потребам навколишніх фермерських господарств та сприятиме розвитку аграрного сектору.

Аналіз щільності природно-рекреаційних ресурсів на території Дрогобицької міської територіальної громади вказує на певні просторові закономірності їх розташування та потенціал для розвитку рекреаційної інфраструктури (рис.2.1.5.).

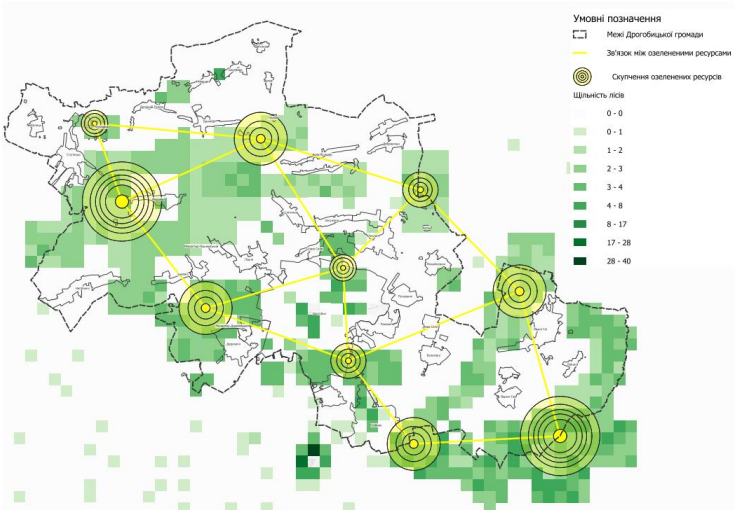

Рис.2.1.5. Модель щільності природно-рекреаційних об'єктів громади

Безпосередньо навколо міста Дрогобич спостерігається низька концентрація природних ресурсів, що пояснюється домінуванням виробничих функцій та щільною урбанізацією. Водночас варто відзначити наявність лісництва, яке тяжіє до міста Стебник. Саме ця територія має потенціал для подальшого розвитку рекреаційної зони, орієнтованої на екологічний туризм, активний відпочинок та оздоровчі маршрути.

Основні масиви природно-рекреаційних ресурсів зосереджені на північно-західній частині громади — у населених пунктах Медвежа, Нагуєвичі, Брониця, Ступниця, Глина, Воля Якубова. Тут переважають великі лісові масиви, що формують високий природно-рекреаційний потенціал. Значні рекреаційні території також присутні на південному сході громади, де ліси відіграють важливу роль у підтримці екологічної рівноваги.

Враховуючи просторову специфіку громади, функціональне зонування передбачатиме: міські території (Дрогобич, Стебник) — збереження виробничо-культурної функції з необхідністю облаштування прилеглих рекреаційних зон; прилеглі села з лісовими масивами — розвиток повноцінних природно-рекреаційних комплексів для мешканців та туристів.

За рахунок концентрації виробничої діяльності в містах, основний рекреаційний потенціал громади буде зосереджений у лісових масивах біля Стебника та у північних і південних селах громади. Це дає можливість сформувати

збалансовану просторову структуру, де економічний розвиток гармонійно поєднуватиметься із збереженням природних ресурсів і розвитком туризму.

Аналіз просторових, культурологічних, економічних та природно-ресурсних особливостей Дрогобицької міської територіальної громади дає змогу виділити основні напрями її подальшого розвитку. Враховуючи наявні ресурси та специфіку територіальної структури, для громади формується модель розвитку, яка базується на принципах сталості, балансу між урбанізованими зонами, природним середовищем та культурною спадщиною (рис.2.1.6.).

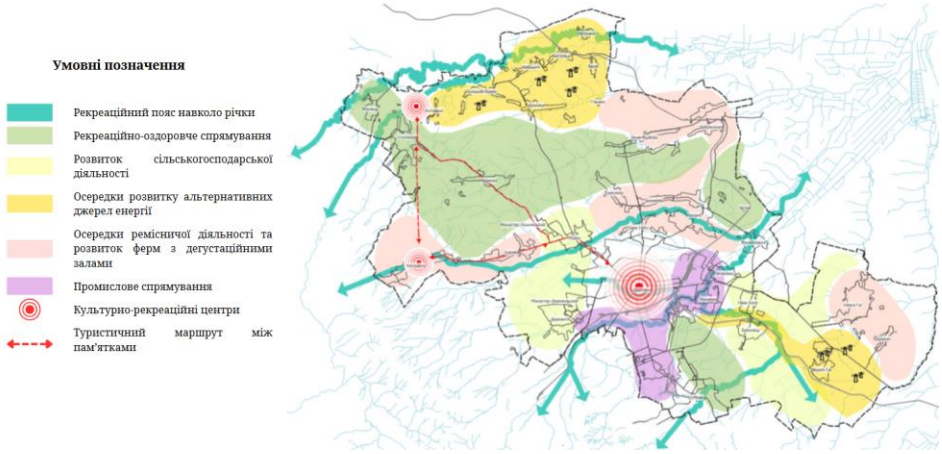

Рис. 2.1.6. Модель розвитку досліджуваної території у довгостроковій перспективі

Культурологічний розвиток громади зосереджуватиметься в основних історичних осередках, що мають значний туристичний і культурний потенціал. Центрами культурної активності залишаться місто Дрогобич із його архітектурною спадщиною та музеями, а також село Нагуєвичі як батьківщина Івана Франка. До культурологічних центрів також поступово долучатимуться Ступниця, де розташовані залишки стародавнього городища, Новошичі з автентичними руїнами костелу та маєтку, а також Стебник з індустріальними пам'ятками, що потребують ревіталізації.

Розвиток сільського господарства планується у південно-східній та північно-західній частинах громади. У цих регіонах передбачається не лише традиційне фермерство, а й упровадження альтернативних видів енергетики — зокрема сонячної та біоенергетики, що дозволить створити енергоефективну і екологічно сталу аграрну систему.

Рекреаційний розвиток буде зосереджений у районах скупчення лісових масивів — поблизу сіл Медвежа, Стебника та Хаток. Саме тут природні умови дозволяють створювати екологічні парки, зони відпочинку на природі, екомаршрути та сприяти оздоровчому туризму.

Ремісничa діяльність набуде розвитку у населених пунктах з глибокими народними традиціями, таких як Нагуєвичі, Воля Якубова, а також у селах, розташованих на північ від Дрогобича — у Нижніх Гаях та Бійничах. Тут можливе відновлення традиційних промислів — деревообробки, гончарства, виготовлення виробів з натуральних матеріалів.

Промислове спрямування залишатиметься домінуючим у містах Дрогобичі та Стебнику. Проте розвиток промисловості відбуватиметься шляхом переорієнтації виробництв: модернізації існуючих підприємств, створення креативних та логістичних хабів, а також впровадження новітніх екотехнологій для мінімізації екологічного навантаження.

Розвиток рекреаційної інфраструктури також включатиме створення велоінфраструктури, яка поєднуватиме населені пункти громади. Планується прокладання веломаршрутів вздовж повноводних річок, що, своєю чергою, дозволить створити єдиний туристичний коридор між населеними пунктами не лише Дрогобицької громади, а й суміжних територій, сприяючи розвитку міжгромадської туристичної співпраці.

Таким чином, запропонована модель розвитку передбачає гармонійне поєднання економічного зростання, збереження культурної спадщини та сталого використання природних ресурсів, що відповідає сучасним вимогам сталого просторового планування.

2.3. Комплексний план просторового розвитку території громади

Особливості сталого розвитку Дрогобицької міської територіальної громади зумовлені, в першу чергу, функціонально-просторовою дихотомією її території. Вона проявляється через контрасти промислових і культурних, рівнинних і гірських, міських і сільських зон.

Перш за все, громада вирізняється потужним культурним потенціалом, який включає унікальні архітектурні пам’ятки, історичні споруди, музеї, університети,

театри, фестивалі, а також нематеріальну спадщину, пов'язану з іменами Івана Франка та Бруно Шульца. Така концентрація культурних надбань створює вагомі передумови для розвитку туристичної привабливості території.

Другим важливим напрямом є природно-рекреаційний ресурс громади. Лісові масиви, мальовничі гірські ландшафти, водні ресурси, чисте повітря та родючі ґрунти становлять основу для формування потужного рекреаційного кластеру, що включає екотуризм, агротуризм та активні форми відпочинку.

Третій напрям — виробничо-економічний потенціал. У структурі громади значну роль відіграють нафтопереробні, машинобудівні та цегельні підприємства, аграрний сектор, а також малі столярні й ремісничі виробництва. Творча атмосфера, якою надихався Бруно Шульц, і сьогодні підтримує розвиток креативних індустрій, що стають дедалі популярнішими серед жителів громади.

Окрім зазначених трьох базових опор розвитку, особливу увагу слід приділити соціальній доступності та покращенню транспортного сполучення. З огляду на значну кількість внутрішньо переміщених осіб (понад 10 тисяч), громада потребує розширення житлового фонду, створення нових навчальних і медичних закладів, розвитку інфраструктури дозвілля. Водночас актуальним залишається забезпечення комфортних умов для всіх мешканців, як новоприбулих, так і корінних.

Враховуючи ключові напрями, було сформульовано основні цілі розвитку території громади у довгостроковій перспективі, що ляжуть в основу подальших стратегічних рішень і планування:

Цілі сталого розвитку для Дрогобицької громади

1. *Підсилення культурно-рекреаційного туризму громади.* Реставрація наявних пам'яток архітектури, створення туристичних маршрутів, розвиток зеленого туризму, збереження природних і культурних ландшафтів, проведення археологічних розкопок, створення інфраструктури для туризму, створення нових та модернізація наявних баз відпочинку. Розвиток рекреаційних та реабілітаційних центрів.

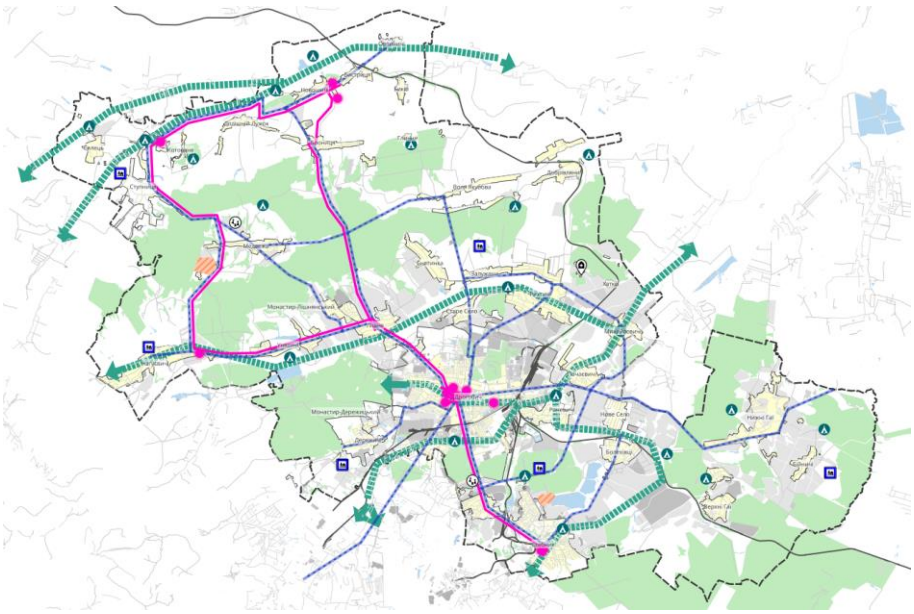

Рис.2.3.1. Схема розвитку культурно-рекреаційного потенціалу громади

Дрогобич – реставрація солеварні з прокладанням пішохідного маршруту між пам’ятками національного значення; підсилення ідентичності завдяки розвитку пішохідного сполучення між історичним центром міста та солеварнею по вул. Жупна; реставрація історичних будівель по вулиці Тараса Шевченка та Івана Франка; реновація закинутого цегельного заводу та території навколо озера під культурний адаптивний простір; розвиток фестивалів із залученням меншин(євреї, кримські татари, роми).

Стебник – створення набережної вздовж солоних озер та створення туристично-рекреаційної бази біля першого солоного озера; розвиток туристичного маршруту з благоустроєм по Колпецькому лісу біля штучно створених водойм (доли); розвиток озелененої набережної з велоінфраструктурою вздовж річки Солониця; реконструкція соляної шахти.

Нагуєвичі – створення заміського комплексу для туристів, які приїхали відвідати музей Івана Франка.

Медвеже – створення дитячого рекреаційного табору та створення реабілітаційного медичного центру біля лісових масивів.

Ступниця – проведення археологічних розкопок Давньоруського городища княжої доби, створення інфраструктури для дослідників (житло, лабораторії, заклади харчування)

Новошичі – реставрація костелу 1925 року та панського маєтку зі створенням благоустрою та рекреаційної зони біля річки та лісу, розвиток набережної біля ГЕС, розвиток кемпінгу та громадського простору на території закинутого авторемонтного заводу.

2. *Збереження та підсилення природних ресурсів* – збереження лісових масивів, правильне насадження нових дерев, охорона водних ресурсів від забруднення стічними водами від каналізації та виробництв, рекультивація земель, використання альтернативних джерел енергії для потреб населених пунктів, розвиток наявних видобувних підприємств, раціональне використання території для вирощування, опанування наявних та розвиток нових.

Південь громади біля Стебника, Болехівців – дослідження ділянки з можливими родовищами та розвиток цих надр.

Встановлення очисних станцій біля річок Тисмениця, Серет, Бистриця, Солониця, Бронці, Трудниця. Забезпечення контролю скиду стічних вод від житлових секторів та виробничих підприємств.

3. *Сталий розвиток великих та маленьких виробництв* – модернізація наявних заводів з урахуванням екологічних вимог, використання просторів закинутих виробництв для нових функцій, підтримка фермерства, запровадження екологічно чистих методів господарювання, розвиток локального виробництва, створення дегустаційних закладів на основі ферм, створення простору для розвитку ремісничих майстерень та креативних індустрій .

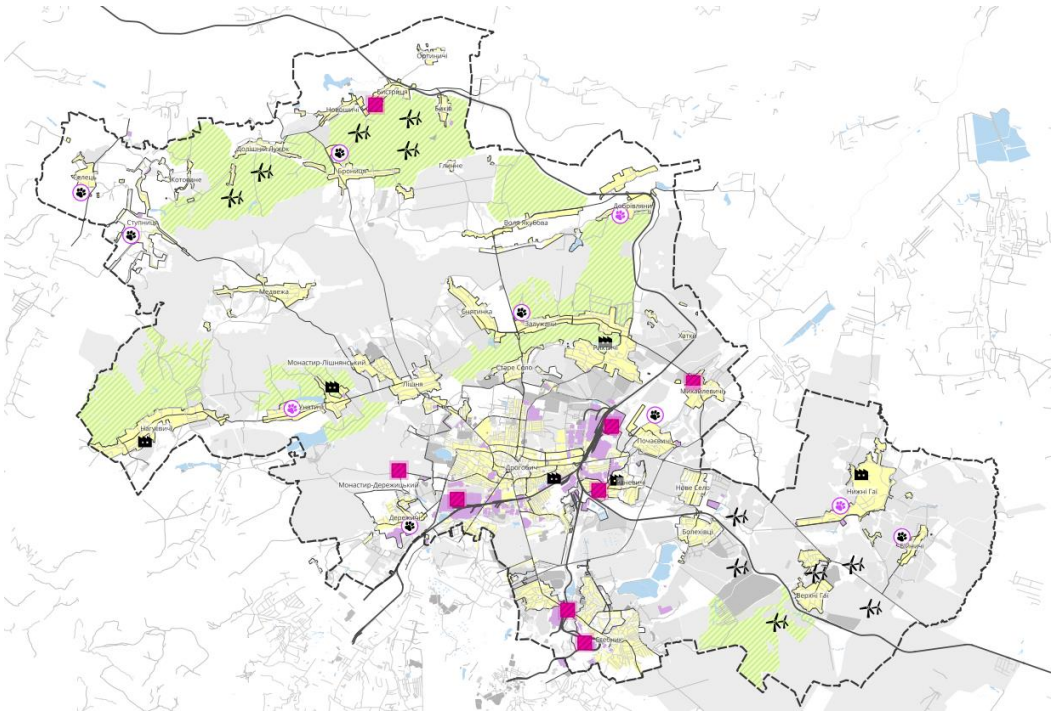

Рис.2.3.2. Схема розвитку економіки та екології громади

Дрогобич – модернізація наявних виробництв, використання території закинутих промислових об’єктів під індустріальні парки, перетворення шлако спалювальної установки в установку для генерації енергії за допомогою переробки побутових відходів, розвиток промислових центрів, розвиток ремісничих майстерень з обробки деревини, глини, мозаїки. Створення локальних ярмарок щомісяця-щосезону для продажу та знайомства місцевого населення з товарами. Розвиток гуртожитків та створення студентського містечка біля освітніх установ.

Рихтичі – розвиток наявних ремісничих майстерень з просторами для проведення майстеркласів, створення місця для ознайомлення тонкощів роботи з деревиною.

Ступниця, Селець, Почаєвичі, Бійничі – розвиток екоферм.

Нижні Гаї, Унятичі – використання території та закинутих будівель колишнього колгоспу для розвитку ремісничої майстерні або для ведення господарства, нового підприємства.

Розвиток аграрного сектору за рахунок використання необроблених територій в населених пунктах – Долішній Лужок, Брониця, Новошичі, Бистриця, Биків, Орнятичі, Воля Якубова, Нове Село, Болехівці, Верхні Гаї, Нижні Гаї, Бійничі. Розміщення альтернативних джерел енергетики.

4. *Доступність до соціальної інфраструктури* – підтримка малих населених пунктів, розширення інфраструктури та соціальних послуг у селах, створення громадських просторів, закладів проведення культурного дозвілля, створення закладів освіти, охорони здоров'я, створення соціального житла.

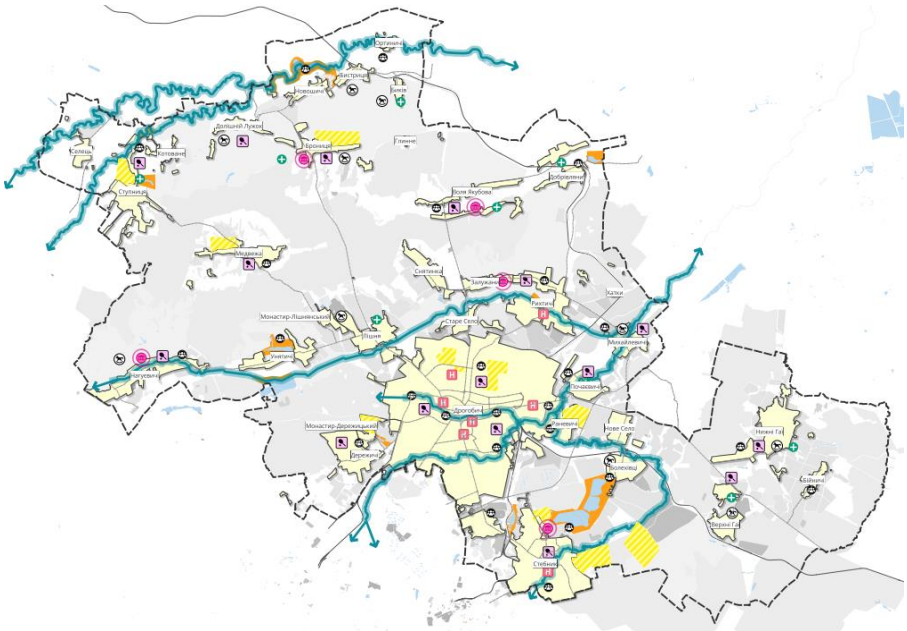

Рис.2.3.3. Схема розвитку соціальної складової громади

Дрогобич, Стебник – створення соціального житла, розвиток субцентрів віддалених кварталів, забезпечення дитячою та спортивною інфраструктурою.

Створення дому культури або простору для проведення дозвілля – Стебник, Нагуєвичі, Воля Якубова, Брониця, Залужани.

Створення дошкільного закладу освіти на території наявних закладів середньої освіти – Нагуєвичі, Долішній Лужок, Брониця, Бистриця, Орнятичі, Биків, Верхі Гаї, Нижні Гаї, Михайлевичі, Болехівці.

Створення фельдшерського кабінету – Нагуєвичі, Дережичі, Бійничі.

Створення мережі громадських просторів, дитячих та спортивних майданчиків в кожному населеному пункті для різних вікових категорій.

5. *Розвиток транспортної мобільності* – розвиток залізничного сполучення між населеними пунктами, створення транспортного хабу разом з пунктами оренди зеленого транспорту, створення веломережі між населеними пунктами, модернізація автопарку громадського транспорту, створення зупинок

громадського транспорту та впровадження руху у віддаленні населені пункти громади (рис. 2.3.).

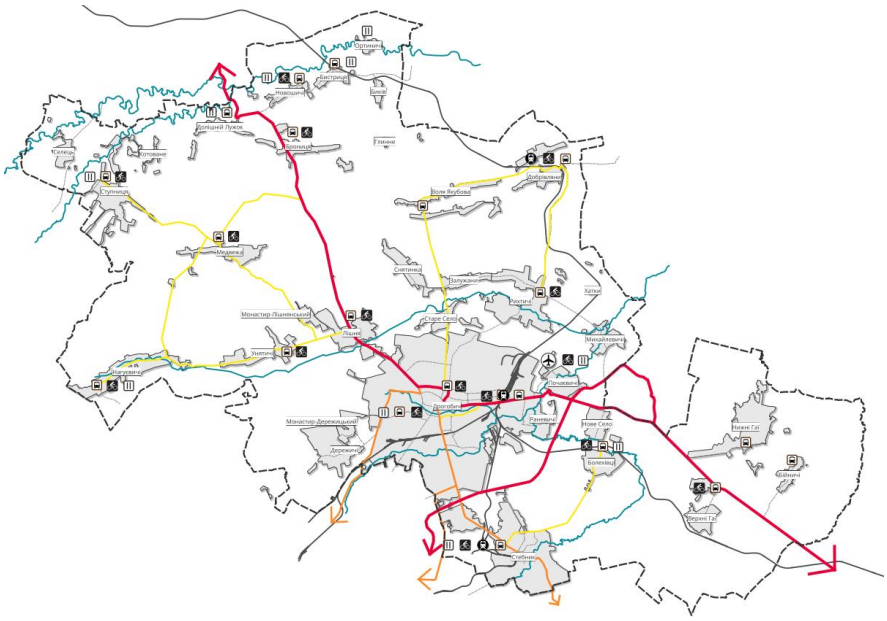

Рис.2.3.4. Схема розвитку транспортної мобільності

Моніторинг дорожнього покриття між та в населених пунктах. Створення твердого дорожнього покриття між Нагуєвичі Медвеже та Ступниця після проведення розкопок городища в Ступниці та створенні реабілітаційного центру в Медвеже. Створення мережі велесипедного сполучення між населеними пунктами громадами. Основні: Дрогобич–Стебник, Дрогобич–Борислав, Дрогобич–Медвеже, Дрогобич–Нагуєвичі, Нагуєвичі–Медвеже, Медвеже–Ступниця. Прокладання туристичних веломаршрутів вздовж річок Тисмениця, Бистриця. З’єднання з іншими територіальними громадами вздовж озелененої набережної. Створення комфортного укриття для зупинкової платформи в Добрівлянах, створення розворотного майданчику для автобусів біля залізничної зупинки. Встановлення велошерінгу в Брониці, Дрогобичі, Нагуєвичах, Медвеже, Стебнику, Рихтичах, Дережичах.

Висновки до розділу 2

Аналіз Дрогобицької територіальної громади вказує на її різнобічність та потенціал розвитку. Господарська активність та інвестиційний простір відображають прагнення до економічного зростання та привабливості для бізнесу. Соціальні та освітні ініціативи свідчать про турботу громади про якість життя. У

той час як транспортна інфраструктура присутня, вона вимагає подальшого вдосконалення, особливо з огляду на розвиток велоінфраструктури та пішохідних зон. Туристичний потенціал базується на культурному спадку та фестивалях, проте ефективне використання його вимагає інфраструктурних поліпшень. На жаль, проблеми утилізації сміття та зливу відходів залишаються важливими викликами, які вимагають екологічних рішень та втручань. Загалом, розвиток громади вимагає комплексного підходу та співпраці для досягнення сталого розвитку та гармонії.

У контексті розвитку території у довгостроковій перспективі ключові аспекти охоплюють інфраструктурний розвиток, стратегічне планування, підтримка виробництва та малого бізнесу, розвиток освіти та науки, інноваційні ініціативи та удосконалення житлової та соціальної інфраструктури. Визначаються напрямки, спрямовані на високотехнологічні рішення, формування кластерів, конкурентні переваги, економічне зростання, підготовку висококваліфікованих кадрів та залучення іноземного капіталу. Остаточна мета – створення стійкої та інноваційної громади, усвідомлення якої важливо у контексті довгострокового розвитку.

У комплексному плані розвитку Дрогобицької територіальної громади ключові напрямки визначаються як високий пріоритет для соціальних програм та житлового будівництва, так і розвиток рекреаційних та культурних об'єктів для поліпшення якості життя громади. Розбудова громадських просторів та інфраструктури сприятиме взаємодії та спільноті мешканців. Для подальшого успішного розвитку важливо враховувати необхідність утилізації сміття та формування зеленої та синьої інфраструктури. Перспективи мобільності включають розвиток велотранспорту та оптимізацію транспортної системи для зменшення негативного впливу на довкілля. Залучення туристів може бути збільшено розвитком готельної галузі та вдосконаленням туристичної інфраструктури.

РОЗДІЛ 3. ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ЗБАЛАНСОВАНОГО ПРОСТОРОВОГО РОЗВИТКУ М. ДРОГОБИЧ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

3.1. Аналіз сучасного стану території м. Дрогобич

Місто Дрогобич є адміністративним центром не лише Дрогобицької територіальної громади, а й Дрогобицької агломерації. У межах Львівської області Дрогобич виконує важливу функцію середнього міського центру, що забезпечує навколишні села та менші населені пункти ключовими адміністративними, освітніми, медичними, культурними та сервісними послугами.

Станом на останні статистичні дані, чисельність населення міста становить приблизно 75 тисячі місцевих жителів і понад 10 тисяч осіб зареєстровані як ВПО. Це робить Дрогобич другим за чисельністю населення містом області після Львова, що підсилює його значення як регіонального осередку(рис.3.1.1).

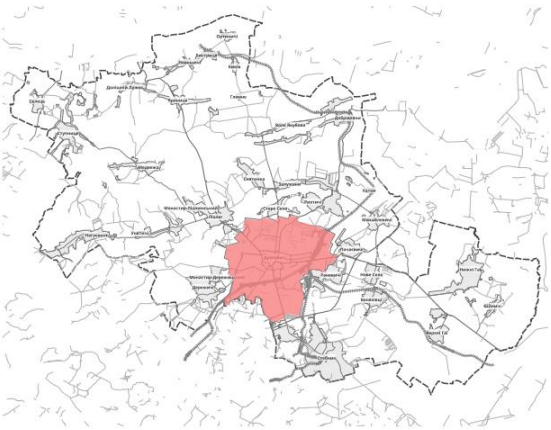

Рис.3.1.1. Схема розташування міста Дрогобич в громаді

У структурі Львівської області Дрогобич виконує роль центру промислового розвитку, зокрема в напрямках машинобудування, нафтопереробки, харчової та легкої промисловості. Водночас місто має потужний туристичний потенціал завдяки своїй історичній спадщині та автентичній архітектурі.

В межах агломерації Дрогобич формує ядро, довкола якого зосереджені населені пункти, тісно пов’язані з ним соціально та економічно. Агломераційні зв’язки проявляються у щоденній маятниковій міграції, співпраці між громадами у сферах інфраструктури, освіти, охорони здоров’я, а також у формуванні спільних проєктів для покращення якості життя мешканців регіону.

Місто виникло в період Київської Русі на території з багатими соляними джерелами. Видобуток солі став основним джерелом економіки. Через Дрогобич проходив Соляний шлях, що сприяв розвитку торгівлі та формував статус міста як важливого торгового вузла.

З 1387 року, після приєднання Галичини до Польщі, місто отримало маґдебурзьке право. Розвивались ремесла, торгівля, місцеве самоврядування. Дрогобич став багатонаціональним містом із яскравою архітектурною спадщиною — зокрема, церква Святого Юра (рис. 3.1.2).

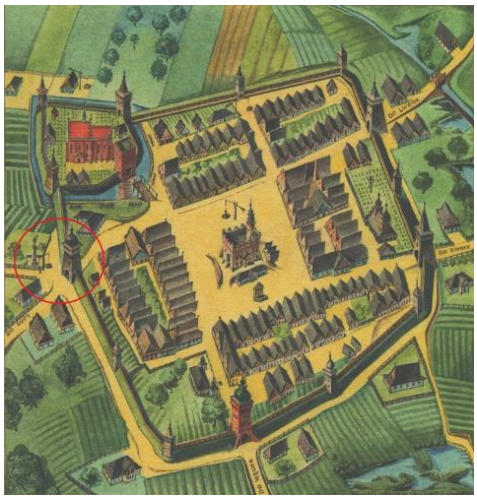

Рис. 3.1.2.Історична мапа міста Дрогобич, на основі опису 1663 р.[12]

У складі Австрійської імперії місто модернізувалося. Із 1859 року розпочався бурхливий розвиток нафтопереробної промисловості. Дрогобич став центром нафтової «лихоманки», що пришвидшило економічне зростання та архітектурне оновлення. Збудована хоральна синагога — найбільша в Східній Галичині.

Період двох світових воєн та зміни держав. У Другу світову — окупації СРСР і нацистської Німеччини, створення гетто, знищення єврейської громади. Після війни — індустріалізація в межах УРСР, розвиток нафтопереробної та хімічної промисловості.

1. **Землеустрій та землекористування**

Функціональне зонування території

Місто Дрогобич можна поділити на три основні функціональні зони (рис. 3.1.3):

- сельбищна, яка займає приблизно 70% території міста.В середмісті переважає багатоквартирна забудова, а з віддаленням до передмістя - садибна;
- виробнича приблизно 15%, ці території розташовані переважно на околиці північно східної та південно західної частин міста;
- ландшафтно-рекреаційна 10%

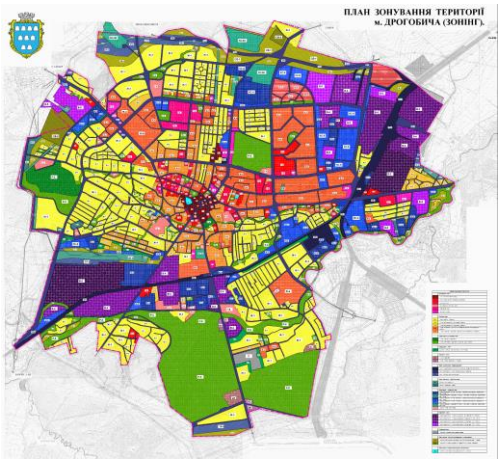

Рис. 3.1.3. Схема функціонального зонування Дрогобича [19].

2. Ландшафтне планування

Стан навколишнього середовища

Дрогобич розташований у межах Передкарпатського прогину, на південному заході Львівської області. Місцевість загалом рівнинна з незначними хвилястими формами рельєфу. Абсолютні відмітки коливаються в межах 260–350 м над рівнем моря. На південному заході міста зустрічаються ділянки з легким нахилом, а також локальні пониження, що є потенційними зонами підтоплення.

Лісові території в межах Дрогобича представлені переважно листяними лісами (дуб, граб, бук). Основні лісові масиви розташовані на півдні міста (Дрогобицьке лісництво), в місті наявні парки (лісопарк новонародженим, парк Степана бандери, парки біля закладів освіти та культури, парк біля розважального комплексу Залісся, сквери та сади). Територія лісів скорочується через розширення забудови та незаконну вирубку, проте згідно офіційних даних, розпочалась політика насадження нових дерев. Частина вище описаних територій перебуває під охороною, як зелені зони загального користування або у складі природно-заповідного фонду (рис.3.1.4).

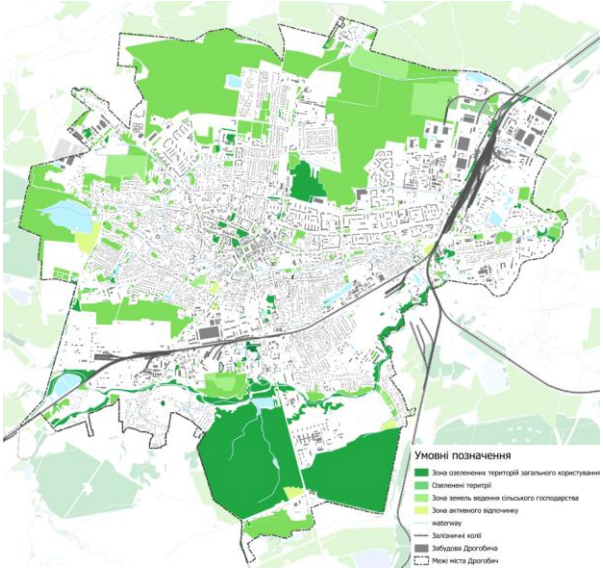

Рис. 3.1.4. Схема озеленення Дрогобича

Примітка: власні результати на основі опрацювання даних OpenStreetMap

Головні водні артерії міста: річка Тисмениця — повноводна річка, яка проходить через східну частину міста, паралельно залізничним коліям, річка Серет — менш повноводна, заходить в місто із заходу, впадає у Водосховище Івана-Франка і вона проходить через центральну частину міста і впадає у річку Тисмениця на сході міста. Горішній Потічок - маленька річка, яка впадає в річку Серет біля території солеварні. Річка Задубичний - маленький струмочок, який проходить на півдні міста біля житлової садибної забудови. В місті наявні також озера, ставки.

Водні ресурси міста перебувають в незадовільному стані, здебільшого забруднені та замулені. Річка Серет та річка Залубичний постійно забруднюються стічними каналізаційними водами з житлових секторів та виробництв, що несе свої води та неприємний запах до Тисмениці, тим самим забруднюючи її.

За даними екологічних моніторингів, стан повітря в Дрогобичі є задовільним. Основні джерела забруднення міста є транспорт (особливо в центрі міста, де концентрація найбільша), викиди від підприємств (заводи, котельні), приватні господарства (спалювання сміття, використання твердого палива)

Основні екологічні проблеми міста: забруднення ґрунтів та підземних вод у зоні промислових підприємств (особливо нафтопереробка), погіршення стану малих річок (замулення, засмічення, незаконна забудова прибережних смуг).

Проблеми з утилізацією сміття, відсутня достатня кількість контейнерів для сміття, не говорячи вже про сортувальні резервуари.

3. Обмеження у використанні земель

Історико-культурні обмеження: значна частина центральної частини міста входить до зони охорони історико-культурної спадщини. Це передбачає обмеження щодо нової забудови, висотності, типів матеріалів і змін у вигляді фасадів. У Дрогобичі наявні об'єкти національного та місцевого значення (наприклад, Церква Святого Юра, занесена до списку ЮНЕСКО, пам'ятки архітектури національного значення: церква Воздвиження Чесного Хреста, костел Вознесіння Господнього, Житниця), що впливає на режим землекористування довкола них.

Природоохоронні обмеження: території, прилеглі до річок Тисмениця і Серет, озер Воїнка та інших, водосховища Івана-Франка, що підлягають режиму водоохоронних зон та прибережних захисних смуг, території лісового господарства, що підлягають охороні, захисту та відтворенню лісових масивів, територія особливо цінного ландшафту. В місті розташовані лісопаркові та рекреаційні зони, де діє обмеження на вирубку, забудову та зміну цільового призначення земель.

Екологічні та санітарно-захисні зони

Навколо промислових підприємств (зокрема, нафтопереробного заводу та машинобудівних виробництв, солеварні) діють санітарно-захисні зони. Території закинутих промислових заводів, ці території мають статус потенційно забруднених, що обмежує їх використання без рекультивації. А також територія кладовищ та зона біля залізничних колій.

Інженерні обмеження

Мережі інженерної інфраструктури (газопроводи, водопровідні та каналізаційні колектори, лінії електропередач, а також зони заболоченої місцевості) формують охоронні зони, де діють обмеження на будівництво та прокладання нових комунікацій.

4. Забудова територій та господарська діяльність

Дрогобич є промисловим центром як Дрогобицької агломерації, так і громади. Тут зосереджено понад 500 підприємств, половина з яких є прибутковою.

Дрогобич славився видобутком нафти, проте наразі місто займається нафтопереробкою, машинобудуванням, деревообробкою, легкою промисловістю. В місті також присутні території заводів, які вийшли з експлуатації, так звані браунфілди (рис.3.1.).

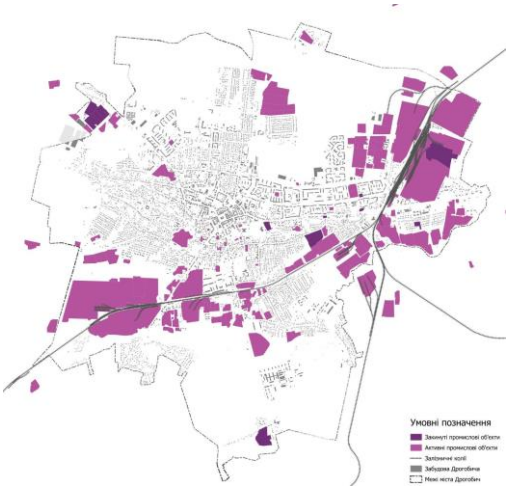

Рис. 3.1.2. Схема розміщення виробничих територій Дрогобича

Примітка: власні результати на основі опрацювання даних OpenStreetMap

Житлова забудова міста доволі різноманітна, від історичних будівель до сучасних багатоквартирних будинків. В останні роки спостерігається тенденція до розвитку нових житлових комплексів, що, з одного боку, допомагає вирішувати питання з житлом, а з іншого — може ставити під загрозу історичний ландшафт та має певні стилістичні конфлікти. Біля визначних пам’яток будують багатоквартирні житлові будинки, які псують вид та сприйняття архітектури Дрогобича. В місті переважає садибна забудова, ближче до передмістя зосереджено багатоквартирні будинки з комерцією на першому поверсі. Поверховість забудови переважно від 4-6 поверхів, житлові райони, які були побудовані за часи радянської влади (знаходяться на північному сході міста) мають 6-9 поверхів (рис.3.1.)

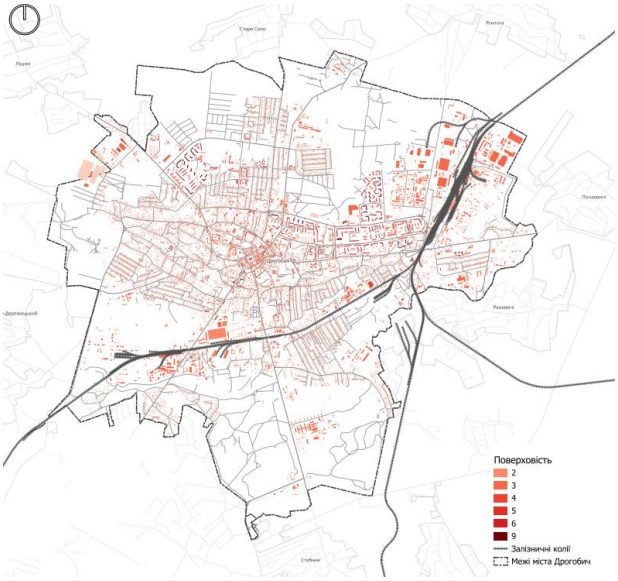

Рис. 3.1.2. Схема поверховості Дрогобича

Примітка: власні результати на основі опрацювання даних OpenStreetMap

Історичний центр Дрогобича включає численні архітектурні пам'ятки, зокрема церкву Святого Юра, яка є частиною Світової спадщини ЮНЕСКО, церква Вознесіння Чесного Хреста, костел Апостола Варфоломія - пам’ятки архітектури національного значення, найбільшу синагогу в Східній Європі (рис. 6.1.14).

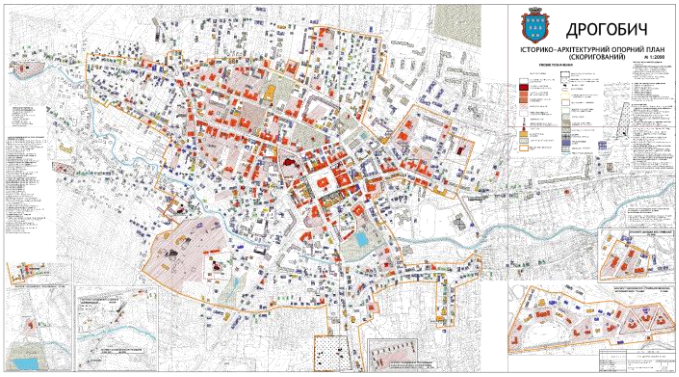

Рис. 4.1.4. Історико-архітектурний план міста Дрогобич [19]

Місто має історичні традиції в промисловості, зокрема у видобутку та обробці солі, а також у виробництві меблів та іншої продукції. Сьогодні місто продовжує розвиватися в цих сферах, але також відбувається модернізація та впровадження нових технологій.

5. Обслуговування населення

Соціальна доступність — один із ключових показників якості міського середовища, що визначає комфорт та безпеку життя мешканців. Вона охоплює доступ до основних сервісів і послуг: охорони здоров'я, освіти, соціального захисту, культури, спорту та адміністративних послуг. У цьому контексті м. Дрогобич, як адміністративний центр Дрогобицької територіальної громади та агломерації, виконує роль центру зосередження соціальної інфраструктури регіонального рівня.

Заклади освіти

Місто Дрогобич налічує 15 закладів дошкільної освіти, 17 закладів середньої освіти, 5 коледжів, 4 технічні училища, 2 університети: Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, який складається з 6-ти факультетів, а також філія національного університету "Львівська Політехніка"(рис. 3.1.17.).

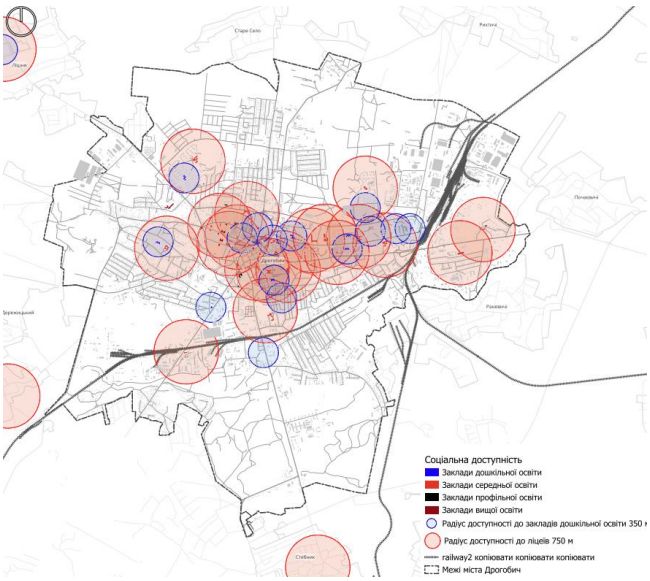

Рис. 3.1.2. Схема доступності до закладів освіти Дрогобича

Примітка: власні результати на основі опрацювання даних OpenStreetMap

Заклади охорони здоров'я

У сфері охорони здоров'я місто має достатньо розвинену інфраструктуру. На території Дрогобича функціонують 17 медичних закладів, з яких 2 є приватними клініками. Основу медичної мережі становлять Дрогобицька міська лікарня №1, Дрогобицька міська дитяча лікарня, пологовий будинок, районна лікарня, дитячі

поліклініки, а також протитуберкульозний диспансер і центр служби крові. Завдяки такому набору установ, мешканці мають змогу отримати базову й спеціалізовану медичну допомогу без потреби виїзду за межі громади. Разом із тим, варто відзначити нерівномірний просторовий розподіл медичних установ, які переважно зосереджені в центральній частині міста. Це створює певні незручності для мешканців периферійних районів, особливо осіб похилого віку та маломобільних груп населення.

Рис. 3.1.2. Схема доступності до закладів охорони здоров'я Дрогобича

Примітка: власні результати на основі опрацювання даних OpenStreetMap

Заклади культури

Культурно-дозвіллєва інфраструктура представлена міським народним домом, музеями, бібліотеками, кінотеатром та закладами позашкільної освіти. У місті активно функціонують творчі колективи, проводяться фестивалі, мистецькі заходи. Проте більшість культурних центрів сконцентровані в історичному центрі, а інфраструктура для неформального дозвілля молоді та сучасні культурні хаби — відсутні або недорозвинуті.

В місті щорічно проходять фестивалі : Джаз Без - фестиваль який відбувається щороку в Україні та Польщі одночасно і має на меті об'єднання міст музикою.Зазвичай фестиваль проходить в Львівському драматичному театрі ім. Ю.Дрогобича.

Шульцфест - це вечори поезії присвячені творчості письменника Бруно Шульца, проходить щороку з 7-13 липня.

Газдиня Фест - це різдвяна ярмарка, під час якої на Площі Ринок відбуваються різні концерти в національних костюмах.

Перегляди фільмів просто неба біля Площі Ринок, тематичні вечори залучених людей в кав’ярні 26 або UNA, вхід вільний. Щороку на День незалежності відбувається благодійний забіг у вишиванках, всі кошти йдуть на благодійність. Різдвяна Зірка це захід, коли всі жителі одягають костюми та йдуть містом співаючи різдвяні пісні (рис. 6.1.18).

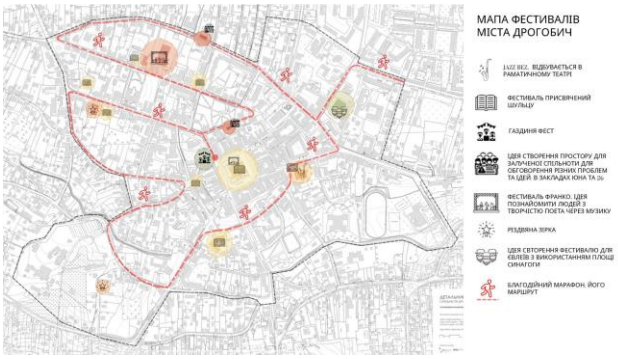

Рис. 5.1.6.Схема фестивалів та різних культурних заходів Дрогобича
Примітка: власні результати на основі опрацювань

Інфраструктура для занять спортом включає стадіон, спортивні школи, зали при навчальних закладах та приватні фітнес-клуби. Однак спортивні зони загального користування, відкриті майданчики та місця для активного дозвілля в житлових районах мають обмежений характер, що знижує рівень доступності спорту як частини здорового способу життя.

Щодо соціального захисту, у місті функціонують органи соціального забезпечення, центри зайнятості, територіальні центри соціального обслуговування. Важливим фактором є наявність програм підтримки вразливих верств населення, однак відчувається потреба в створенні мультіфункціональних інклюзивних центрів, які б об’єднували соціальні, медичні, освітні та консультативні функції.

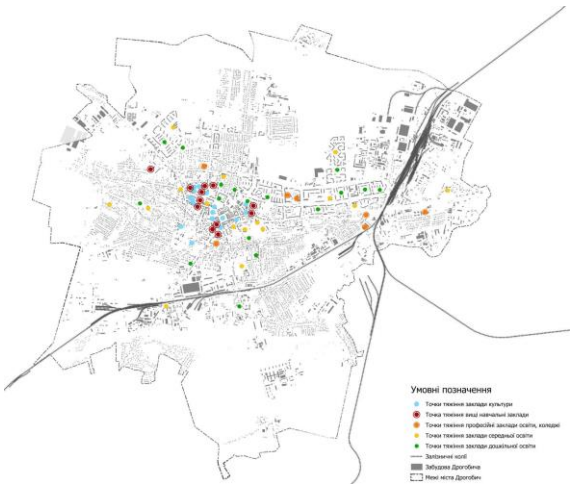

Рис. 5.1.2.Схема точок тяжіння людей в Дрогобичі

Примітка: власні результати на основі опрацювання даних OpenStreetMap

Висновки. У контексті просторового аналізу слід зазначити, що значна частина об’єктів соціальної інфраструктури зосереджена у центральних та історично сформованих районах міста. Нові житлові масиви мають меншу насиченість об’єктами соціального обслуговування, що створює необхідність у перегляді функціонального зонування та розвитку пішохідної та велосипедної доступності до важливих соціальних об'єктів. У цілому, Дрогобич характеризується достатнім забезпеченням закладами соціальної інфраструктури, однак актуальним залишається питання їхньої рівномірної доступності, як фізичної, так і соціальної (враховуючи потреби різних вікових, економічних та фізичних груп населення).

Транспортна мобільність та інфраструктура

Місто розташоване на перетині важливих міжміських автомобільних та залізничних маршрутів, що з’єднують його з такими населеними пунктами як Львів, Трускавець, Стрий, Самбір. Завдяки такому розташуванню, Дрогобич виконує функцію одного з ключових транспортних вузлів у межах Дрогобицької агломерації.

Автомобільна мережа міста представлена в основному вулицями радіально-кільцевої структури. Через місто проходить дорога регіонального значення Т-14-02, яка забезпечує сполучення з обласним центром та іншими містами. Водночас, дорожнє покриття значної частини магістральних і житлових вулиць перебуває у незадовільному технічному стані, що знижує якість транспортного

обслуговування. Особливу проблему становить недостатня пропускна здатність центральної частини міста та дефіцит організованих паркувальних місць, що спричиняє перевантаження вуличної мережі приватним транспортом.

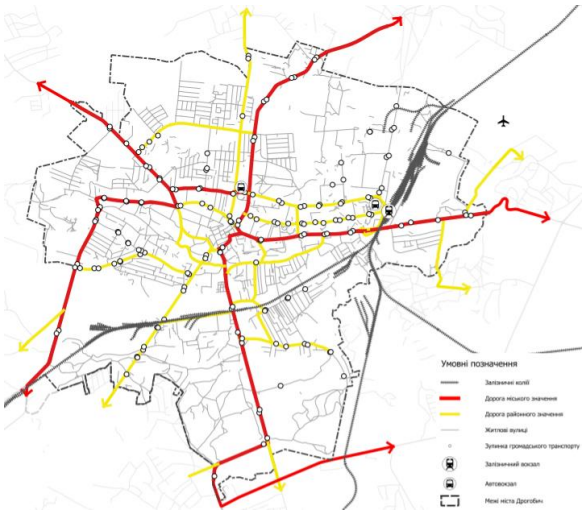

Рис. 6.1.1.Схема транспортної мобільності та інфраструктури Дрогобича

Примітка: власні результати на основі опрацювання даних OpenStreetMap

Громадський транспорт у Дрогобичі представлений маршрутними автобусами, які обслуговують як внутрішньоміські, так і приміські напрямки. Відсутність електротранспорту, а також обмежене охоплення окремих мікрорайонів свідчить про потребу в удосконаленні мережі маршрутів і впровадженні більш екологічних видів транспорту. Наразі у місті не передбачено виділених смуг для громадського транспорту, що знижує його ефективність та конкурентоспроможність у порівнянні з приватними авто.

В Дрогобичі знаходяться транспортні вузли, які є важливими не тільки для міста, а й для територіальної громади та цілої агломерації. Я виділила два головних транспортних вузли в місті. Перший вузол це залізнична станція, тут відбувається пересадка з поїзда на автобус чи маршрутне таксі, яке пересувається як містом, так і сполучає інші населені пункти, не тільки Дрогобицької територіальної громади.

Другий вузол це автостанція, яка знаходиться неподалік від середмістя Дрогобича. Сюди зазвичай люди приїздять з навколишніх населених пунктів (рис. 3.1.5).

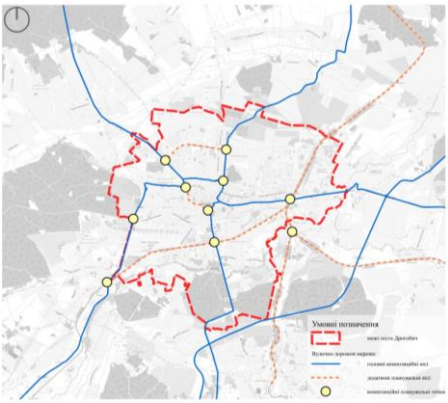

Рис. 3.1.5. Схема планувальних осей та вузлів Дрогобича

Примітка: власні результати на основі опрацювання даних OpenStreetMap

Пішохідна інфраструктура є частково розвиненою: у центральній частині наявні облаштовані тротуари, пішохідні вулиці та площі, зокрема у межах історичного центру. Разом з тим, у багатьох районах міста тротуари відсутні або перебувають у незадовільному стані, що знижує комфорт і безпеку пересування пішки. Позитивним прикладом є реалізовані проєкти з благоустрою центральної частини міста, де створено пішохідні зони з озелененням, вуличними меблями та підсвіткою.

Велосипедна інфраструктура у місті наразі розвинена фрагментарно. Відсутність виділених велодоріжок та місць для паркування велосипедів стримує розвиток цього виду пересування. З огляду на компактні розміри міста та природний ландшафт, велосипед може стати ефективною альтернативою індивідуальному автотранспорту, особливо для щоденних поїздок у межах міста.

Залізнична станція «Дрогобич» забезпечує пасажирське та вантажне сполучення, що є важливим як для мобільності мешканців, так і для економіки міста. Станція потребує оновлення інфраструктури та пристосування до сучасних вимог доступності. Найближчий аеропорт розташований у Львові, що зумовлює потребу в якісному транспортному сполученні з обласним центром.

Серед ключових проблем транспортної інфраструктури варто виокремити недостатню якість дорожнього покриття, відсутність комплексного підходу до організації паркування, неефективність системи громадського транспорту, а також низький рівень розвитку екологічних видів мобільності. Водночас, місто має потенціал до інтегрованого розвитку транспортної системи на основі принципів

сталої мобільності, що передбачають підвищення доступності, екологічності та безпеки пересування.

6. Інженерне забезпечення територій

Водопостачання та водовідведення

Систему централізованого водопостачання у місті забезпечує КП «Дрогобичводоканал», джерелом водозабору якого є підземні води, а також вода з річки Тисмениця. Основні магістральні водопроводи охоплюють центральну та більшість периферійних частин міста. Однак, частина водопровідної мережі є фізично зношеною та потребує реконструкції. Система водовідведення також є централізованою і включає каналізаційні насосні станції та очисні споруди. Проблемним аспектом є низький рівень модернізації очисних систем, що негативно впливає на стан довкілля, особливо у випадках аварійних скидів.

Електропостачання

Місто підключене до загальнодержавної електромережі через трансформаторні підстанції, розташовані в межах і навколо населеного пункту. Постачання електроенергії забезпечує оператор АТ «Львівобленерго». Більшість житлових і громадських будівель мають надійне електрозабезпечення, однак у періоди пікових навантажень можливі локальні перебої. Жителі садибної забудови встановлюють на своїх участках сонячні панелі, в умовах аварійних відключень світла це стало популярною практикою.

Газопостачання

Газифікація міста є майже повсюдною. Система побутового газопостачання функціонує стабільно, однак, як і в інших мережах, існує проблема зношеності трубопроводів та недостатнього рівня автоматизації контролю систем. У контексті глобальних енергетичних змін доцільно розглядати перехід на альтернативні джерела теплопостачання, зокрема у багатоквартирній забудові.

Теплопостачання

Централізоване теплопостачання в Дрогобичі частково збережене, однак більшість споживачів перейшли на індивідуальні системи опалення. Централізовану тепломережу обслуговує КП «Дрогобичтеплоенерго», проте її ефективність знижується через значні тепловтрати в застарілих трубопроводах.

Індивідуальні джерела опалення створюють нові виклики — високий рівень викидів у повітря, відсутність екологічного моніторингу, що потребує комплексного вирішення на рівні міської політики.

Зливова каналізація

Зливова мережа у місті в багатьох районах технічно неефективною. Через відсутність достатньої кількості ливнестоків у понижених частинах Дрогобича часто спостерігається підтоплення під час інтенсивних опадів. У зв’язку з кліматичними змінами актуальним стає впровадження рішень зеленої інфраструктури, зокрема біодренажу, зелених дахів і локальних систем збору дощової води.

Висновки:

Місто Дрогобич демонструє ознаки як потенційного зростання, так і системних проблем, що стримують його просторовий та соціально-економічний розвиток. Як другий за промисловим потенціалом центр Львівської області, Дрогобич зберігає важливе регіональне значення, виступаючи ядром територіальної громади та агломерації. Місто має історико-культурну спадщину, що становить цінність не лише для місцевої ідентичності, а й для формування туристичного профілю, однак потребує збереження та інтеграції у сучасну міську тканину.

Серед сильних сторін слід відзначити наявність розвиненої мережі об'єктів соціальної інфраструктури, центрального медичного та освітнього обслуговування, базової інженерної інфраструктури, потенціал рекреаційного та промислового використання територій, зокрема ділянки Солеварні. Проте інфраструктурна зношеність, фрагментарність мереж, застаріле житлове будівництво, екологічні виклики та недостатня якість громадських просторів знижують рівень якості міського середовища та комфорту життя мешканців.

З просторової точки зору, місто стикається з дисбалансом у розвитку центральних та периферійних районів, нерівномірною доступністю соціальних послуг, відсутністю комплексного підходу до транспортної мобільності та використання природного ландшафту. Водночас наявність цілісного історичного ядра, природних ресурсів, зелених масивів та водних об’єктів створює передумови

для інтеграції принципів сталого розвитку, зеленого урбанізму та інклюзивного проєктування.

Дрогобич потребує системного підходу до ревіталізації занедбаних територій, оновлення інженерної інфраструктури, збереження ландшафтних і культурних ресурсів, а також стратегічного планування просторового розвитку з орієнтацією на потреби громади, мобільність, екологічну збалансованість і зміцнення регіонального значення в межах Львівської області.

3.2. Функціонально-планувальне рішення просторового розвитку м. Дрогобич

Цілі сталого розвитку для міста Дрогобича

1. Підсилення історико-культурної спадщини – реставрація історичних об’єктів таких як солеварня, створенні громадського простору з музейно-виробничими, комерційними та рекреаційними функціями, створення туристичного маршруту між пам'яткою архітектури національного значення церкви Чесного Хреста та пам'яткою ЮНЕСКО церквою Святого Юра, створення та проведення тематичних фестивалів на території солеварні, популяризація культурного надбання, розвиток особливостей міста, реставрація пам’яток архітектури (Вілла Б’янка), створення обмежень та впровадження контролю за дотриманням висотності та стилю будівництва нових будівель біля цінних об’єктів, створення громадського адаптивного простору для проведення культурних заходів на основі закинутого цегельного заводу (виставки, конференції, музичні фестивалі), підтримка культури меншин для залучення та повернення людей до міста (проведення фестивалів-культурних заходів в найбільшій синагозі Східної Європи).

2. Розвиток туристично-рекреаційного потенціалу – створення рекреаційних зон біля річки Тисмениця, створення зон для кемпінгу-відпочинку на цьому маршруті, використання закинутого готелю “Дрогобич” біля лісового господарства та закинутої території тепличного господарства на пд. міста, для створення на основі нього реабілітаційний центру або санаторію; створення

пішохідних маршрутів містом, розвиток туристичної інфраструктури, а саме готелі, хостели (рис.).

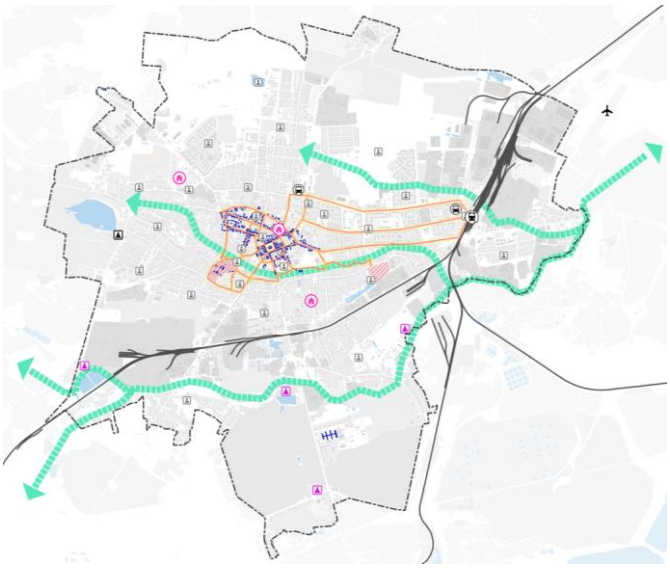

Рис. 3.2.5. Схема розвитку туристично-рекреаційного потенціалу Дрогобича

3. Розвиток підприємств та залучення кваліфікованих спеціалістів – підтримка малого і середнього бізнесу, створення умов для інвестицій, розвиток інноваційних кластерів, розвиток ремісничих майстерень, розвиток інноваційної економіки на основі освіти, креативних індустрій та співпраці з університетськими структурами, ревіталізація занедбаних промислових територій, модернізація наявних виробництв.

4. Розвиток сталої міської мобільності – покращення транспортної інфраструктури, впровадження екологічного громадського транспорту, розширення вело- та пішохідних маршрутів по місту, інтеграція річок Тисмениця та Серет в місто та створення вздовж них набережних з велоінфраструктурою; ремонт та створення нових мостів для пішохідного сполучення по річках Тисмениця та Серет, створення транспортних хабів (місця для оренди велосипедів, самокатів); створення велосипедних маршрутів з містом Стебник, Борислав, а також з населеними пунктами Нагуєвичі, Медвеже (рис.).

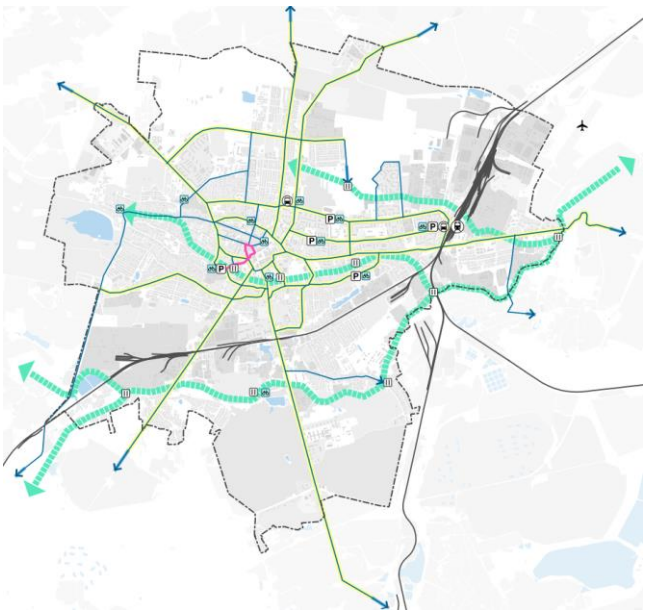

Рис. 3.2.5. Схема розвитку мобільності Дрогобича

5. Екологічна стійкість – модернізація системи водопостачання та водовідведення, перехід на альтернативні джерела енергії, модернізація промислових підприємств з урахуванням екологічних норм, адаптація до змін клімату шляхом створення зелених коридорів, нових парків та скверів, вертикального озеленення, влаштування озеленених садів на дахах багатоквартирних будинків, благоустрій внутрішніх будинків з влаштуванням міських садів. Створення благоустрою парку Новонароджених та території Дрогобицького лісогосподарства(рис.).

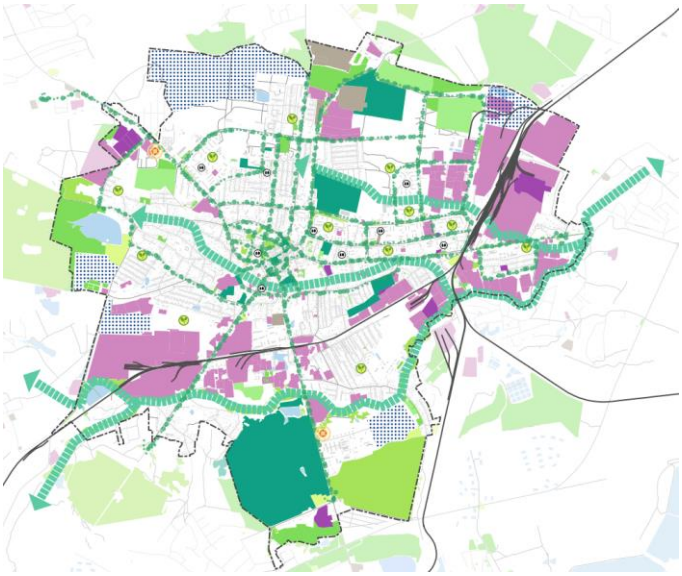

Рис. 3.2.5. Схема розвитку екологічної стійкості Дрогобича

6. Соціальна інклюзія та якість життя – покращення доступу до закладів освіти, медицини, соціальних послуг, розвиток громадських просторів, розвиток освітнього кластеру навчальних закладів, формування безбар'єрного простору, створення соціального житла, розвиток студентського містечка (модернізація наявних гуртожитків, створення нових кампусів для комфортного проживання студентів), розвиток закладів харчування біля освітніх кластерів з представленням локальної продукції, покращення умов центрального ринку, встановлення охолоджуваних систем для продуктів, влаштування громадських туалетів, влаштування укриття та твердого покриття. Створення нових та модернізація наявних дитячих та спортивних майданчиків, надання відкритого доступу до спортивної інфраструктури для містян (рис.3.2.5).

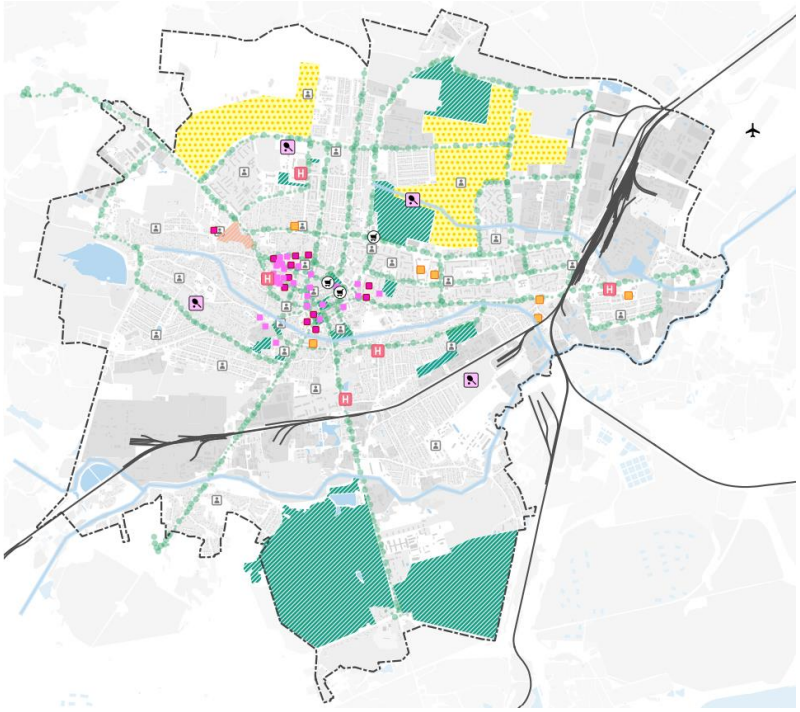

Рис. 3.2.5. Схема соціального розвитку Дрогобича

3.3. Пропозиції з ландшафтної організації міської площі та історичного промислового об'єкта в середмістя

Для активізації туристичного потенціалу Дрогобича пропонується впровадження комплексного підходу до формування міського простору. Його сутність полягає у створенні інтегрованого пішохідно-велосипедного маршруту, що органічно поєднає існуючі архітектурні домінанти з природними оазами,

утворюючи безперервний зелений коридор у межах міста. Такий підхід дозволить послідовно "нанизати" ключові туристичні атракції на єдину рекреаційно-пізнавальну вісь, підвищуючи таким чином привабливість та доступність культурної спадщини Дрогобича для відвідувачів.

На схемі можна помітити основні зелені вісі, які формують привабливий та комфортний туристичний маршрут (рис.3.3.1.)

Рис. 3.3.1. Схема туристичного маршруту міста Дрогобич

Особливість розвитку Дрогобицької територіальної громади нерозривно пов'язана з культурологічним аспектом, основою якого є унікальний історичний об'єкт — **Дрогобицька солеварня та церква Святого Юра**. Саме з діяльності солеварні починається історія міста, що визначає її виняткову цінність не лише для мешканців громади, а й для туристів. Інтерес до традиційної технології видобутку солі, можливість скуштувати «живу сіль» безпосередньо з печі, створюють унікальні умови для розвитку туристичної привабливості Дрогобича. Саме тому для детальної ділянки проектування була обрана саме цей архітектурний ансамбль (рис. 3.3.2.).

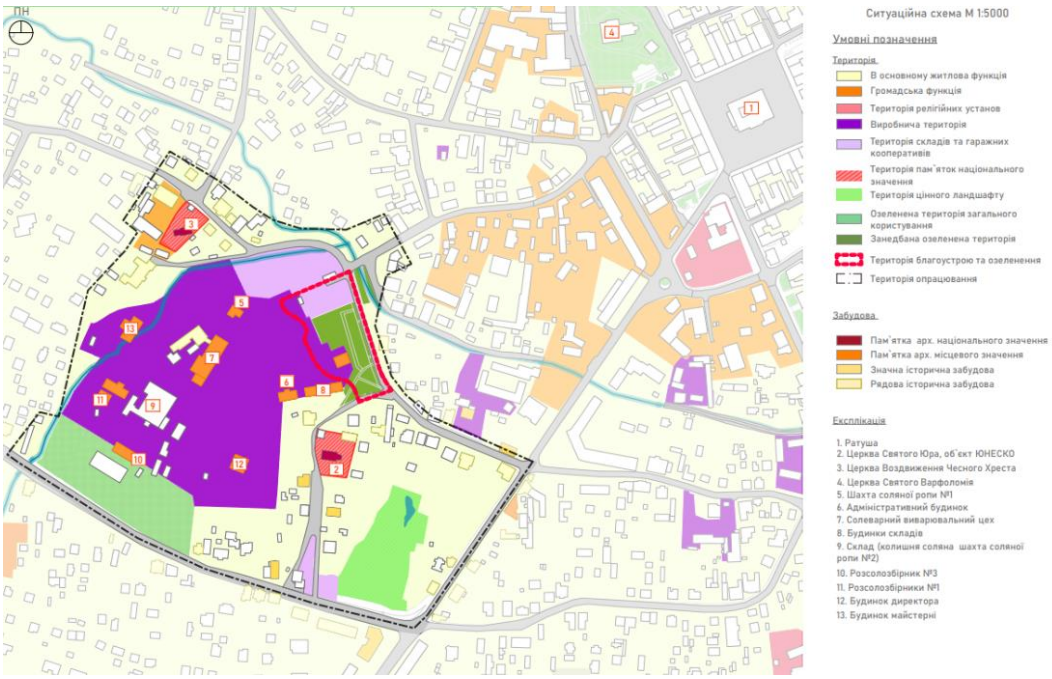

Рис. 3.3.2. Ситуаційна схема детальної ділянки

Територія солеварні має значний потенціал для активізації туристичної складової міста через реставрацію, ревіталізацію і інтеграцію у загальноміський простір. Об’єднання основних туристичних об'єктів — площі Ринок, храмів, музеїв та солеварні — в єдиний туристичний маршрут сприятиме збільшенню потоку відвідувачів, покращенню економічної ситуації громади та популяризації локальної культурної спадщини.

Одним із важливих аспектів ландшафтної організації простору є створення вхідної зони — міської площі для збору туристів. Така площа повинна виконувати функцію: організаційного вузла (зустріч груп, екскурсійний супровід, інформаційні стенди); простору відпочинку (зелені насадження, тіньові навіси, лавки, питні фонтанчики); естетичної візитівки міста (використання локальних матеріалів у мощенні, формування ансамблю із збереженням історичних акцентів); місця проведення подій (ярмарків, фестивалів, культурних заходів) (рис.3.3.3.).

Рис. 3.3.3. Генеральний план розвитку вхідної зони площі

Крім того, важливо передбачити безбар'єрний доступ, інтеграцію зеленої інфраструктури та елементи інформаційного супроводу (навісні мапи, інтерактивні стенди).

Розвиток території солеварні та облаштування площі сприятиме не тільки збереженню автентичності історичного об'єкта, а й стане потужним імпульсом для сталого соціально-економічного розвитку Дрогобицької громади. Формування нової якості публічного простору навколо солеварні дозволить створити середовище, яке об'єднає містян і туристів, зміцнить локальну ідентичність та підвищить конкурентоспроможність міста на туристичній карті України.

Висновки до розділу 3

Планувальна структура міста є радіальною з елементами сітчастої, що історично склалася навколо центрального ядра — площі Ринок. Центральна частина виконує функцію адміністративного, культурного та туристичного центру, де зосереджені основні історичні об'єкти, громадські простори, адміністративні установи та заклади обслуговування. У периферійних районах переважає житлова забудова та промислові об'єкти.

У структурі міста можна виділити наступні домінуючі функціональні зони: адміністративно-громадський центр (історичне ядро міста з площею Ринок, ратушею, церквами, музеями, закладами надання адміністративних послуг);

житлова забудова — багатоповерхові масиви у східній і північній частинах, індивідуальна садибна забудова на околицях; промислові території — зосереджені переважно у південній та південно-східній частині (нафтопереробний завод, машинобудівні підприємства), рекреаційно-зелені зони — міські парки, території вздовж річок та лісопаркові зони на периферії, транспортні вузли — залізничний вокзал, автостанція, мережа магістральних вулиць та периферійних об'їздів, території спеціального призначення — у тому числі Дрогобицька солеварня, що має історико-культурну, виробничу та туристичну цінність.

Найбільших втручань потребують: занедбані промислові території, зокрема навколо солеварні; незабезпеченість окремих районів соціальною інфраструктурою (особливо у віддалених мікрорайонах); транспортна структура, що не відповідає сучасним потребам мобільності — брак велоінфраструктури, погана інтеграція громадського транспорту; брак зелених зон з благоустроєм та відсутність зелених коридорів.

РОЗДІЛ 4. ЕСТЕТИКА МІСТОБУДУВАННЯ

4. Формалізація творчого задуму з гармонізації містобудівного об’єкта

4.1. Художня концепція містобудівного об’єкта

4.1.1. Вербальний опис художньої концепції містобудівного об’єкта;

Об’єкт Ансамбль
Випадкові об’єкти намет, пригода, дельфін, дитинство;
Комбінація об’єкт + випадковий об’єкт
наметовий ансамбль
намет в ансамблі
пригодницький ансамбль
пригода в ансамблі
ансамбль з дельфіном
дитячий ансамбль
ансамбль дитинства

Ознаки випадкового об’єкта
намет - яскравий, великий, просторий, затишний;
пригода - захоплива, насичена, весела;
дельфін - лагідний, активний, гладенький, дружелюбний;
дитинство - безтурботне, смішне, сповнене любов’ю;

Об’єкт + ознака
яскравий ансамбль
захопливий ансамбль
активності в ансамблі
ансамбль безтурботності
дружба ансамблів

Ланцюг асоціацій ознак
яскравий - сонце - тепло - весна - квіти - галявина
захопливий - пригода - природа - хвоя - запах - свіжість
активний - відпочинок - рівновага - канат - нитка - тканина
безтурботний - маля - молоко - білий - сіль - море
дружелюбний - песик - радість - свято - карнавал - музика

Об’єкти + асоціації
ансамбль з квітами
ансамбль на галявині
природній ансамбль
ансамбль запахів
відпочинковий ансамбль

ансамбль рівноваги
ансамбль на нитці
білий ансамбль
паперовий ансамбль
святковий ансамбль
музичний ансамбль
карнавал в ансамблі

4.1.2. Зображення художньої концепції містобудівного чи ландшафтно-рекреаційного об'єкта.

Концепція розвитку містобудівного об'єкта ґрунтується на принципах сталого розвитку, що передбачає гармонійне поєднання історико-культурної спадщини, екологічної рівноваги та комфортного міського середовища. Основні аспекти концепції спрямовані на посилення пішохідної інтеграції, збереження та адаптацію історичних просторів, відновлення природних об'єктів і створення збалансованої рекреаційної інфраструктури (рис.4.1.1.).

Рис. 4.1.1.Зв'язок досліджуваної території з центром міста

Центральною ідеєю розвитку є формування єдиного пішохідного маршруту, що поєднує площу Ринок, вулицю Жупну, солеварню та ключові пам'ятки архітектури, включаючи Церкву Святого Юра та Церкву Воздвиження Чесного Хреста. Цей зв'язок не лише забезпечуватиме комфортне пересування, а й підкреслюватиме історичну роль цієї території. Для візуального позначення маршруту пропонується використання декоративних елементів у вигляді кристалів солі, інтегрованих у бруківку. Таким чином, архітектурні об'єкти будуть об'єднані не лише фізичною мережею, а й символічним відображенням їхнього спільного історичного значення (рис. 4.1.2.).

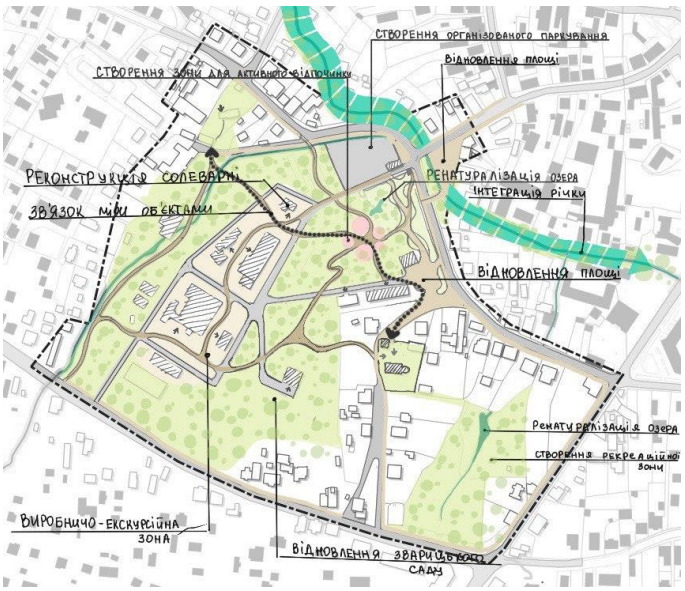

Рис. 4.1.2.Зображення художньої концепції містобудівного об'єкта

Наступним важливим аспектом є відновлення історичних площ, що мають слугувати громадськими просторами та місцями відпочинку. Одним із таких місць є територія біля річки, яка після очищення та екологічної інтеграції може стати частиною зеленого коридору. Цей коридор забезпечуватиме безперервний зв'язок між природними та урбанізованими просторами, сприяючи біорізноманіттю та покращенню мікроклімату міста.

Особливе місце в концепції займає ренатуралізація водних об'єктів, що передбачає створення рекреаційних зон навколо водойм. Це стане «оазисом спокою» серед міського середовища, забезпечуючи місця для відпочинку мешканців та туристів. Відновлення Зварицького саду на території солеварні додасть ще одну точку для релаксації та культурної взаємодії.

Складовою концепції є збереження та реставрація історичних будівель солеварні з розподілом функціональних зон, що дозволить відокремити виробничі процеси від туристичного потоку. Пропонується створення спеціальних зон рекреації для дітей, що включатимуть дитячі та спортивні майданчики для різних вікових груп.

Одним із важливих елементів сталої урбаністики є підтримка локального бізнесу через адаптацію історичних будівель під громадські функції. Зокрема, реставрація будівлі перед входом на територію солеварні дозволить створити кав'ярню чи пекарню, що пропонуватиме традиційну випічку та каву з дрогобицькою сіллю, підкреслюючи локальний гастрономічний код міста.

З метою покращення транспортної доступності пропонується створення регульованого паркувального майданчика, що забезпечить потреби відвідувачів міста, туристичних автобусів та мешканців. У майбутньому розглядатиметься можливість використання території гаражних кооперативів, що дозволить оптимізувати простір без втрати його функціонального призначення.

4.2. Енерго-інформаційне моделювання містобудівного чи ландшафтно-рекреаційного об'єкта

4.2.1. Тематичне зонування ділянки

Досліджувана територія була поділена на шість тематичних зон, кожна з яких виконує свою унікальну функцію та формує особливий досвід взаємодії з простором. Такий підхід дозволяє гармонійно поєднати історичну спадщину, природне середовище, рекреаційні зони та простори для активного відпочинку.

1. Зона громадських комунікацій

Ця зона виконує громадську функцію, формуючи простори, які запрошують людей взаємодіяти, зустрічатися та пізнавати місто. Вона стане логічним місцем концентрації соціальної активності, а також точкою входу для туристів, що відкриває доступ до інших зон.

2. Прогулянкова зона

У сучасному ритмі життя важливо мати місця для спокійного спостереження та відпочинку. Ця зона інтегрує природні елементи, зокрема річку, що створює можливість уповільнити темп, зануритись у споглядання води та насолодитися гармонією ландшафту.

3. Зона тихого відпочинку

Це місце тиші та відновлення, яке не передбачає великого скупчення людей. Тут можна буде відірватися від міського шуму, знайти баланс та відчути внутрішній спокій. Простір залишатиметься менш популярним у повсякденному житті, але саме це робить його унікальним та особливим.

4. Зона активного відпочинку

Це місце для дослідження, активності та безтурботності, де кожен може відчути себе дитиною. Інтерактивні елементи та просторові рішення сприятимуть гри, пізнанню та творчому розвитку, роблячи територію привабливою для сімейного відпочинку.

5. Зона магії солі

Ця зона присвячена процесу трансформації ропи у сіль, дозволяючи відвідувачам наблизитися до одного з найдавніших ремесел Дрогобича. Вона поєднуватиме історичні, промислові та освітні аспекти, розкриваючи унікальність місцевої традиції солеваріння (рис.2.2.1.).

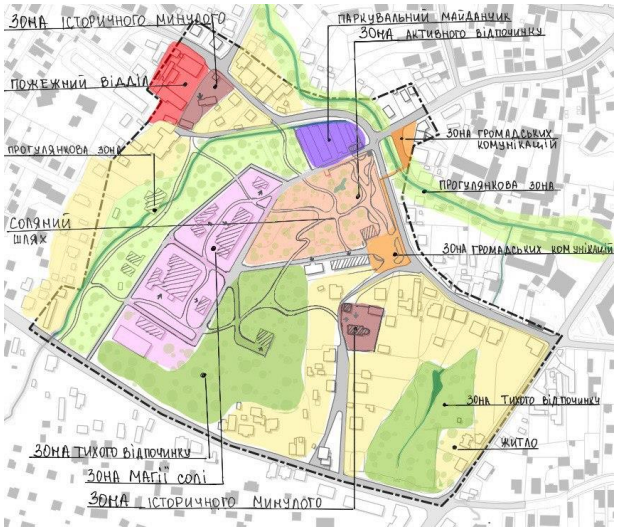

Рис. 4.2.1.Тематичне зонування ділянки

6. Зона історичного минулого

Ця територія переносить відвідувачів у середньовіччя, пропонуючи історичні реконструкції, міські легенди та візуальне ознайомлення з культурною спадщиною. Вона стане місцем, де можна буде відчути дух минулого та зануритися в історичну атмосферу міста.

4.2.2. Сценарне моделювання урбанізованого середовища

Визначено чотири основні типи користувачів, які взаємодіятимуть із простором, кожен із яких має свої маршрути, потреби та сценарії використання території (рис. 4.2.2.).

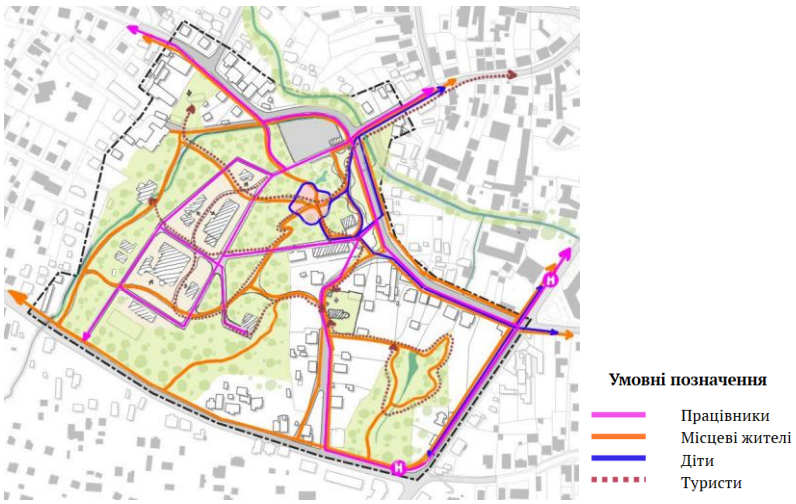

Рис. 4.2.2.Сценарне моделювання урбанізованого середовища

1. Робітники

Ця категорія користувачів формує основний транспортний потік у робочий час. Основні маршрути проходять від зупинок громадського транспорту та по вулиці Жупна, що забезпечує зв'язок із центральною площею міста. Пересування відбувається у функціонально-раціональному форматі, де головним критерієм є швидкий доступ до робочих місць.

2. Діти та підлітки (6-17 років)

Простір поділений на вікові зони активності. Молодші діти (6-12 років) переважно відвідуватимуть дитячий та спортивний майданчики, що інтегровані в загальну рекреаційну структуру. Підлітки (13-17 років) обиратимуть територію Зварицького саду як місце неформального дозвілля, організації пікніків та тематичних заходів.

3. Місцеві жителі

Для громади цей простір виступатиме місцем єднання з природою, осередком тиші та відновлення. Їхні маршрути будуть прокладені віддалено від туристичних потоків, акцентуючи увагу на спокійних зелених зонах, прогулянкових маршрутах та місцях усамітнення.

4. Туристи

Основна група користувачів, маршрути яких орієнтовані на ключові історичні та культурні об'єкти. Вони пересуватимуться основними пішохідними доріжками, що ведуть до солеварні, Церкви Святого Юра та Церкви Воздвиження Чесного Хреста. Їхня взаємодія з простором буде спрямована на ознайомлення з історико-культурною спадщиною.

4.2.3. Програмування емоційних реакцій людини на оточення

Територія поділена на 5 емоційних зон. Спокій – місця концентрації великої кількості озеленення та відносно невеликої кількості відвідувачів. Врівноваження – простір вздовж прогулянкових алей біля водойм, який слугуватиме зеленим коридором для пересування містян. Радість – простір для активного відпочинку відвідувачів різних вікових категорій, тут зосереджені дитячі та спортивні майданчики. Зацікавленість – місце з пам’ятками архітектури національного значення, місце дотику до історії, стародавніх легенд та особливостей побудови об’єктів. Захоплення виникатиме в місці приготування солі, де з ропи утворюються кристали солі (рис.4.2.3).

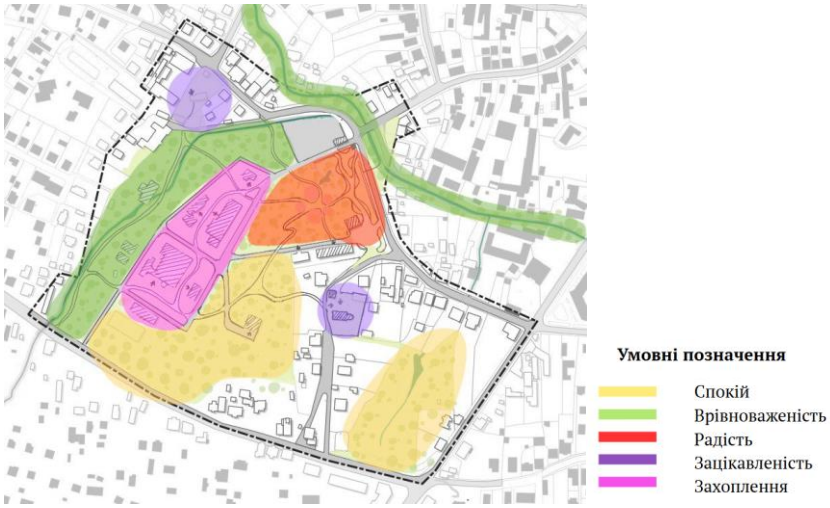

Рис. 4.2.3.Схема програмованого забарвлення реакцій людини на оточення

4.3. Просторово-часове моделювання містобудівного чи ландшафтно-рекреаційного об’єкта

4.3.1. Часове моделювання функціональних процесів

Аналіз просторової активності на досліджуваній території дозволив виокремити три часові зони, що відображають інтенсивність перебування користувачів у різних локаціях (рис. 4.3.1.).

Зони довготривалого перебування (більше 1 години) позначені бордовим кольором. До них належать території, де користувачі проводять найбільше часу через характер діяльності або особливості простору. Це, зокрема, виробнича зона солеварні, де працюють робітники, де проходять туристичні маршрути, що передбачають екскурсії тривалістю понад годину, а також Зварицький сад, що слугує місцем усамітнення та відпочинку в сприятливу погоду. Додатковим

осередком активності виступає локація вхідної зони в солеварню, яка традиційно приваблює відвідувачів на тривалий час.

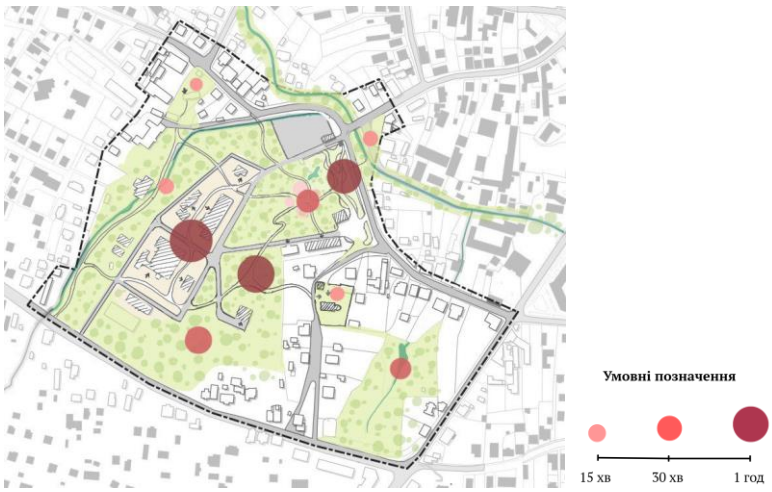

Рис. 4.3.1.Часове моделювання функціональних процесів

Зони середньої тривалості перебування (від 20 хвилин до 1 години) позначені рожевим кольором. Вони охоплюють простори, де відвідувачі перебувають на період короткочасного відпочинку, соціальної взаємодії або дозвілля. Це громадська Зварицька площа, яка слугує місцем зустрічей, дитячий майданчик, де діти проводять час у межах стандартної прогулянки. Також до цієї категорії належать території біля Солоного ставка та частини Зварицького саду, розташовані поруч із дорогою та виробничими складами, що знижує їхню комфортність для довготривалого перебування.

Зони короткочасного перебування (до 20 хвилин) позначені ніжно рожевим кольором. Це транзитні простори або місця, що слугують точками короткотривалих зупинок. До таких зон належать територія вздовж річки Серет, що використовується переважно як пішохідний маршрут, а також об’єкти сакральної архітектури – Церква Святого Юра та Церква Воздвиження Чесного Хреста, відвідування яких носить короткочасний характер, якщо не передбачає екскурсій. Крім того, ця категорія включає точки тяжіння біля солеварні, де відвідувачі можуть коротко оглянути місце або очікувати початку екскурсії .

4.3.2. Об’ємно-просторова композиція містобудівного об'єкта

На досліджуваній території сформувалися ключові композиційні домінанти, які визначають візуальну і просторову організацію середовища. До них належать Церква Святого Юра, Церква Воздвиження Чесного Хреста, головна соляна шахта, Солоний ставок та Зварицька площа. Ці об'єкти не лише мають історико-культурне значення, але й слугують орієнтирами, що структурують міський простір та визначають напрямки основних пішохідних і транспортних потоків (рис. 4.3.2.).

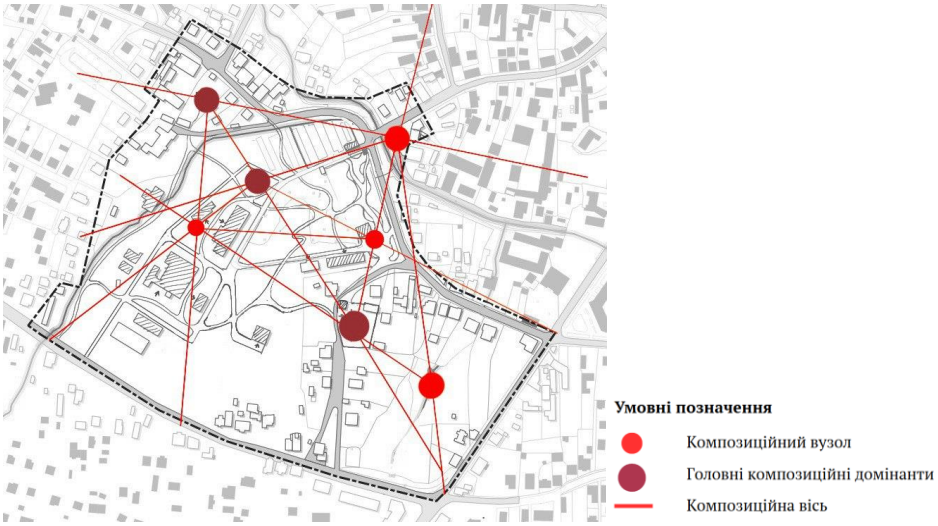

Рис. 4.3.2.Зображення об’ємно-просторової композиції містобудівного об'єкта

Аналіз композиційних осей показує, що головні домінанти розташовані на одній лінії, що створює логічний просторовий зв’язок між ключовими елементами міста. Композиційні осі, що відходять від цих об'єктів, перетинаються між собою та поділяють міський простір на рівні відрізки, утворюючи точки концентрації активності. Саме в цих місцях природним чином виникає потреба у громадських просторах, вузлах взаємодії та точках тяжіння мешканців і туристів.

Однією з ключових особливостей території є перетин композиційних осей із річками, що створює необхідність у підвищенні мобільності за допомогою створення нових мостових переходів. Це дозволить покращити пішохідну доступність, скоротити маршрути пересування та інтегрувати природні елементи у загальну міську структуру.

4.3.3. Підбір засобів виразності урбанізованого середовища

Формування середовища ґрунтувалося на ландшафтних та природних особливостях території, що дозволило гармонійно інтегрувати нові елементи в існуючий міський простір. Основний акцент зроблено на підкресленні важливості блакитної інфраструктури, тобто водних об’єктів, які відіграють екологічну та містопланувальну роль.

Розвиток пішохідних зв’язків є ключовим у структурній організації території. Взаємозв’язок між об’єктами забезпечується через мережу площ, рекреаційних зон, містків і доріжок, що сприяє створенню інтуїтивно зрозумілого простору. Інфраструктура проектується так, щоб лаконічно вписуватися в існуюче архітектурне середовище, підкреслюючи його історичну цінність та доповнити його просторами для відпочинку в різні пори року.

Окрему увагу приділено реновації історичних будівель, які мають культурну та архітектурну цінність, а також об’єктів із потенціалом для громадського використання. Передбачено створення рекреаційних зон для всіх вікових категорій, включаючи дитячі майданчики, місця для активного дозвілля та тихого відпочинку.

Пішохідні маршрути розроблені з урахуванням функціонального використання. Доріжки для працівників солеварні будуть широкими та прямими, щоб забезпечити зручність пересування та ефективність транспортних потоків. Туристичні маршрути матимуть органічну природну форму, що сприятиме емоційному зануренню у середовище, додаючи елемент неспішного дослідження території.

Матеріали покриття також відіграють важливу роль у створенні середовищної атмосфери. Основні пішохідні дороги матимуть традиційне мощення, тоді як туристичні маршрути будуть викладені з природних матеріалів – деревини, каменю, декоративної плитки з вкрапленням солі, що підсилює семантичний зв’язок із місцевою культурою (рис. 4.3.3.).

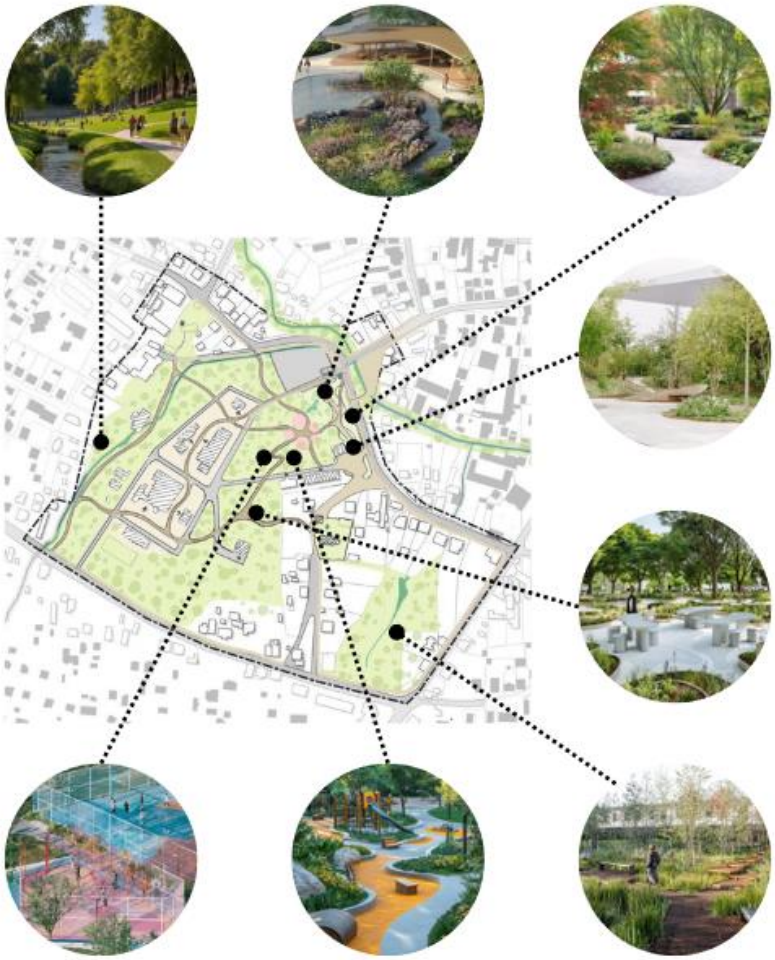

Рис. 4.3.3.Зображення художньої концепції містобудівного об’єкта

Висновки до 4 розділу

Досліджувана територія є історико-культурним комплексом, що поєднує унікальний ландшафт, об’єкти національної спадщини та поліфункціональну забудову. Її просторовий розвиток визначається взаємодією природного середовища, культурно-туристичних можливостей та виробничих процесів, що накладає планувальні обмеження та формує специфічну буферну зону навколо ключових об’єктів.

Функціональне зонування території базується на історичних передумовах, що спрямовані на відродження втрачених громадських просторів та збереження архітектурної спадщини. Особливу роль відіграє ландшафтний контекст, що створює панорамні види на місто та архітектурні домінанти, підсилюючи композиційну значущість простору.

Основний акцент зроблено на збереженні культурної ідентичності території, розвитку блакитної інфраструктури, формуванні пішохідних зв’язків і гармонійному інтегруванні рекреаційних просторів у міське середовище.

Запропоновані рішення спрямовані на акцентування ключових архітектурних домінант через організацію тематичних зон, створення нових точок тяжіння та підвищення рівня комфортності території. Використання символічних матеріалів, таких як декоративна плитка з вкрапленням солі, сприяє семантичному посиленню простору, забезпечуючи зв’язок із культурною спадщиною Дрогобича.

Підхід до зонування території базується на різноманітних сценаріях використання. Важливим аспектом стало поєднання функціональних та емоційних складових простору, що забезпечує баланс між історичною тяглістю та природними процесами.

РОЗДІЛ 5. ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ

5.1 Основні поняття та визначення

Цивільний захист - комплекс заходів, які реалізуються на території України в мирний час та в особливий період і спрямовані на захист населення, територій, навколишнього природного середовища, майна, матеріальних і культурних цінностей від надзвичайних ситуацій та інших небезпечних подій, запобігання виникненню таких ситуацій та подій, ліквідацію їх наслідків, надання допомоги постраждалим, здійснення державного нагляду (контролю) у сфері пожежної та техногенної безпеки [27].

Надзвичайна ситуація - обстановка на окремій території чи суб'єкті господарювання на ній або водному об'єкті, яка характеризується порушенням нормальних умов життєдіяльності населення, спричинена катастрофою, аварією, пожежею, стихійним лихом, епідемією, епізоотією, епіфітотією, застосуванням засобів ураження або іншою небезпечною подією, що призвела (може призвести) до виникнення загрози життю або здоров'ю населення, великої кількості загиблих і постраждалих, завдання значних матеріальних збитків, а також до неможливості проживання населення на такій території чи об'єкті, провадження на ній господарської діяльності [27].

Класифікація надзвичайних ситуацій

1. Надзвичайні ситуації класифікуються за характером походження, ступенем поширення, розміром людських втрат та матеріальних збитків.

2. Залежно від характеру походження подій, що можуть зумовити виникнення надзвичайних ситуацій на території України, визначаються такі види надзвичайних ситуацій:

1) техногенного характеру;

2) природного характеру;

3) соціальні;

4) воєнні.

3. Залежно від обсягів заподіяних надзвичайною ситуацією наслідків, обсягів технічних і матеріальних ресурсів, необхідних для їх ліквідації, визначаються такі рівні надзвичайних ситуацій:

1) державний;

2) регіональний;

3) місцевий;

4) об’єктовий [27].

Основними завданнями єдиної державної системи цивільного захисту є:

1) забезпечення готовності міністерств та інших центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, підпорядкованих їм сил і засобів до дій, спрямованих на запобігання і реагування на надзвичайні ситуації;

2) забезпечення реалізації заходів щодо запобігання виникненню надзвичайних ситуацій;

3) навчання населення щодо поведінки та дій у разі виникнення надзвичайної ситуації;

4) виконання державних цільових програм, спрямованих на запобігання надзвичайним ситуаціям, забезпечення сталого функціонування підприємств, установ та організацій, зменшення можливих матеріальних втрат;

5) опрацювання інформації про надзвичайні ситуації, видання інформаційних матеріалів з питань захисту населення і територій від наслідків надзвичайних ситуацій;

6) прогнозування і оцінка соціально-економічних наслідків надзвичайних ситуацій, визначення на основі прогнозу потреби в силах, засобах, матеріальних та фінансових ресурсах;

7) створення і цільове використання матеріальних резервів, необхідних для запобігання виникненню надзвичайних ситуацій і ліквідації їх наслідків;

8) оповіщення населення про загрозу та виникнення надзвичайних ситуацій, своєчасне та достовірне інформування про фактичну обстановку і вжиті заходи;

9) захист населення у разі виникнення надзвичайних ситуацій;

10) проведення рятувальних та інших невідкладних робіт щодо ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, організація життєзабезпечення постраждалого населення;

11) пом’якшення можливих наслідків надзвичайних ситуацій у разі їх виникнення;

12) здійснення заходів щодо соціального захисту постраждалого населення;

13) реалізація визначених законом прав у сфері захисту населення від наслідків надзвичайних ситуацій, в тому числі осіб (чи їх сімей), що брали безпосередню участь у ліквідації цих ситуацій;

13^{-1}) підготовка керівного складу єдиної державної системи цивільного захисту до дій у разі мобілізації та виконання завдань цивільного захисту у воєнний час з урахуванням норм міжнародного гуманітарного права;

14) інші завдання, визначені законом [27].

5.2. Коротка характеристика об’єкту проектування

Характеристика району в якому проектується об’єкт

Ділянка проектування розташована у центральній частині міста Дрогобич Львівської області. Дрогобич виконує функцію адміністративного центру Дрогобицької міської територіальної громади, що входить до складу Дрогобицького району Львівської області. Територія передбачена для громадської забудови з функціональним призначенням культурно-спортивної зони та має такі межі:

- На півночі — межує з житловою садибною забудовою, розділеною вулицею Солоний ставок;
- На сході — обмежена площею Солоний ставок та ділянками садибної забудови;
- На півдні — прилягає до території історичної солеварні;
- На заході — межує з територіями гаражних кооперативів.

Згідно з діючим генеральним планом м. Дрогобич, дана ділянка розміщена в межах територій громадської забудови та культурно-туристичного функціонального поясу. Просторова структура району формує вузол міжміської і внутрішньоміської мобільності, оскільки ділянка має зручне пішохідне сполучення з центральною частиною міста та основними туристичними маршрутами.

Відповідно до історико-містобудівного опорного плану, дана територія належить до зони охоронного ландшафту навколо об'єкта культурної спадщини, а

саме пам’ятки ЮНЕСКО церкви Святого Юра, що накладає певні обмеження на характер забудови та композиційне вирішення.

За геоморфологічними характеристиками, територія проектування знаходиться в межах Прикарпатської рівнини, яка відзначається переважно рівнинним рельєфом з незначними ухилами. Геологічна будова представлена супісками, пісками та суглинкаим, перекритими частково насипними ґрунтами в зоні колишніх промислових доріг. Територія належить до стабільної частини Східноєвропейської платформи, що забезпечує сейсмічний спокій та геостабільність.

Клімат території — помірно-континентальний. Середня температура найтеплішого місяця (липня) становить +21,6 °C, найхолоднішого (січня) — близько –4,2 °C. Річна кількість опадів коливається у межах 700–800 мм, переважно у весняно-літній період. Сезонні коливання рівня ґрунтових вод — у межах 1,2–1,8 м, із незначними ділянками підтоплення в дощовий період, особливо в зонах, прилеглих до нижньої частини рельєфу.

5.3. Коротка характеристика об’єкту, що проектується

Назва об'єкту – міський громадський простір перед входом до історико-культурного комплексу м. Дрогобич, Дрогобицького району, Львівської області.

Площа території проектування – 2,8 га;

Населення міста : 86 000 осіб (2022 р.);

Кількість туристів : 12 000 осіб (2021 р.).

Місто Дрогобич — адміністративний центр Дрогобицької міської територіальної громади Львівської області — має важливе історико-культурне значення та включає низку об’єктів природної й архітектурної спадщини.

На території міста зберігаються об’єкти культурної спадщини, зокрема дерев’яна церква Святого Юра, включена до списку світової спадщини ЮНЕСКО; церква Вознесіння Чесного Хреста, костел Варфоломія – пам’ятки національного значення, а також архітектурні ансамблі центральної частини міста, які є пам’ятками архітектури місцевого значення. У структурі міста зберігається Дрогобицька солеварня — промисловий об’єкт із багатовіковою історією, який має

потенціал до відновлення як туристичного і культурного центру, а також має потенціал до включення до списку пам'яток ЮНЕСКО.

Міський громадський простір перед входом до історико-культурного комплексу включає в себе такі функціональні зони:

- Зона тихого відпочинку
- Зона громадських комунікацій
- Зона реновації закинутої будівлі на місцеву кав'ярню
- Зона активного відпочинку
- Вхідна зона
- Зона тимчасового відпочинку з елементами благоустрою
- Паркувальна зона

5.4. Обґрунтування та прийняття рішень з питань Цивільного захисту

Територія проектування знаходиться за 30 м від річки Серет, яка має високу ймовірність затоплення в разі сильних злив чи повеней повесні. Потенційно небезпечні об'єкти: нафтопереробні, газопереробні, машинобудівні, солевидобувні, залізобетонні підприємства (табл. 5.4.1)

Таблиця 5.4.1.

потенційно небезпечних об'єктів та об'єктів підвищеної небезпеки району проектування

№	Назва потенційно небезпечних об'єктів	Потенційна небезпека	Галузева належність
1	**НПК "Галичина" Завод № 2**	вибухопожежонебезпечний	нафтопереробка
2	НПК "Галичина" Завод № 1	вибухопожежонебезпечний	нафтопереробка
3	Дрогобицький завод залізобетонних виробів	пожежонебезпечний	переробна промисловість
4	Дрогобицький солевиварювальний завод-музей	пожежо-екологічна небезпека	харчова промисловість

5	Газопереробний завод	вибухопожежонебезпечний	газопереробка
6	Дрогобицький машинобудівний завод	вибухопожежонебезпечний	машинобудування

Нафтопереробні підприємства, зокрема Дрогобицький НПК, належать до об’єктів підвищеної небезпеки і він знаходиться на відстані 1 км до ділянки проектування. У разі порушення правил експлуатації технологічного обладнання або неналежного зберігання нафтопродуктів може виникнути ризик вибуху чи масштабної пожежі.

У випадку вибуху можливе вивільнення небезпечних для здоров’я речовин, зокрема продуктів горіння або хімічних залишків, що можуть поширюватися повітрям на значні відстані. Викиди подібного характеру можуть бути токсичними та спричинити подразнення дихальних шляхів, шкіри й слизових оболонок, а також викликати алергічні реакції у чутливих осіб.

Оцінка обстановки при аварії на нафтопереробному об’єкті;

Аварія з витоком та загорянням вуглеводневих речовин (бензин, дизельне паливо) із не обвалованої ємності на території нафтопереробного підприємства.

Оцінка хімічної обстановки включає:

1. Визначення розміру та площі зони хімічного зараження повітря;
2. Визначення часу підходу зараженого повітря до потенційно вразливих об’єктів;
3. Визначення тривалості вражаючої дії продуктів горіння вуглеводнів;
4. Визначення меж можливих осередків ураження населення та інфраструктури.

Порядок виконання оцінки (вихідні дані):

- Об'єкт завжди перебуває у зоні можливої НС у піковий час — вдень (висока концентрація працівників, відвідувачів міста);
- Віддалення об’єкта (житлова забудова, соледобувний завод) — 1 км;
- Швидкість вітру: v = 5,3 м/с;
- Коефіцієнт ККК (для бензину): 4,5 (довідкове значення)

- Кількість речовини у ємності — q = 50 т (орієнтовно на одну велику ємність);
- Тип резервуара — не обвалований;
- Середня швидкість вітру — 19 км/год (5,3 м/с);
- Погодні умови — умовно нестійка вертикальна стратифікація повітря (типова для регіону у весняно-осінній період).

1. Визначення розмірів та площі зони хімічного зараження.

а) ступінь вертикальної стійкості повітря – ізотермія

б) глибина зони хімічного зараження – Г:

$$Г = \frac{Гv1 \times kпер}{kобв} = \frac{4{,}5 \times 3{,}684}{1} = 3{,}13 \text{ км}$$

в) ширина зони зараження – Ш: при ізотермії – Ш = 0,15 х Г = 0,15 х 3,13= 0,47 км;

д) визначаємо площу зони хімічного зараження – S: S = 0,5 х Г х Ш = 0,5 х 3,13 х 0,47 = 0,73 км ^{2};

2. Визначаємо час підходу зараженого повітря до об'єкту

Визначаємо по формулі - t:

W= 10,6 при швидкості вітру 5,3 м/с.

$$t = \frac{(R \text{ x } 1000)}{(W \text{ x } 60)} = \frac{(1 \text{ x } 1000)}{(10{,}6 \text{ x } 60)} = 1 \text{ хв } 6\text{с};$$

3. Визначаємо час вражаючої дії

В разі хімічного ураження час вражаючої дії визначається часом випаровування з урахуванням поправочного коефіцієнту (k) на швидкість вітру (V, м/с) , t ураж: $t_{випар}$=1,3 год (довідкове значення для бензину);

V=5,3 м/с;

$$k = \frac{1}{5{,}3} \approx 0{,}1887;$$

$t_{ураж} = t_{випар}$ x k = 1,3 x 0,1887 = 0,245 год = 14,7хв.

Це означає, що хмара токсичних парів бензину діятиме на довкілля близько 15 хвилин — за умови вітру 5,3 м/с.

Висновок: враховуючи потенційну небезпеку та безпосередню близькість до території проектування, найбільш вдалим рішенням буде – проведення евакуації людей з середмістя Дрогобича.

5.3. Розрахунок заходів Цивільного захисту на об'єкті, що проектується

Розрахунок заходу Цивільного захисту

Евакуація - організоване виведення чи вивезення із зони надзвичайної ситуації або зони можливого ураження населення, якщо виникає загроза його 160 життю або здоров'ю, а також матеріальних і культурних цінностей, якщо виникає загроза їх пошкодження або знищення [28].

Заходи з евакуації:

1. Евакуація проводиться на державному, регіональному, місцевому або об'єктовому рівні.

2. Залежно від особливостей надзвичайної ситуації встановлюються такі види евакуації:

1) обов'язкова;

2) загальна або часткова;

3) тимчасова або безповоротна [28].

Обов'язковій евакуації підлягає населення у разі:

- виникнення загрози аварії з викидом радіоактивних і небезпечних хімічних речовин;

- катастрофічного затоплення місцевості та землетрусів;

- масових лісових і торф'яних пожеж, зсувів, інших геологічних та гідрогеологічних явищ і процесів;

- надзвичайних ситуацій на арсеналах, базах (складах) озброєння, ракет, боєприпасів і компонентів ракетного палива, інших вибухопожежо-небезпечних об'єктах Збройних Сил;

- збройних конфліктів (із районів можливих бойових дій у безпечні райони) [28].

Загальна евакуація населення проводиться із зон:

- радіоактивного та хімічного забруднення;

- катастрофічного затоплення населених пунктів у разі руйнування гідротехнічних (гідрозахисних) споруд, хвиля прориву яких може досягнути зазначених населених пунктів менше ніж за чотири години;

- можливого ураження в разі виникнення надзвичайних ситуацій на арсеналах, базах (складах) озброєння, ракет, боєприпасів і компонентів ракетного палива, інших вибухо-, пожежонебезпечних об’єктах Збройних Сил [28].

Часткова евакуація проводиться для вивезення категорій населення, які за віком чи станом здоров’я у разі виникнення надзвичайної ситуації не здатні самостійно вжити заходів щодо збереження свого життя або здоров’я, а також осіб, які відповідно до законодавства доглядають (обслуговують) таких осіб. Часткова евакуація може проводитися також для інших категорій населення за рішенням органів і посадових осіб [28].

У разі виникнення аварії на хімічно або радіаційно небезпечному об’єкті евакуація населення проводиться у два етапи:

♦ перший - від місця знаходження населення до межі зони забруднення;

♦ другий - від межі зони забруднення до пункту розміщення евакуйованого населення в безпечних районах.

Відповідно до Порядку проведення евакуації у разі загрози виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій, до органів з евакуації належать:

- комісії з питань евакуації

- відповідають за планування евакуації на відповідному рівні і розміщуються поблизу залізничних станцій, морських і річкових портів, пристаней, маршрутів евакуації, а також на наявних міських площах, у відкритих безпечних місцях або безпечних приміщеннях;

- збірні пункти евакуації

- призначені для збору і реєстрації евакуйованого населення та організації його вивезення (виведення) у безпечні райони;

- проміжні пункти евакуації - розміщуються на зовнішньому кордоні зони надзвичайної ситуації, пов'язаної з радіоактивним (хімічним) забрудненням, для пересадки населення з транспорту, що працював у зоні надзвичайної ситуації, на дезактивовані транспортні засоби, які здійснюють перевезення на незабруднені (незаражені) території.

- приймальні пункти евакуації – розгортаються для приймання, ведення обліку евакуйованого населення, матеріальних і культурних цінностей та

відправлення їх до місць постійного (тимчасового) розміщення (збереження) у безпечних районах [28].

Жителі, туристи повинні евакуюватись за межі середмістя в безпечне місце громадським чи приватним транспортним засобом чи пішки.

Маршрут евакуації проходитиме через вулицю Січових Стрільців та виходить до дороги обласного значення, вулиці Самбірська, по якій можна їхати в бік громади, або в бік до Львову. Цей маршрут вибраний, як найвдаліший та найшвидший варіант евакуації за межі зони можливого ураження (рис. 5.3.1).

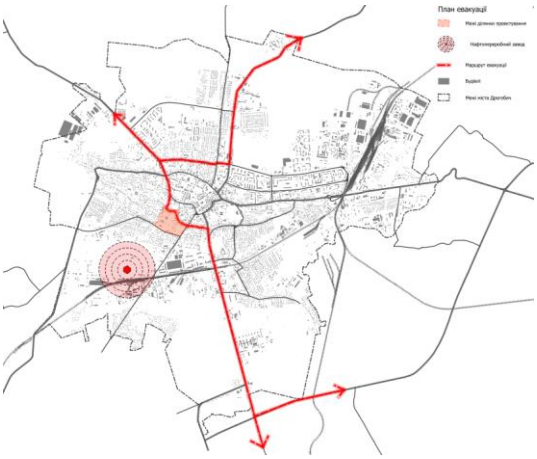

Рис.5.3.1. Маршрут евакуації

Висновки до розділу 5.

Зважаючи на специфіку території, що безпосередньо прилягає до Дрогобицької солеварні, ключовими нормативно-правовими актами, що регулюють цивільний захист у цьому контексті, виступають Конституція України та профільний Кодекс Цивільного захисту України.

Органи управління цивільного захисту несуть відповідальність за забезпечення відкритого доступу засобів масової інформації до оперативних даних для інформування населення в разі виникнення надзвичайних ситуацій. Впровадження та гарантування заходів радіаційного та хімічного захисту в зоні потенційного впливу солеварні є обов’язком відповідних суб’єктів забезпечення цивільного захисту.

Враховуючи особливості функціонування потенційно небезпечного об’єкта, як основний захід цивільного захисту населення, що проживає поблизу солеварні, визначено евакуацію. З метою ефективної організації евакуаційних заходів

розробляється детальний план евакуації мешканців за межі можливої зони ураження.

ВИСНОВКИ

У дипломній роботі здійснено комплексне містобудівне дослідження особливостей сталого розвитку Дрогобицької територіальної громади Львівської області, яка є прикладом потенційно самодостатньої території з багатим історико-культурним надбанням, вигідним географічним розташуванням та значним туристичним потенціалом. Розробка концепцій здійснювалась з урахуванням культурного, рекреаційного та виробничого потенціалу території. Важливим джерелом аналізу стала дисертація Ю.В. Бардина «Просторово-функціональний розвиток Дрогобицької агломерації», яка підкреслює значення культурологічного підходу для Дрогобича.

В рамках дослідження розроблено концептуальну модель сталого просторового розвитку громади, що зумовлена функціонально-просторовою дихотомією її території: промислові ↔ культурні, рівнинні ↔ гірські, міські ↔ сільські. У своєму дослідженні я виділила основні орієнтири розвитку територіальної громади**:**

Підсилення розвитку культурної спадщини: активізація туристичного потенціалу солеварні, збереження об'єктів ЮНЕСКО, археологічні дослідження стародавнього городища, популяризація спадщини Івана Франка та Бруно Шульца.

Рекреаційний розвиток: створення зон відпочинку, підтримка екотуризму, створення закладів реабілітації на основі багатого природного ресурсу: гірська місцевість вкрита лісами та мінеральними водами.

Розвиток виробництв та малих підприємств: модернізація наявних виробництв з урахуванням екологічних норм, розвиток ремісничих майстерень, підтримка аграрного сектора, розвиток ферм зі створенням дегустаційних залів.

Запропоновано оптимізацію планувальної структури шляхом інтеграції житлових, виробничих, рекреаційних, природоохоронних та історико-культурних зон у єдину просторову організацію. Містобудівні рішення спрямовані на покращення екологічного стану, підвищення рівня комфорту проживання, стимулювання економічної активності та забезпечення просторової доступності до

об'єктів соціальної інфраструктури. Зокрема, обґрунтовано необхідність ревіталізації занедбаних промислових територій з метою їх подальшого функціонального перепрофілювання, формування поліцентричної системи громадських просторів, розвитку сталої транспортної інфраструктури та створення безперервної системи озеленених територій.

Важливим аспектом дослідження є розробка містобудівної концепції, що враховує естетичні та історико-культурні особливості міста Дрогобич. Запропоновано підходи до формування якісного візуального середовища, що базуються на принципах гармонійного поєднання нової забудови з існуючим історичним контекстом, збереження та ревалоризації об'єктів культурної спадщини, а також створення унікального архітектурно-просторового образу громади.

Окремий розділ роботи присвячено містобудівним аспектам забезпечення цивільного захисту території. Проаналізовано потенційні техногенні та природні загрози та розроблено містобудівні заходи, спрямовані на підвищення рівня безпеки населення та стійкості інфраструктури. Запропоновано оптимізацію планувальної структури з урахуванням вимог цивільного захисту, розробку схем евакуації та розміщення об'єктів фонду захисних споруд.

Запропонована концептуальна модель та конкретні містобудівні рішення є внеском у розробку стратегії просторового розвитку громади, спрямованої на покращення якості міського середовища, збереження її унікальної ідентичності та підвищення рівня безпеки життєдіяльності не тільки громади, а й Дрогобицької агломерації.

Список використаної літератури

1. "Стратегія розвитку Львівської області на період 2021-2027 років." https://loda.gov.ua/documents/49999
2. "Стан розвитку інфраструктури міста Дрогобича: аналітичний огляд." https://drohobych-rada.gov.ua/wp-content/uploads/2019/09/Strategichnyj-plan-ekonomichnogo-rozvytku-mista-Drogobycha-do-2020-roku.pdf
3. Чижевська Л.О. Принципи архітектурно-планувальної організації сільських територій і поселень з туристично-рекреаційними функціями: дис ... канд. архітектури: 18.00.01, КНУБА, 2021. https://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2020/dec/22897/29-chyzhevska.pdf
4. Дисертація Ю.В. Бардин - "Просторово-функціональний розвиток Дрогобицької агломерації" https://lpnu.ua/sites/default/files/2023/radaphd/25836/disertaciya-bardin.pdf
5. Дисертація Остапенко С. О. Місцевий розвиток територіальних громад Черкаської області в умовах децентралізації https://igu.org.ua/sites/default/files/2024-02/%D0%94%D0%B8%D1%81%D0%B5%D1%80%D1%82%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F%20%D0%9E%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%BF%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE%20%D0%A1.%D0%9E.%20%282023%29_0.pdf
6. Стаття Ю.В. Бардин, Н.С. Соснова Відмінності територій в межах Дрогобицького району як основа кооперації територіальних громад http://archinform.knuba.edu.ua/article/view/276897/272177
7. Стаття *І.В. Фурман, Д.В. Камінний Особливості розвитку територіальних громад в умовах військового стану.* http://dees.iei.od.ua/index.php/journal/article/view/281/268
8. Дисертація І.В. Коротун Архітектурні принципи формування території буферних зон об'єктів культурної спадщини ЮНЕСКО https://uacademic.info/download/file/0517U000359/%D0%90%D0%92%D0%A2%D0%9E%D0%A0%D0%95%D0%A4%D0%95%D0%A0%D0%90%D0%A2%20%D0%9A%D0%9E%D0%A0%D0%9E%D0%A2%D0%A3%D0%9D.pdf
9. Стаття Н.А. Лещенко Збереження та оновлення історичного середовища в контексті сталого розвитку міста https://repositary.knuba.edu.ua/server/api/core/bitstreams/244205c6-fce9-43c9-b9a9-7945453dba26/content
10. Стаття В.О. Яценко Пролегомен перспектив формування територіальних громад як групових форм розселення https://repositary.knuba.edu.ua/server/api/core/bitstreams/5f3028fb-38dc-466e-a37a-dec598fc92d5/content
11. Стаття А.І. Довганюк Детальний план території - перспективний територіально-містобудівний розвиток м. Чернівці. http://archinform.knuba.edu.ua/article/view/199546/pdf_16

12. Стаття І.О. Мерилова Світовий досвід реорганізації індустріальних територій в міські об'єкти рекреації Сучасні проблеми архітектури та містобудування випуск 54 .с.289 http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?Z21ID=&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=juu_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=I=&S21COLORTERMS=0&S21STR=%D0%9669306
13. Стаття В.С. Гришина Вплив особливостей організації рекреаційних територій на сталий розвиток ландшафтно-рекреаційного каркасу міста (на прикладі міста Харків) Сучасні проблеми архітектури та містобудування випуск 60 .с.166 https://library.knuba.edu.ua/books/zbirniki/01/2021/2021_60.pdf
14. Стаття А.В. Гамаля, Н.Ю. Войко Типологічні особливості greenways в структуру зеленої пішохідної мережі міст. http://archinform.knuba.edu.ua/article/view/267637/263485
15. Стратегія розвитку Тальнівської міської громади https://hromada.canactions.com/talnivska/
16. Полонська міська територіальна громада https://hromada.canactions.com/polonska/
17. Судововишнянська міська територіальна громада https://hromada.canactions.com/sudovovyshnianska/
18. Лиманська міська територіальна громада https://hromada.canactions.com/lymanska/
19. Барська міська територіальна громада https://hromada.canactions.com/barska/
20. Інтегрований просторовий розвиток міста Мюнстер https://www.stadt-muenster.de/fileadmin/user_upload/stadt-muenster/61_stadtplanung/pdf/integrierte_flaechen/ifm_abschlussbericht.pdf
21. Розвиток міста Мюнхен 2040 https://urbancatalyst.de/projekt/innenstadtmobilitaet-aachen/
22. Розвиток міста Вайсвассер https://weisswassermachen.de/wp-content/uploads/2023/07/insek-weisswasser-webversion.pdf
23. Розвиток міста саду Еєндорф https://urbancatalyst.de/projekt/neue-gartenstadt-oejendorf/
24. Громадський простір: парк Пьяцца Маттеотті, Кастільйон Фіорентіно https://www.archdaily.com/1021730/piazza-matteotti-public-gardens-pool-landscape?ad_source=search&ad_medium=projects_tab
25. Адаптивний проект в Нідерладах https://www.archdaily.com/1021233/buitenplaats-koningsweg-mvrdv?ad_source=search&ad_medium=projects_tab
26. Реконструкція солеварні Zollverein, Німеччина https://landezine.com/zollverein-park-by-planergruppe-gmbh/
27. Реставрація солеварні Леон, Британія https://www.donaldinsallassociates.co.uk/projects/lion-salt-works/

28. Королівська солеварня в Арк-е-Сенан https://www.dreamstime.com/stock-image-royal-saltwork-arc-et-senans-france-image8935651

29. Проєкт Buitenplaats Koningsweg https://www.archdaily.com/1021233/buitenplaats-koningsweg-mvrdv?ad_source=search&ad_medium=projects_tab
30. Проектна документація міста Дрогобич https://drohobych-rada.gov.ua/%D1%96%D0%BD%D0%B2%D0%B5%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%83/misto-docs/
31. Стратегія розвитку Дрогобицької територіальної громади https://drohobych-rada.gov.ua/wp-content/uploads/2021/12/%D0%A1%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%B3%D1%96%D1%8F-%D0%94%D1%80%D0%BE%D0%B3%D0%BE%D0%B1%D0%B8%D1%86%D1%8C%D0%BA%D0%BE%D1%97-%D0%9C%D0%A2%D0%93-2021-2030.pdf
32. Кодекс цивільного захисту України. Кодекс України; Закон, Кодекс від 02.10.2012 № 5403-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17#Text
33. Цивільний захист. Корінний В.Г, Стефанович П.І., Стефанович І.С., Гуць В.М., Курс лекцій - Київ: КНУБА - 2018., 208 с.

Додаток 1

ЗАВДАННЯ
НА ВИКОНАННЯ ДИПЛОМНОГО ПРОЄКТУ

Назва вищого навчального закладу КНУБА

Факультет: Архітектурний
Кафедра: Містобудування
Освітній рівень: Магістр
Галузь знань: 19 – Архітектура та будівництво
Спеціальність: 191 – Архітектура та містобудування
Освітньо-наукова програма: Містобудування

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
на засіданні
кафедри містобудування
_____ зав. каф. професор, д. арх.
Шебек Н. М. _____

Студент Терещенко Дар'я Микитівна
Група МБм 51 1а
Керівник Устінова І.І.

1. Тема магістерської роботи «Особливості сталого розвитку Дрогобицької територіальної громади»

2. Вид містобудівної документації Комплексний план просторового розвитку території територіальної громади (розроблення, оновлення, внесення змін), Генеральний план адміністративного центру громади .

3. Назва території розроблення містобудівної документації Дрогобицька міська територіальна громада UA46020030000019252

4. Площа території проектування 416,8км2

5. Перелік джерел вихідних даних

- Генеральний план м. Дрогобич
- План зонування м Дрогобич
- Історико-архітектурний опорний план м. Дрогобич
- Перелік пам'яток та об'єктів культурної спадщини
- Стратегія розвитку Дрогобицької міської територіальної громади

6. Перелік чинних нормативно-правових документів, яким мають відповідати проєктні пропозиції

- Планування та забудова територій. Державні будівельні норми ДБН Б.2.2-12:2019
- Державний реєстр нерухомих пам'яток України.
- Про охорону культурної спадщини. Закон України. – Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2000.
- Про регулювання містобудівної діяльності. Закон України. – Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2011.
- Земельний кодекс України. – Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2002,
- Державний реєстр нерухомих пам'яток України. Міністерство культури та інформаційної політики України, 14/01/2022.
- Про затвердження Списку історичних населених місць України. Постанова Кабінету Міністрів України від 26 липня 2001 року № 878.

- Склад та зміст містобудівної документації на місцевому рівні. Державні будівельні норми України ДБН Б.1.1-14:2021. – Київ: Мінрегіон України, 2022. – 77 с.

7. Узагальнення даних комплексної оцінки території:

7.1. Просторово-планувальна організація території

Територія Дрогобицької міської територіальної громади знаходиться в Львівській області, Дрогобицькому районі. До її складу входять 2 міста та 32 населених пункти. Через громаду не проходить жоден міжнародний чи національний маршрут, проте Дрогобицька ОТГ межує зі Стрийською, через яку проходить дорога М-06 (Е-471), яка має вплив на деякі населені пункти громади.

7.2. Землеустрій та землекористування

Територіальна громада поділяється на такі функціональні зони: зона лісогосподарського призначення, зона сільськогосподарського використання, зона житлової забудови і зона виробництв, яка розташована переважно біля міст Дрогобич та Стебник та в межах населених пунктів, в Бійничах, Дережичах, Залужани, Сілець, Ступниця, Брониця розташовані фермерські господарства.

7.3. Ландшафтне планування

Дрогобицька міська громада знаходиться у передгір'ях Карпат. До ландшафтно-рекреаційних територій можна віднести Стежка Івана-Франка, комплексна пам'ятка природи місцевого значення, Воля Якубова, лісовий заказник місцевого значення, Лази, заповідне урочище, Гаївка, лісовий заказник місцевого значення.

7.4. Обмеження у використанні земель

На території Дрогобича діють обмеження для зони охорони пам’яток, зокрема 7 пам’яток архітектури національного значення, 178 пам’яток архітектури місцевого значення, 17 пам’яток історії, межами зони регулювання забудови в межах середмістя, санітарно-захисною зоною підприємств нафтопереробки, хімічної промисловості, машинобудування та металообробки, кладовищ та залізниці.

У місті Стебник діють обмеження для санітарно-захисних зон підприємств з виробництва добрив та хімічної промисловості, кладовищ та залізниці, ліній електропередач, обмеження на використання території з карстовими провалами.

Сілець, Ступниця, Брониця, Бійничі, Почаєвичі,Дережичі, санітарно-захисні зони біля підприємств ведення сільського господарства (тваринництва, фермерства).

Синятниця обмеження для санітарно-захисної зони виробництва піноблоку, Добрівляни обмеження до складу мінеральних добрив та агрохімії

7.5. Забудова територій та господарська діяльність

В межах громади наявні важливі виробничі території зокрема в Дрогобичі зосереджені нафтопереробний завод, машинобудівний, деревообробні підприємства, та виробництва з виготовлення харчової продукції, біля міст та невеликі ремісничі майстерні біля населених пунктів. Крім цього громада має багату історичну спадщину у місті Дрогобич це церква Святого Юра, яка належить до культурної спадщини ЮНЕСКО, Церква Воздвиження Святого Хреста, яка є пам’яткою національного значення. В середмісті Дрогобича знаходяться

найбільша синагога в Східній Європі, Ратуша міста, соляні шахти, вілли та кам’яниці 19-20 століття, історичні будівлі на площі Ринок.

В Стебнику знаходяться калійні заводи, завод з виготовлення бетону. До культурної спадщини належать соляні шахти, церква Різдва святої Богородиці, костел святого Йоана Хрестителя.

В Нагуєвичах знаходиться музей-садиба Івана Франка — місце народження письменника, включає реконструйовану хату та експозицію, ландшафтний парк “Стежка Івана Франка” — туристичний маршрут з пам'ятними місцями, пов’язаними з життям письменника, церква Святого Миколая — старовинна дерев'яна церква, що є частиною культурної спадщини.

В Рихтичах: церква Святого Дмитра — дерев'яна церква XVIII століття, характерний зразок галицької сакральної архітектури.

Меденичі: костел Пресвятої Трійці — пам'ятка римо-католицької архітектури XVIII століття, церква Святого Дмитра, музей історії села.

Лішня: церква Воздвиження Чесного Хреста — історична дерев'яна церква, збудована у XVIII столітті.

Унятичі: церква Пресвятої Богородиці — дерев'яна церква XVIII століття.

Снятинка: церква Святого Миколая — дерев'яна церква XVIII століття, одна з найстаріших у регіоні.

Добрівляни: церква Святого Василія Великого — невелика історична церква, що є пам'яткою дерев'яної архітектури.

Нове Село: церква Покрови Пресвятої Богородиці — ще один приклад дерев'яної сакральної архітектури.

Гаї Верхні та Нижні: церква Святого Михайла — збудована у XVIII столітті.

7.6. Обслуговування населення

З огляду на розрахунки, то в територіальній громаді достатня кількість місць закладах середньої освіти, проте якщо розглядати кожен населений пункт окремо, то в населених пунктах, таких як Селець, Ступниця, Котоване, що знаходяться в північно-західній частині громади, не має школи та закладів дошкільної освіти, через що діти вимушені їздити в село Медвежа приблизно по 5 км щодня. Заклади дошкільної освіти присутні лише в чотирьох населених пунктах: село Медвежа, Рихтичі, місто Дрогобич та Стебник.

Культурні заклади, місця для проведення дозвілля розташовані лише в селі Долішня, Дрогобич, Стебник, в Брониці наявний закинути народний дім.

В містах наявні закладів надання медичних послуг в достатній кількості, як державних так і приватних, фельдшерсько-акушерський пункт: в населених пункта Верхні Гаї, Нижні Гаї, Добрівляни, Воля Якубова, Брониця, Ступниця, Биків, Почаєвичі, Потік; амбулаторія: Лішня; лікарня : Рихтичі, Стебник, Дрогобич.

В населеному пункті Хатки знаходиться реабілітаційний центр “Назарет”, це центр який займається реабілітацією людей з різними видами залежностей. Побудований на базі колишньої військової частини.

На півдні Дрогобича знаходиться дитячий табір, який перебуває в незадовільному стані, проте має вдале місце розташування поруч з лісовим господарством. Це єдиний оздоровчий заклад для дітей в громаді.

7.7. Транспортна мобільність та інфраструктура

Через громаду проходить залізничне сполучення, яке з’єднує Львів з Дрогобичем, Стебником, Трускавцем, та Самбором. Попри те що через громаду не проходить міжнародний коридор, проте дороги міського значення, що сполучається з дорогою М-06 (Е-471), маю важливе значення оскільки з'єднання з нею можливе через інші регіональні та обласні дороги.

7.8.Інженерне забезпечення території, трубопровідний транспорт та телекомунікації

Територія громади забезпечена необхідними інженерними комунікаціями, проте доступ не у кожного населеного пункту є до газу, що затрудняє проектування будівель, так як потрібно орієнтуватись на альтернативні джерела опалення. Що стосовно забезпеченості електрикою, то через територію громади проходять ЛЕП, вони переважно знаходяться поза межами населених пунктів, проте в селах Лішня та Брониця вони проходить в межах населеного пункту.

7.9.Підготовка та благоустрій території

В громаді присутня проблема з якістю дорожнього покриття, відсутністю тротуарів, недостатньою кількістю освітлення, на деяких вулицях воно взагалі відсутнє, озеленення перебуває в незадовільному стані, в деяких парках адміністративного центру громади ситуація краща, ніж в інших населених пунктах.

8. Вимоги до проектних рішень:

8.1. Просторово-планувальна організація території

- збереження історико-культурної спадщини в середмісті Дрогобича, реставрація історичних будівель, зокрема солеварні, охорона пам’ятки ЮНЕСКО, збереження та проведення розкопок давньоруського городища в селі Ступниця, реновація старих закинутих промислових виробництв під потреби міста-громади; реставрація будівлі солеварні Соліна.
- ефективне використання земельних ресурсів з чітким функціональним зонуванням територій, використання вакантних просторів (промислові занедбані простори) в Дрогобичі для розвитку житлової, громадської забудови та виробництв; для розвитку виробничих майстерень в Унятичах, Нагуєвичах, Рихтичах, Раневичах, Нижніх Гаях, Дрогобичі;
- розвиток промислових зон (солеварні, нафтопереробка, харчова промисловість, деревообробний завод, цегельний завод, машинобудівний, бетонний завод) в Дрогобичі та Стебнику.
- створення нових рекреаційних зон в Ступниці (розвиток туристичної складової за рахунок давньоруського городища, це включає в себе створення рекреаційних комплексів, готелів) в Нагуєвичах (забезпечення інфраструктури для прийому туристів), створення туристичних маршрутів з доступністю до ключових туристичних місць громади, в Новошичах (реставрація костелу та закинутого польського палацу).

8.2. Ландшафтне планування

- охорона та відновлення природних ландшафтів, зокрема лісових масивів Снятинський ліс, Броницький ліс, водних об'єктів зокрема річки Тисмениця, Дністеру, хоч він і не проходить через

громаду, проте він несе свої води до громади і може бути забруднений стічними водами від інших громад.

- інтеграція зелених просторів в міське середовище, адаптація до кліматичних змін за допомогою створення зелених коридорів в місті Дрогобич та Стебник, забезпечення кожного населеного пункту рекреаційними зеленими зонами, парками, озелененими набережними.

8.3. Природоохоронні та ландшафтно-рекреаційні території

Збереження природних ресурсів та формування доступу та створення інфраструктури.

- встановлення контролю над вирубною лісових масивів Снятинський ліс, Броницький ліс, висадка нових дерев
- створення рекреаційних зон біля гірських масивів (Нагуєвичі, Унятичі, Дережичі, Монастир-Дережицький)
- створення реабілітаціного центру біля лісових масивів населеного пункту Медвеже та біля солоного озера в Стебнику.
- створення рекреаційних зон біля водних об’єктів (Унятицьке водосховище, вздовж річок Бистриця та Тисмениця в Новошичах, Дрогобичі, Ортиничі, біля затопленої території карстових провалів в Стебнику, в Стебнику вздовж річки Солониця)
- розвиток рекреаційної зони в Дрогобичі на Солоному Ставці — залишок давніх солеварень, який має історичне та природне значення, що знаходиться біля солеварні та церкви Святого Юра, створення рекреаційного центру на території закинутого готелю та тепличних господарств, реставрація наявного дитячого табору.
- створення системи громадського простору міста, яка включає реновацію колишнього цегельного заводу та створення озеленого громадського простору з набережною біля озера (розосередження людей в центрі, та розвиток більш віддалених районів міста, створення субцентрів біля водойм)
- створення захисної зони навколо річок всіх населених пунктів та створення зелених коридорів вздовж водних об’єктів.
- вирішення проблем з карстовими провалами та унеможливлення їх подальшого росту в Стебнику та навколишніх містах, створення рекреаційних зон на затоплених водою територіях.

8.4. Обмеження у використанні земель

- природоохоронні зони (Стежка Івана-Франка, комплексна пам'ятка природи місцевого значення, Нагуєвичі; Воля Якубова, лісовий заказник місцевого значення,с. Воля Якубова; Лази, заповідне урочище, Верхні Гаї; Гаївка, лісовий заказник місцевого значення, Верхні Гаї; Екопарк студентський, дендрологічний парк місцевого значення, м. Дрогобич). Також захист лісових масивів, контроль над вирубуванням та станом дерев.
- зони охорони водних об’єктів (річка Тисмениця, Солониця) створення захисної зони 15 метрів для уникнення підтоплень територій

- зони озер - 50 метрів
- зони культурної спадщини охорона пам'яток ЮНЕСКО в м. Дрогобич (церква Св. Юра), давньоруського городища в Ступниці
- санітарно-захисні зони виробництв нафтопереробки, солевидобування, деревообробки, фермерських господарств, кладовищ, залізничних колій, ЛЕПів, газопроводів.
- зони ризику (карстові провали в м. Стебник, радіус небезпеки за останніми даними радіусом 10 км, зони підтоплення в м. Дрогобич)

8.5. Функціональне зонування території територіальної громади

- створення соціального житла в Дрогобичі та Стебнику, Медвежій, Ступниці, Брониці, використання території занедбаних промислових просторів для громадських просторів, відновлення виробничих підприємств.
- надання нових функцій закинутому народному дому, школі та магазину в Брониці
- створення функціональних (промислових, туристичних, культурних) осередків в м. Дрогобич

8.6. Забудова територій та господарська діяльність

- розвиток виробництв в Дрогобичі та Стебнику (виробництва по видобувництву солі, нафти, обробки дерева та металу), розвиток в Дрогобичі індустріального парку
- реновація закинутих ферм на території населених пунктів Унятичі, Добрівляни, авторемонтного заводу в Новошичах, розвиток майстерень з деревообробки, створення дегустаційних залів на території наявних ферм з виробництва молочної продукції, вівцеферм, додавання туристичної складової в місця розведення тварин
- використання наявних будівель покинутих будівель під ремісничі майстерні в Унятичах, Монастир Держицькому, Раневичах,Михайлевичах; під сільськогосподарські потреби в Нижніх Гаях, Новошичах. Створення залів для проведення майстер класів та знайомством людей з традиціями та ремеслом.

- використання необроблених земель в пн.-зх частині громади, розвиток малих господарств.
- рекультивація та відновлення деградованих земель в населених пунктах, де ведеться сільське господарство (Рихтичі, Снятинка, Меденичі, Добрівляни, Унятичі, Нагуєвичі, Верхні та Нижні Гаї-зернові культури та овочі, Лішня - овочівництво)

8.7. Обслуговування населення

- створення закладів культури Нагуєвичі, Воля Якубова, Брониця, Залужани, Стебник та громадські простори в кожному населеному пункті
- створення закладів дошкільної освіти на основі наявних закладів середньої освіти (Долішній Лужок, Бистриця, Брониця, Биків, Монастир-Лішнянський, Болехівці, Михайлевичі, Нижні Гаї, Верхні Гаї).

- створення закладів медичного обслуговування (фельдшерсько-акушерських пунктів) в Нагуєвичах, Унятичах, Болехівці, створення медично-реабілітаціного центру в Медвежій та в Стебнику, покращення стану наявних медичних закладів.
- створення закладів харчування в населених пунктах, які віддалені від Дрогобича (Нагуєвичі, Унятичі, Лішня, Медвежа, Брониця, Долішній Лужок, Ступниця, Воля Якубова, Залужани, Нове Село, Нижні Гаї, Болехівці, Стебник)

8.8. Транспортна мобільність та інфраструктура

- створення та розвиток велоінфраструктури, створення велодоріжок в містах та з'єднання їх з населеними пунктами громади
- створення велохабів, пунктів оренди електросамокатів між населеними пунктами задля забезпеченості людей доступностю до мобільності, особливо це стосується населених пунктів, до яких не ходить громадський транспорт (Ступниця, Селець, Котоване, Брониця, Новошичі, Биків, Глинне, Ортиничі, Бистриця, Дрогобич, Стебник, Нижні Гаї, Добрівляни).
- модернізація доріг, створення тротуарів для пішоходів в усіх населених пунктах
- модернізація залізничної платформи в Добрівлянах з влаштуванням укриття та зони очікування потягу
- створення організованих паркувальних місць в Дрогобичі, створення багаторівневого підземного паркінгу на території гаражів

8.9. Інженерна підготовка та благоустрій території

- використання наявних сміттєзвалищ та створення пунктів переробки та сортування сміття на цій території (Стебник, Брониця)
- створення рекреаційної прогулянкової зони біля Новошицької ГЕС, влаштування пляжів, набережної.
- надання територій для монтування альтернативних джерел енергії (Медвежа, Ступниця, Селець, Долішній Лужок, Бистриця, Ортиничі, Биків, Болехівці, Нове Село)
- створення очисних водних споруд для річок Тисмениця, Солониця, що проходять через міста Дрогобич та Стебник.
- створення зелених коридорів між парками в Дрогобичі, створення нових парків та скверів, реконструкція наявних.
- створення достатньої кількості освітлення, влаштування безбар'єрних тротуарів та пішохідних переходів, використання розумних світлофорів в містах та населених пунктах задля безпеки на дорозі та економії електроенергії, встановлення сонячних панелей на світлофорах.
- створення укриттів в закладах освіти, на виробництвах критичної інфраструктури та в середмісті.

8.10. Художня програма формоутворення об'єкта проектування

- створення дизайн коду міст, дотримання червоних та блакитних ліній забудови, використання контексту для нового будівництва.

- формування стилістичної єдності історичної забудови з новою забудовою, історична забудова повинна домінувати в місті та моментами повинна бути візуальним орієнтиром.
- формування ідентичності за рахунок модернізації наявного житлового фонду (система заходів для підтримання ідентичності)
- створення композиційної сітки на рівні громади та окремо на рівні населених пунктів для визначення територій розвитку.

9. Розрахунок основних проектних показників

ДОДАТОК Г

Форма основних проектних показників комплексного плану просторового розвитку території територіальної громади

Назва показника	**Одиниця виміру**	**Існуючий стан**	**Довгостроковий період (10 років)**
Площа території територіальної громади	га/%	41600/100%	41600/100%
у тому числі			
В межах населених пунктів			
- сельбищні	га/%	5080/12%	9144/21.9%
- виробничі	га/%	690/1,7%	615,9/ 1,5%
- сільськогосподарські	га/%	116/0,3	116/0,3
- природоохоронні та ландшафтно-рекреаційні, у тому числі	га/%	16,6/0,04	98,5/0,2
- рекреаційно-туристичні	га/%	120/0,3%	120/0,3
- лісів	га/%		
- озеленення	га/%	122/0,3	351,7/0,8
- водні поверхні	га/%		
- території природно-заповідного фонду	га/%	550/1,3	550/1,3
- території природних ландшафтів призначених під	га/%	50/0,1	50/0,1%

науково-дослідн. роб			
За межами населених пунктів	га/%		
- сільськогосподарські	га/%	5600/13,5	10 400/ 25%
- природоохоронні та ландшафт.-рекреац., у тому числі	га/%	3720/8,9	4 160/10%
- рекреаційно-туристичні	га/%	116/0,3	8 320/20%
- лісів	га/%	3000/7,2	6 240/15%
- території природно-заповідного фонду	га/%	539,6/1,3	1 490/3,9%
- території природних ландшафтів, призначені для проведення наук.-дослід. роботи	га/%		15/0,04%
К-сть населених пунктів	од.	34	34
у тому числі:			
- міст	од.	2	2
- сільських населених пунктів	од.	32	32
Населення в тому числі	тис. осіб	121 778	124 213
- міське	тис. осіб	94 192	94 909
- сільське	тис. осіб	26 770	29 304
Житловий фонд, у тому числі		3 698 808	3 912 710
- садибний	тис. м2 загальної площі, кількість садиб	2 015 165	2 118 929
- багатоквартирний	тис. м2	1 683 643	1 793 780

	загальної площі, кількість квартир		
Нове житлове будівництво, у тому числі			
- садибний	тис. м2 загальної площі, кількість садиб		
- багатоквартирний	тис. м2 загальної площі, кількість квартир		
Заклади обслуговування			
- заклади дошкільної освіти	місць	2 527	3 790
- заклади середньої освіти	місць	12 167	12 410
- заклади первинної медичної допомоги, всього	відв./зміну	945	945
- пожежно-рятувальні підрозділи	машин	4	10
- клубні заклади і центри культурного дозвілля	місць	3 010	4 500
- спортивні зали загального користування	м2 площі підлоги	1080	3000
Щільність населення	осіб/га	2.9	3,1
Звалища			
Кількість	одиниць		

Площа	га	15	37,5

Примітка: власні результати на основі опрацювання даних QGIS

ДОДАТОК Д

Форма основних проектних показників генерального плану населеного пункту і планувальних рішень генерального плану населеного пункту

Назва показника	**Одиниця виміру**	**Існуючий стан**	**Довгострокова перспектива (10 років)**
Населення	тис.осіб	73 682	73 903
Території в межах населеного пункту	га	4 100	4 100
- житлова забудова	га	750	750,8
- громадські забудови	га	15	31
- виробничі підприємства	га	478	478
- інноваційні комплекси	га	19	19
- спецпризначення	га	29	29
- лісогосподарських підприємств	га	30	30
- інженерно-комунальної забудови	га	16	23,1
- транспортно-складської забудови	га	45	45
- під багаторічними насадженнями	га	15	25
- для сінокосіння та випасання худоби	га	112	112
- ландшафтні та рекреаційні території, у тому числі	га	136	196,3
- туристичні	га		13,6
- лісів	га	37	37
- озеленені	га	53	63

- водні поверхні	га	55	55
- природно-заповідного фонду	га	12	12
- природних ландшафтів	га	16	16
- інші території			
Житловий фонд, всього	тис. м2 житлової площі, кількість квартир	2 176 739	2 327 945
Розподіл житлового фонду за видами забудови			
- садибний	тис. м2 загальної площі, кількість садиб	813 370	945 216
- багатоквартирний	тис. м2 загальної площі, кількість квартир	1 363 368	1 382 729
Середня житлова забезпеченість населення загальною площею	м2 /осіб	29,54	31,5
Нове житлове будівництво, всього, у тому числі			
- багатоквартирний	тис. м2 загальної площі, кількість квартир	152 850 м2, квартир 3 057	(для 10 тис. впо) 300 000 м² , 4100 квартир
Об’єкти громадського обслуговування			

- заклади дошкільної освіти	тис. місць	2 301 дітей/ 2353 місць	2 353
- заклади середньої освіти	тис. місць	10 621	10 621
- спортивні зали загального користування	м2 площі підлоги	780	2000
- басейни загального користування	м2 дзеркала води		900
- пожежно-рятувальні підрозділи	об'єкт/ пожежних автомобілів	2	5
- клубні заклади і центри культури і дозвілля	місць відвідування	1 975	1 975
- заклади торгівлі і надання послуг	м2 торг. площ	208 036	208 036
Ренатуралізація та відновлення природних екосистем			

Примітка: власні результати на основі опрацювання даних QGIS

ДОДАТОК Е

Форма основних проектних показників детального плану території / планувальних рішень детального плану території

Назва показника	**Одиниця виміру**	**Існуючий стан**	**Довгострокова перспектива (10 років)**
Територія			
Територія в межах проекту, у тому числі,	га/%	40	40
- житлова забудова	га/%	13,6	13,6

а) квартали (мікрорайони) садибної забудови	га/%	12,4	12,4
б) квартали (мікрорайони) багатоквартирної забудови з урахуванням гуртожитків	га/%	1,2	1,2
- ділянки установ і підприємств обслуговування	га/%	1	1
- зелені насадження	га/%	5,8	7,4
- вулиці, площі	га/%	4,3	6,8
Території забудови іншого призначення (виробничої, складської, комунальної, оздоровчої)	га/%	16,7	14,8
- інші території (територія релігійних історичних пам'яток)	га/%	0,8	0,8
Населення			
- у садибній забудові	тис. осіб	0,182	0,182
- у багатоквартирній забудові	тис. осіб	0,07	0,07
Вулично-дорожня мережа та міський пасажирський транспорт			
Гаражі для постійного зберігання легкових автомобілів	маш.-місць	145	-
Відкриті автостоянки для постійного (тимчасового) зберігання легкових автомобілів	маш.-місць	100	60
Охорона навколишнього середовища			
Санітарно-захисні зони, всього	га	58	58
у тому числі озеленені	га	2,8	5,6

10.1.Перелік графічних матеріалів комплексного плану просторового розвитку території територіальної громади*

- Схема розташування території у системі розселення (довільний масштаб).

- План існуючого використання території та схема існуючих обмежень у використанні земель М 1:150000.
- План функціонального зонування території М 1:250000.
- Ландшафтний план М 1:250000.
- Схема транспортної мобільності та інфраструктури М 1:250000.

10.2.Перелік графічних матеріалів генерального плану населеного пункту**:

- Схема розташування території розроблення містобудівної документації в системі розселення М 1:50000.
- План існуючого використання території та схема існуючих обмежень у використанні земель М 1:50000.
- Проектний план та схема проектних обмежень у використанні земель М 1:5000.
- План функціонального зонування території М 1:50000.
- Схема транспортної мобільності та інфраструктури М 1:50000.

10.3.Перелік графічних матеріалів детального плану окремої території в межах або за межами населеного пункту***:

- Схема розташування території детального плану в системі планувальної структури територіальної громади та населеного пункту М 1:2000.
- Схема існуючого використання території та схема існуючих обмежень у використанні земель М 1:2000.
- Проектний план та схема проектних обмежень у використанні земель М 1:2000.
- План функціонального зонування території М 1:2000.
- Схема транспортної мобільності та інфраструктури М 1:2000.
- Схема інженерної підготовки, благоустрою території та вертикального планування М 1:2000.
- Креслення поперечних профілів вулиць М 1:200.

10.4. Разгортки (min 2) М 1:200.

10.5. Перспективні зображення.

10.6. Відео-презентація проектних пропозицій (фільм-обліт території)

10.9.Пояснювальна записка.

11. Список використаних джерел (необхідно навести бібліографічний опис вихідних даних (п. 5) і нормативних документів (п. 6)).

1. Офіційний сайт Дрогобицької міської ради – [Електронний ресурс] URL: https://drohobych-rada.gov.ua/

2. Офіційний сайт Дрогобицької міської ради. Генеральний план. – [Електронний ресурс] URL: https://opendata.drohobych-rada.gov.ua/dataset/%D0%B3%D0%B5%D0%BD%D0%B5%D1%80%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B8%D0%B9-%D0%BF%D0%BB%D0%B0%D0%BD-%D0%BC%D1%96%D1%81%D1%82%D0%B0-%D0%B4%D1%80%D0%BE%D0%B3%D0%BE%D0%B1%D0%B8%D1%87%D0%B0/resource/284c67dc-ebd5-49b4-9b2e-e4e8ffc333eb

3. Постанова №926 про затвердження Порядку розроблення, оновлення, внесення змін та затвердження містобудівної документації [Електронний ресурс] URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/926-2021-%D0%BF#Text

4. Державні будівельні норми ДБН Б.2.2-12:2019 Планування та забудова територій. – К.: Мінрегіон України, 2019. – 177 с. – Електронний ресурс. – Режим доступу: https://dreamdim.ua/wp-content/uploads/2019/07/DBNB22-12-2019.pdf

5. Державні будівельні норми України ДБН Б.2.2-5:2011. Благоустрій територій. – Вид. офіц. – К.: Мінрегіон України, 2012. – 44 с. – [Електронний ресурс] URL : https://dbn.co.ua/load/normativy/dbn/dbn_b_2_2_5_2011/1-1-0-1033

6. Державні будівельні норми України ДБН Б.1.1-14:2021. Склад та зміст містобудівної документації на місцевому рівні. – Вид. офіц. – К.: Мінрегіон України, 2022. – 77 с. – [Електронний ресурс] URL : https://dbn.co.ua/load/normativy/dbn/1-1-0-1027

7. Закон України Про охорону культурної спадщини. – Відомості 161 Верховної Ради України (ВВР), 2000, N 39, ст. 333. – Електронний ресурс. – Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1805-14

10. Закон України Про регулювання містобудівної діяльності. – Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2011, № 34, ст.343. – [Електронний ресурс] URL : – https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1805-14#Text

Студент Д.М. Терещенко
Керівник проекту: І.І. Устінова
Консультанти розділів:
Естетика містобудування Н.М.Шебек, д. арх, проф.
Цивільний захист В.С.Корінний, ст. викл.
Транспорт Г.Г. Лисюк, доцент

Додаток 2

Ілюстрації до пункту 1.1.

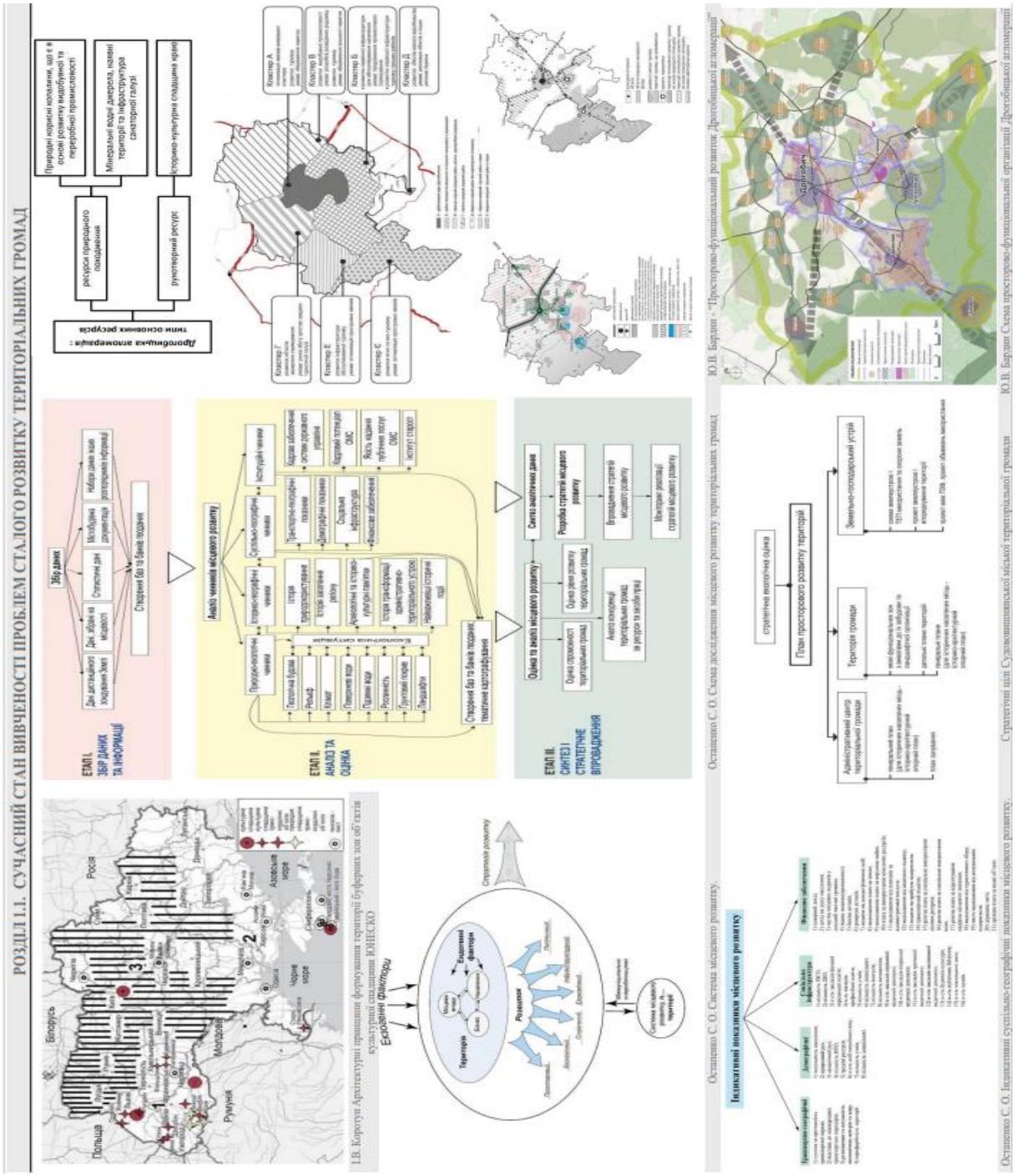

Ілюстрації до пункту 1.2.

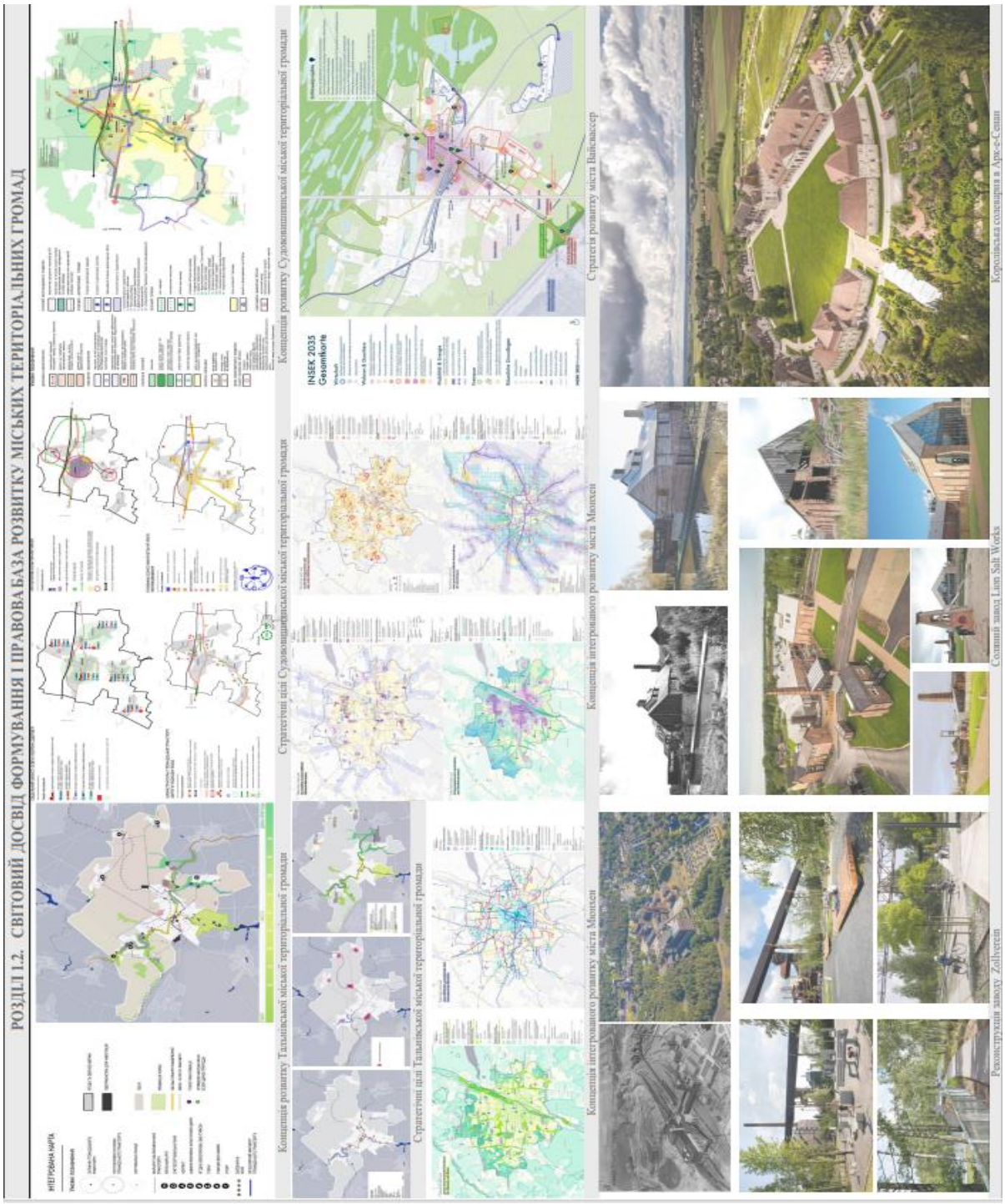

Ілюстрації до пункту 1.3.

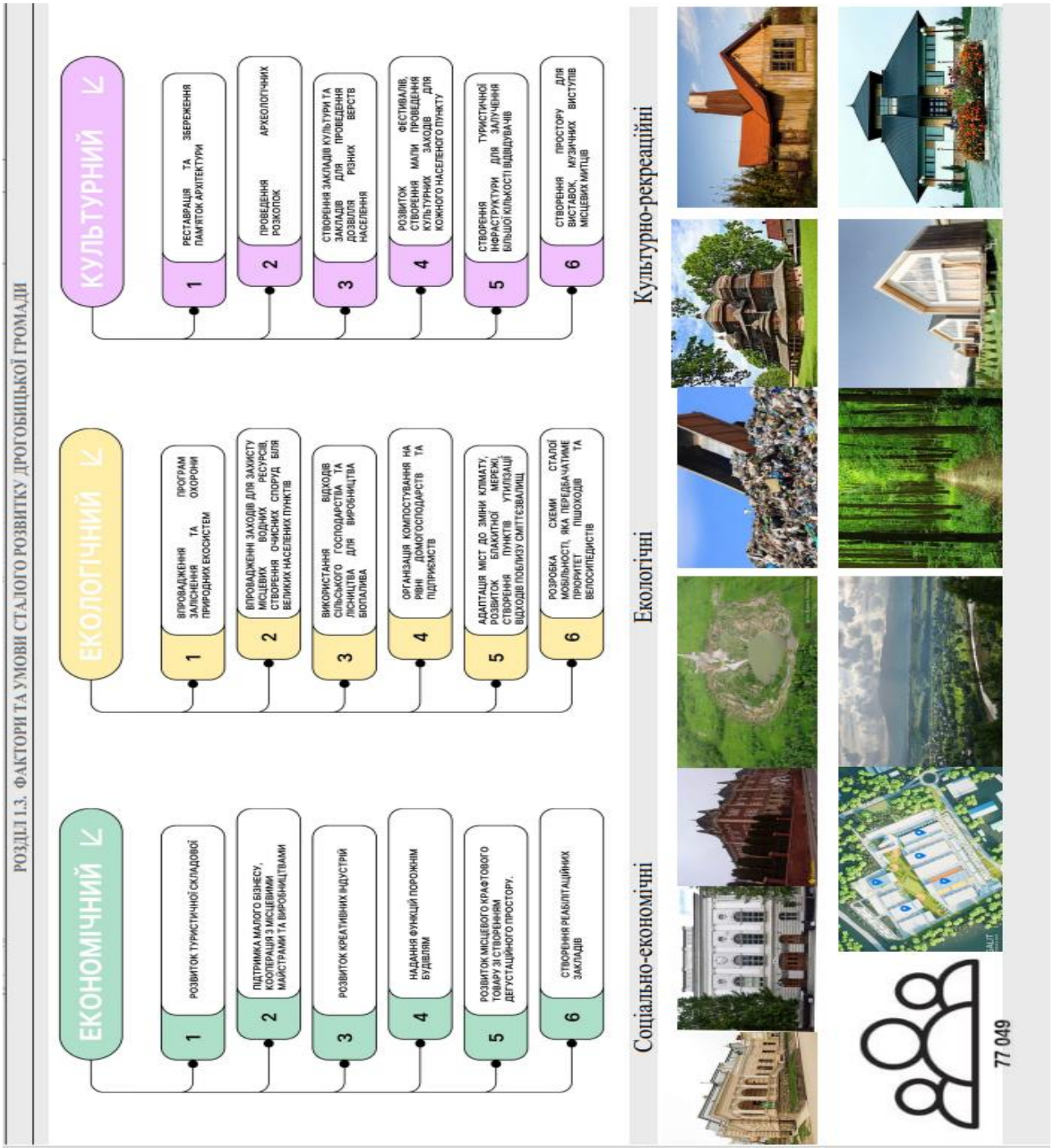

Ілюстрації до пункту 2.1.

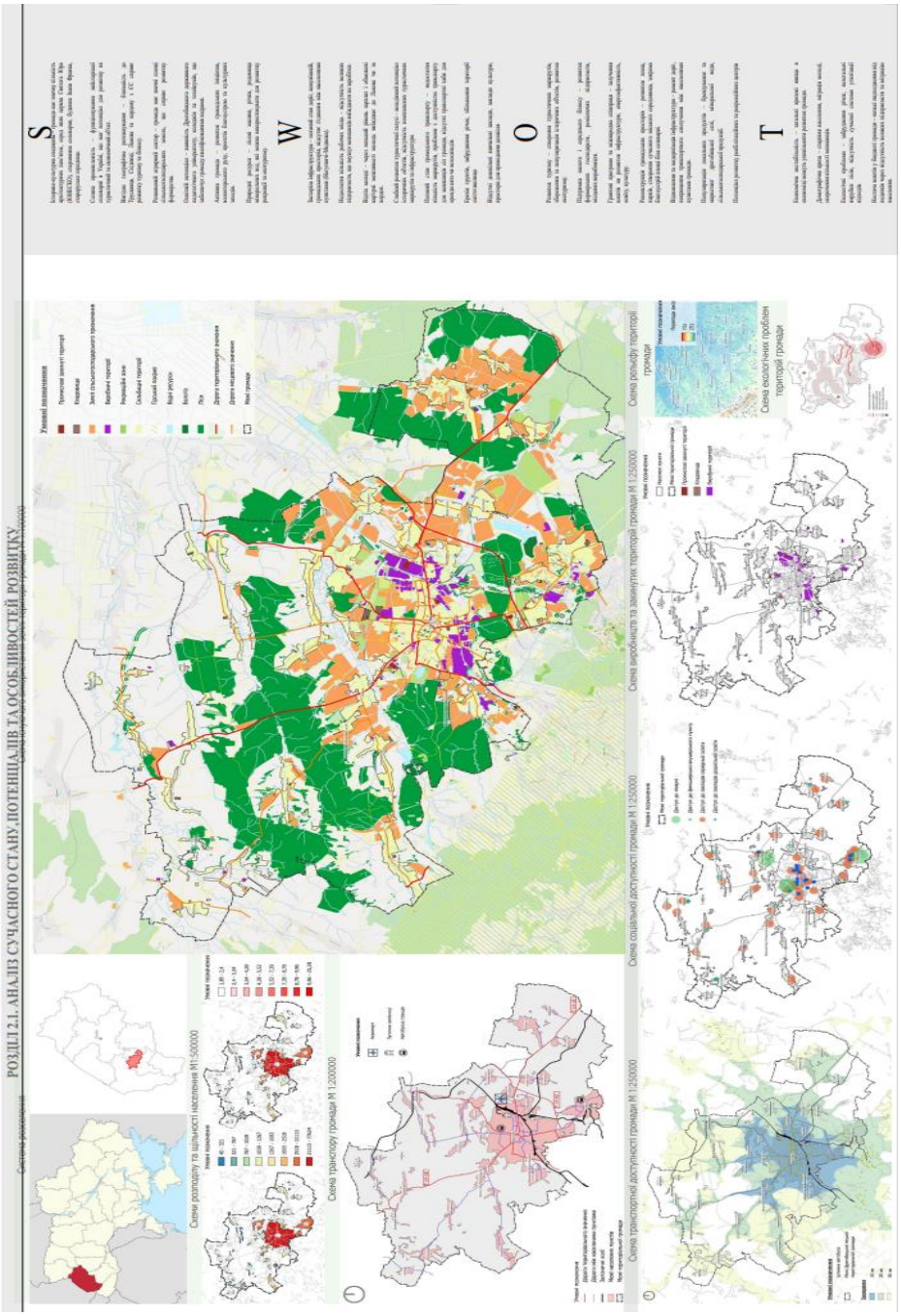

Ілюстрації до пункту 2.2.

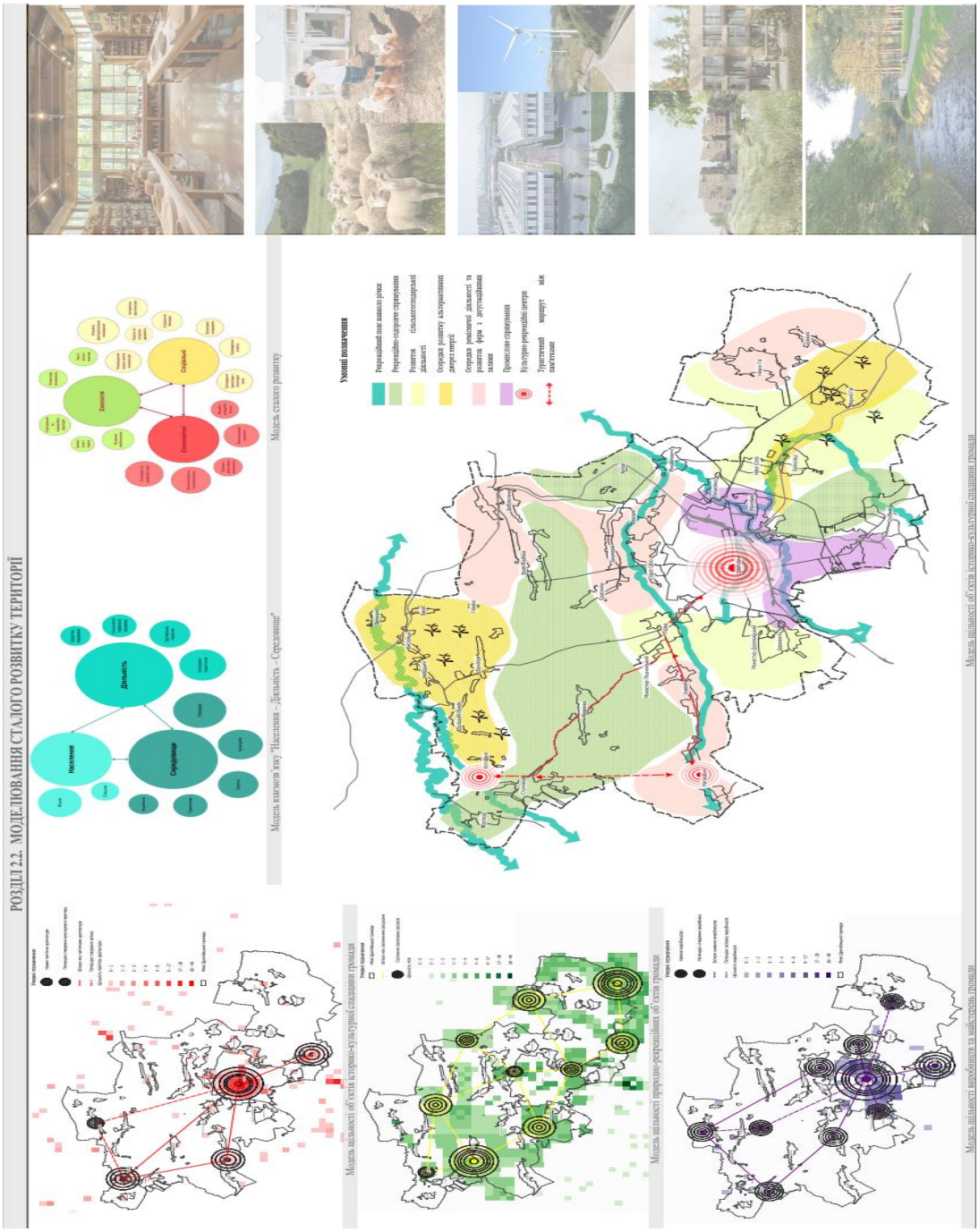

Ілюстрації до пункту 2.3.

Ілюстрації до пункту 3.1.

Ілюстрації до пункту 3.2

Ілюстрації до пункту 3.2

Ілюстрації до пункту 3.2

Ілюстрації до пункту 3.3

РОЗДІЛ 3.3. ПРОПОЗИЦІЇ З ЛАНДШАФТНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ МІСЬКОЇ ПЛОЩІ ТА ІСТОРИЧНОГО ПРОМИСЛОВОГО ОБ'ЄКТА В СЕРЕДМІСТІ

Особливість розвитку Дрогобицької територіальної громади нерозривно пов'язана з культурологічним аспектом, основою якого є унікальний історичний об'єкт — Дрогобицька солеварня та церква Святого Юра. Саме з діяльності солеварні починається історія міста, що визначає її виняткову цінність не лише для мешканців громади, а й для туристів. Інтерес до традиційної технології видобутку солі, можливість скуштувати «живу сіль» безпосередньо з печі, створюють унікальні умови для розвитку туристичної привабливості Дрогобича. Саме тому для детальної ділянки проектування була обрана саме цей архітектурний ансамбль

Схема розташування ділянки в місті

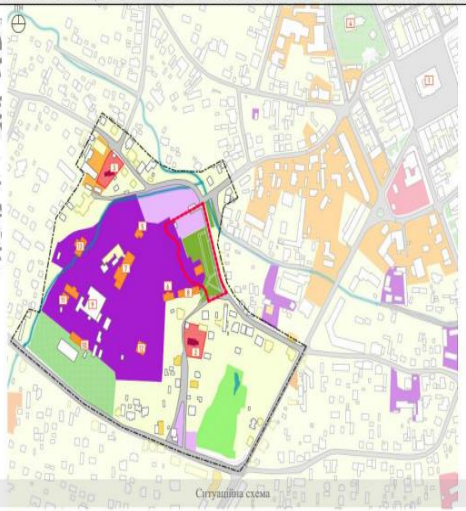

Ситуаційна схема

S

Зручне шляхове сполучення з історичним центром міста, що забезпечує комфортний доступ для мешканців та туристів.

Висока туристична привабливість завдяки наявності пам'яток архітектури національного значення.

Історична унікальність території, обумовлена функціонуванням Дрогобицької солеварні – одного з найдавніших виробництв в Україні.

Охоронний статус пам'яток передбачає наявність буферної зони, що сприяє збереженню культурної спадщини.

Гармонійне сусідство з житловою малоповерховою забудовою, що підтримує історичний масштаб території.

Природні ресурси - наявність річки, яка формує екологічний коридор та зону відпочинку, інтегровану у міський ландшафт.

W

Занедбаний стан солеварні та аварійні/пошкоджені історичні будівлі.

Відсутність інфраструктури та благоустрою для туристів та мешканців.

Забруднення річки стічними водами, що спричиняє напружений шлях на території.

Наявність гаражних кооперативів, що створюють візуальний хаос і запустіле небезпеки.

Брак інформаційних орієнтирів для знайомства з пам'ятками архітектури.

Дисгармонійна забудова, яка не відповідає історичному контексту місцевості.

Відсутній простір для проведення дозвілля для місцевих жителів

Наявність закинутої будівлі при вході на територію солеварні

Хаотичне паркування

Жахливий стан дорожнього покриття, відсутні тротуари та системи водовідведення

O

Реорганізація гаражних кооперативів

Створення зон відпочинку на території солеварні

Створення кодової групи на території виробництва

Об'єднання пам'яток архітектури національного значення шляхом єдиного маршруту.

Реноутуризація річки та створення громадського простору біля водойми

Благоустрій території цінного ландшафту, створення зони відпочинку для туристів та жителів міста

Створення безпечного та комфортного простору для пішоходів та велосипедистів

Створення інтуїтивно зрозумілого маршруту до основних пам'яток

Розвиток пішохідної вулиці Жулиці як ділок історичного центру міста з історично важливою промисловістю

Створення рекреаційного комплексу спільно з солеварнею

T

Наявність критичної інфраструктури (солеварні) поблизу історичного центру

Ризик висновку та зникнення виробництва через брак фінансування та інвестицій

Занедбаний Зарваницький сад для подальшого розширення садибних ділянок

Самозаселення та знищення цінного ландшафту, використання його під сільсько-господарську функцію

Зниження інтересу з боку туристів до пам'яток архітектури

Забудова території багатоквартирними житловими будинками

Висихання солевих родовищ

Занепад історичних пам'яток архітектури

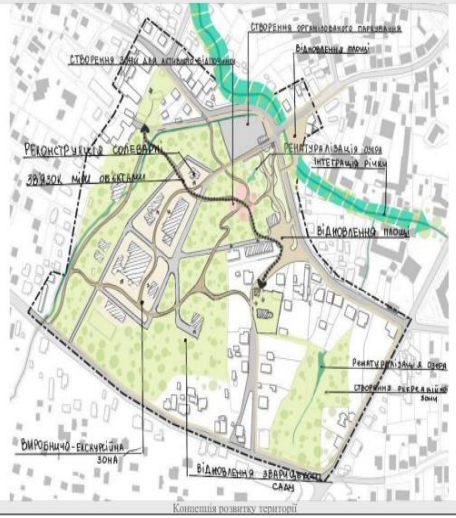

Концепція розвитку території

План розвитку території

Ілюстрації до пункту 3.3

Сертифікати участі у конференціях

МБ

СЕРТИФІКАТ

учасника VII науково-практичної конференції

«МІСТОБУДУВАННЯ:
ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ»
до 95-річчя КНУБА

яка відбулася 15 квітня 2025 року
в Київському національному університеті будівництва і архітектури
на кафедрі містобудування,

виданий *студентці кафедри містобудування*
Київського національного університету будівництва і архітектури

Терещенко Дарії Микитівні

Декан архітектурного факультету КНУБА,
проф. _____ О. В. Кащенко

Проректор з наукової роботи та
інноваційного розвитку КНУБА,
канд.т.н., ст. наук.спів. _____ О.Ю.Ковальчук

Додаток 4

Довідка про перевірку на плагіат

Thu May 08 11:11:17 EEST 2025, Покотило Костянтин Михайлович, Київський національний університет будівництва і архітектури

Anti-Plagiarism v-15.274 Educational

Максимальное совпадение с одним документом 2.0%

Словари проверки: en_US, ru_RU, ua_UA. **Ошибок в документах: 11%**

	Документ		Суммарное совпадение по Базе Данных	
ID: 240951 Название: «ОСОБЛІВОСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЇ ДРОГОБИЦЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ» Добавлено в БД: 2025-05-08 Авторы: Терещенко Дар'я Микитівна Руководители: Устінова І.І. Консультанты: Опоненты:	Символы	Лексемы	Символы	Лексемы
	182034	2480	15930 (9%)	229 (9%)

Источник плагиата

ID	Описание	Наличие плагиата в документе	
		Символы	Лексемы